
Festa
Major
SantHilariSacalm
23-26 agost'18

Font Vella
El Agua de tu Vida

FONT D'OR
Sant Hilari Sacalm (Girona)
AIGUA MINERAL NATURAL

Ricard Moragas i Fills, S.A.

MASÓ
PASTISSER

bp
Estació Servei Sant Hilari
Ps Font del Cirerer, 43
Tel.: 972 872 030 - Fax: 972 868 168
17403 Sant Hilari Sacalm (Girona)

Diputació de Girona

Font Vella
Hotel Balneari
Sant Hilari Sacalm • Girona

SERVEI 24 HORES
93 883 36 44
OFICINA D'ENGINYERIA I LEGALITZACIONS
GRITECSA
INSTAL·LACIONS I MANTENIMENTS:

INSTAL·LACIONS
J. PALLAROLS
- Electricitat - Aigua - Gas - Calefacció
- Aire condicionat - Bombes i regs - Energies renovables
C/ Joan Serras, 9 - Tel. 972 86 81 64 - Fax 972 87 21 74
17403 SANT HILARI SACALM (Girona)
info@jpallarols.com

Alum NET
P. I. Can Patalina, C/ Estany, 24
Malgrat de Mar 08380
Tel.: 93 765 31 51
Mòbil: 615 39 21 46
www.alumnet.cat

Foto portada: "La flama que mai s'apaga" de Jordi Saurina Cros

Salutació de l'Alcalde

Benvolguts, benvolgudes,

Comencem una nova Festa Major amb les ganes de les grans ocasions, amb la il·lusió que sentim quan arriben aquests dies i, sobretot, amb l'esperança de passar-nos-ho bé amb totes les activitats programades i amb les trobades amb amics i familiars que venen a Sant Hilari cada Festa Major.

De la Festa Major hi ha moltes coses que m'agraden, però la més important és que fa poble. Els pobles estan fets de carrers, places, monuments, història, de moltes i moltes coses que els identifiquen i els diferencien de la resta de pobles del món, però sobretot estan fets de persones. Aquest és el seu patrimoni més important, la gent que hi viu, que hi fa activitats, que forma part d'associacions, que obre negocis, que dona serveis a la gent del poble i a tothom qui ens ve a visitar, en definitiva, de la gent que fa que cada poble tingui un caràcter diferenciat de la resta.

Fer poble ho entenc com la manera d'ajudar a millorar el lloc on vius, de pensar en positiu, d'imaginar com creus que es podria millorar i portar-ho a la pràctica. I és imprescindible que totes les persones que vivim a Sant Hilari ens sentim implicades a l'hora de seguir construint el poble que volem. Des de l'Ajuntament hi posem tots els nostres esforços, no només la meva implicació personal, sinó l'esforç de tots els regidors i regidores, de tots els treballadors i treballadores de l'ajuntament i que ho fan amb totes les ganes i la voluntat de fer-ho el millor possible. Però també és molt necessari comptar amb la implicació de la gent del poble per aconseguir-ho. Necessitem que hi hagi col·laboració, diàleg, entesa, propostes i, sobretot, que ens sentim interpel·lats a contribuir en la definició del Sant Hilari que volem. Hem de ser positius i tenir clar que la nostra opinió i allò que fem pel poble és important.

Vull agrair molt sincerament a tota la gent que ha participat i participa en els processos participatius que s'han engegat des de l'ajuntament, i que en són molts. Em sento agraït a tothom que ens envia suggeriments o propostes i aspectes del poble a millorar, ja sigui per correu electrònic o per l'app de Sant Hilari, per les xarxes socials, la pàgina web o que es dirigeixen a nosaltres personalment per demanar-nos millores o fer-nos reflexions amb actitud constructiva. Això també fa poble, i ens agrada.

I la Festa Major fa poble. Molta gent que és de Sant Hilari però que viu fora aprofita aquestes dates per tornar a casa; també moltes amistats venen a visitar-nos i a gaudir de la nostra festa gran; i tot això fa d'aquests uns dies especials, de dormir poc, d'aprofitar les hores, de gaudir de totes les activitats que hi ha, de començar el dia amb els activitats infantils i acabar-la a barraques. En definitiva, uns dies per viure la vida d'una manera diferent i divertida.

Només em queda desitjar-vos que us ho passeu molt bé i que gaudiu molt de la **Festa Major!**

Contingut

Salutació de l'Alcalde	3
Pregó de la Festa Major 2017	5
Fotos FM'17	12
Lletres	14
Racons	32
Programació Festa Major'18	58
Àlbum (fotos que fan història)	60
Ensenyança	63
Graduacions	67
Guardonats	70
Fotos Activitats 17-18	72
Entitats	77
Moviments demogràfics 2017	104
Telèfons d'interès	107
Col·laboracions	109

Programa de Festa Major de Sant Hilari Sacalm 2018

Editat per les Àrees de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Sant Hilari. L'Ajuntament ha convidat a participar totes les diferents entitats del poble i s'han publicat tots els escrits que han arribat. L'Ajuntament no comparteix, necessàriament, l'opinió dels autors.

No és permesa la reproducció total o parcial dels escrits i de les fotografies sense permís dels autors. De les fotografies antigues, se n'indica la procedència.

Coordinació: Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm.

Disseny gràfic i maquetació: *Vilabsurda Comunicació Ltd. (www.vilabsurda.cat)*

Impressió: *Gràfiques Montseny*

Pregó

Pregó de la Festa Major 2017

40è Aniversari dels Petits Cantaires i l'Aula de Música

TONI

Bona tarda i bona festa major a tothom!

Els Petits Cantaires ens hem fet grans.

La coral infantil Petits Cantaires i l'Aula de Música de Sant Hilari commemorem el nostre 40è aniversari, que celebrem aquest curs passat i el curs vinent, respectivament. Ara ja podem dir allò de *"fa vint anys que tenim vint anys"*. Davant d'aquesta fita, estem molt agraïts i contents de l'oportunitat que ens dona l'Ajuntament i el poble de Sant Hilari per a portar a terme el pregó de la Festa Major d'enguany, el 2017.

En aquest pregó hi intervindrem breument tres persones: jo mateix, com a membre fundador d'aquestes entitats, la Montserrat Cufí que ha estat directora durant molts anys, i la Rosa Badenas, que n'és l'actual directora. Hem començat i acabarem amb una petita actuació de la coral Petits Cantaires actual conjuntament amb antics membres, així com la interpretació d'una obra musical instrumental, en representació de l'escola de música.

Permeteu-me que faci una breu visió panoràmica dels darrers 40 anys, des del punt de vista musical. Ens remuntem a l'any 1976. Per aquelles dates a Sant Hilari hi havia els Nois Alegres, fundada per en Marià Brugués el 1946, que va mantenir la flama del cant coral i la catalanitat en temps difícils. Hi havia també el prolífic i estimat Miquel Tudela com a músic i compositor de sardanes. Veníem d'una rica tradició ja extingida de grups musicals de mitjans de segle, com el Ritmo Sacalm, la Rondalla Amics Cantaires (RACS), Els Som i serem, músics com en Pau Torner, etc. Però Sant Hilari va anar quedant física i culturalment tancat en sí mateix, amb el declivi del turisme massiu i l'absència d'infraestructures: no hi havia bones carreteres, ni locals d'assaig, ni sales de concert on desenvolupar les activitats culturals. L'educació i la pràctica musical en grups d'infants i joves, simplement, no existia.

Però, per una banda, a principis dels anys 70 va succeir un fet que va canviar la història de la música a Sant Hilari: el mestre Lluís Torres d'Arbúcies va venir a viure la seva jubilació al nostre poble, al que abans era l'Hostal el Grèvol, al passeig de la Font Vella. Ell va ser alumne de mestres de la talla d'Enric Granados o de Frank Marshall, va crear i dirigir grups musicals i corals i va conrear la seva vessant com a músic, compositor i pedagog a diversos indrets. Podem afirmar doncs, que l'espurna del que esdevindria més endavant la coral Petits Cantaires i l'Escola de Música va sorgir gràcies al mestre Lluís Torres. No era estrany veure'l tocar el piano o fer classes individuals de música a uns quants joves hilariencs mentre la gent feien el cafè, discutien sobre futbol o llegien el diari. Així, en un ambient tan poc acadèmic, va sorgir la flama que més tard impregnaria les generacions posteriors de músics del nostre entorn.

Per altra banda, ara fa 40 anys, el llavors mossèn Joan Tuneu, va voler dinamitzar les activitats religioses pedagògiques i culturals, promovent una coral parroquial infantil, un grup escolta, colònies d'estiu, escola d'adults, etc., facilitant els espais i les infraestructures parroquials. D'aquesta manera, i d'una forma gairebé espontània i poc premeditada, el 1976 va néixer la Coral Petits Cantaires, que serà sens dubte l'inici d'un tsunami musical i cultural que provocarà el naixement de nombrosos grups i entitats que són la conseqüència del sorgiment d'una nova manera d'entendre la música, com a eina educativa de primer ordre, com a eina de relació, interacció i integració social, com a eina creativa i de plaer artístic i cultural. Els Petits Cantaires van escampar com una taca d'oli la seva influència, i es va anar estenent el seu missatge aquí i també als pobles veïns i a tota la comarca, de manera que van anar apareixent al seu voltant altres entitats i grups musicals que conformarien el panorama musical i educatiu del nostre entorn. D'aquesta manera, seguint un ordre cronològic, sorgeixen les següents entitats:

1976: Petits Cantaires de Sant Hilari
1977: Els Amics de la Música de Sant Hilari
1978: Escola de Música de Sant Hilari
1988: Escola de Música mestre Lluís Torres, d'Arbúcies, amb el mateix equip que a l'Escola de St Hilari
1991: Coral mixta Amethysta, amb cantaires d'Arbúcies i Sant Hilari
1993: Coral infantil Clau de Sol, d'Arbúcies
1995: Cor de veus blanques Lutiana, d'Arbúcies i Sant Hilari
1999: Orquestra Jove de la Selva

Pregó

Seguint el fil de la coral infantil, a partir de l'any 1981 Els Petits Cantaires passen a formar part del Secretariat de Corals Infantils de Catalunya, fet que els fa participar en nombroses trobades, intercanvis i concerts a diferents pobles de Catalunya, País Basc, Menorca, etc. Durant aquest període destaquen actuacions memorables, com les realitzades al Palau Sant Jordi cada cinc anys, amb 4000 cantaires amb orquestres simfòniques o cobla. El 2008 la coral infantil i l'escola de música s'integren a la Fundació Atlàntida i a l'Escola de Música de Vic, aconseguint formar part d'un projecte col·lectiu ben estructurat i consolidant l'equip de professorat i projecte educatiu. El 2010, després de més de 30 anys d'esforços particulars i poc o nul recolzament municipal, per fi l'Ajuntament inaugura el que és la seu actual de les entitats musicals, l'Aula de música de Sant Hilari, que dona resposta a la necessitat de tantes entitats musicals per poder tenir locals públics d'assaig i estudi. Aquests fets representen la consolidació de tot un projecte i el reconeixement necessari del poble cap a les entitats musicals.

Pel camí d'aquests 40 anys, s'han quedat entitats com el Amics de la música, que va durar 30 anys, i grups més efímers o experiments com la Coral Jove, el Grup Iris, els Junior's musicals, els Sanglans Band, o la Coral Alzeïda, que van suposar proves pilot del que serien després les corals i orquestres ara consolidades.

Vist amb la perspectiva del temps, cal remarcar que el que més ens omple de satisfacció és que la immensa majoria de les entitats corals i musicals esmentades, unes quantes dècades més tard, continuen ben vives, gràcies al relleu de noves generacions de músics que han entomat la direcció i el comandament de les mateixes. Ara, en bona mesura, a les corals infantils hi canten els fills i filles de les primeres generacions de cantaires, al mateix temps que els cantaires que s'han fet adults nodreixen les corals o, simplement, gaudeixen de les experiències i el gust per la música. Ningú té excusa per no fer música o cantar. En definitiva, Sant Hilari és un poble que canta.

Vull compartir amb vosaltres les paraules del poeta i amic hilarienc Francesc Danés, que constitueixen part del text de la sardana amb aquest nom, Poble que canta, dedicada a totes les entitats musicals del poble, però també a tot un moviment a nivell de Catalunya en favor del cant i la democràcia, la solidaritat i la pau. Aquest text és molt adient en dates tan especials com les que ens trobem, quan veiem el món immers en batalles estèrils i estúpides, com la del terrorisme, que només vol provocar confrontació i racisme.

Davant d'això, nosaltres ens sumem al clam "no tenim por" i proposem un antídot: la música, el cant i la dansa per promoure la solidaritat i la integració. Aquesta és la nostra arma incruenta.

El text de la sardana diu així:

Poble que canta,
serè davant la pena,
amb les mans ajuntades
i amb els cors que bateguen,
amb els cors que se senten
senyors del seu destí.
Poble que canta!

Visca els homes que avencen
amb la veu per bandera
convençuts que llur força
sorgeix del seu vell cant.

Gràcies Quico per aquestes boniques paraules.

Finalment, dir que **la música és vida**, i en paraules de Nietzche: *"Sense la música la vida seria un error"*

Visca la música !,

Visca la Festa Major !

MONTSE

Bona tarda,

Com a cantaire i directora que he estat de la coral, així com a professora i coordinadora de l'Escola de Música durant molts anys, i en nom dels membres actuals i passats de les dues entitats, volem agrair a les persones i institucions que han fet possible la consecució d'aquesta fita històrica que avui celebrem.

Qui ho hagués dit que un grup de joves que els agradava cantar arribaria tan lluny? Doncs sí, aquest grup s'ha anat engrandint fins a formar un conjunt que ens uneixen les veus i l'amistat."

És important la llista de persones que han dirigit la coral Petits Cantaires al llarg d'aquest 40 anys: Toni Miralpeix, Mercè Rabionet, Mn. Ramon Espina, Pilar Morell, Àngels Serra, Raquel Ripoll, Elisabet Gubern, Dolors Vidal, Xavi Riera, Iolanda Cornellà, Lluis Pagès, Eva Codinach, Neus Cuberta, Sílvia Brugués, Núria Viñals, Rosa Badenas, i jo mateixa, Montse Cufí.

De tots ells, volem fer un record especial al Mossèn Ramon Espina i a l'Elisabet Gubern, que, malauradament, ja no estan entre nosaltres. L'Elisabet deia en un escrit, en motiu del nostre Xè aniversari, l'any 1987:

"Cantant ens hem anat fent grans i ens n'hem adonat que junts podem fer, a més de cantar, moltes altres coses, que qui sap si abans haguéssim fet (conviure, conèixer gent).

També cal esmentar les juntes i equips de pares i col·laboradors que han acompanyat en l'organització dels nombrosos viatges, excursions, assajos, concerts i intercanvis. Aquests han estat liderats per en Jacint Espejo (en Cintu), en Xavi Colon, la Margarida Fàbregas, la Carme Miralpeix i en Joan Mimó. Cal destacar la figura de la Conxita Bosch, que ha estat des del primer dia la presidenta del Petits Cantaires, entre molts altres càrrecs, i també cal remarcar la que va ser la iniciadora de l'equip de secretàries i secretaris, la Carme Timoneda. Sense la constància, bon fer i dedicació de persones com les que hem esmentat i molts altres col·laboradors, res hauria pogut ser possible.

També agrair a les entitats, la Parròquia i l'Ajuntament de Sant Hilari, als cantaires i excantaires, professors i exprofessors de totes les èpoques, i tantes i tantes persones amants del cant coral i la música en general que ens heu donat i doneu suport.

Permeteu-me que parli breument de l'Escola de Música, que també fa 40 anys aquest curs vinent. L'Escola de Música ha suposat la possibilitat d'aprendre llenguatge musical, sensibilització a partir de 4 anys, preparació per accés a grau pro-

fessional i l'aprenentatge de diversos instruments musicals. Tot plegat ha permès crear orquestres on poder tocar conjuntament amb altres músics de la comarca de diverses edats. I, amb el suport d'ajuntaments, Consell Comarcal i escoles de música, neix l'Orquestra Jove de la Selva.

Sens dubte les corals, grups musicals i orquestres formen un conjunt molt valuós que aporten vida cultural i riquesa personal a la nostra vila.

Gràcies a vosaltres, al cap de 40 anys, la música i el cant a Sant Hilari continuen ben vius.

Moltes gràcies, molta música...

i bona Festa Major !

ROSA

Molt bona tarda!

El passat setembre, els professors de l'Aula de Música ens vam trobar, com cada any, en la reunió d'inici de curs i, ja aleshores, l'Antoni Miralpeix va comentar que durant el curs acadèmic 2016-17 es complia el 40è aniversari de la coral Els Petits Cantaires i que hauríem d'anar pensant com ho podríem celebrar.

Vam rumiar i rumiar... i mica en mica es va anar perfilant una idea molt engrescadora. Se'ns va acudir rescatar un parell de cançons emblemàtiques dins del repertori de la coral i convidar a tots els membres que en algun moment van formar part de la coral, a cantar-les tots plegats.

No hi va haver cap dubte que "L'home de cromanyó" i també el "Ball de les cintes" s'havien de cantar i.... ja posats a fer, per què no hi afegíem també la cançó dels bastonaires?

I així vam quedar.

El dimarts 20 de juny, dins de les activitats de final de curs de l'Aula de Música, vam celebrar el 40è aniversari de la coral, primer a la sala Noble i després a baix al carrer, per tal de poder ballar les danses i.... la veritat és que va ser molt i molt entranyable. Sempre recordaré el caliu que hi va haver, la il·lusió, l'alegria... aquella "energia" que es va generar i que tots vam poder notar.

Agraeixo a la Montse Cufí, a l'Antoni Miralpeix i a la Dolors Vidal, el seu gran suport en tot el procés i, també la participació de tots els ex Petits Cantaires, ja que, sense ells, no hagués estat el mateix!

Ja fa molts anys que estic lligada musicalment a Sant Hilari. Primer com a professora de piano a l'Aula de Música i després a l'institut Anton Busquets i Punset, on he desenvolupat la meva tasca de professora de música, a tots dos llocs, molt i molt a gust.

Però, aquest, ha estat el meu primer any com a directora de la coral de Els Petits Cantaires i em sento molt afortunada d'haver pogut viure en primera persona aquesta celebració.
Vull agrair també a l'Ajuntament de Sant Hilari el suport que he rebut en aquesta nova etapa de coordinació de l'Aula de Música i també a tots els pares i professors de l'Aula de Música que sempre he tingut al costat quan els he necessitat.

C.M. von Weber, compositor alemany, afirma que *"La música és el veritable llenguatge universal"* . Per a Zoltán Kodály, compositor i pedagog hongarès *"No hi pot haver lliçó de música sense cançó"*

Per tant, només em queda desitjar-vos en nom meu i el de tots els Petits Cantaires, molt bona Festa Major i ho farem de la millor manera que sabem....

CANTANT !

Fotos FM'17

Coupé Dansa
Montecarlo
Teatre "El Testimoni"
Gimcana Marrana

Correfoc
Taller Robòtica
Espectacle Infantil
Campionat de botifarra

Concert Festa Major
Baixada Carretons
Festa de l'escuma
Festa Holi Dolly
Concert Fi de Festa

Concentració de Colles
Havaneres
Puntaires
Ball dels Gegants

Lletres

Concurs de Narració

41è Concurs Literari de Narració Curta

ACTA de la reunió dels membres del jurat del 41è Concurs Literari de Narració Curta, organitzat per l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm, celebrada el dilluns 16 d'abril de 2018 a les 6 de la tarda a la Casa de Cultura.

In	Categoria Infantil	5è i 6è de primària	64 p.
A	Categoria A	1r Cicle d'ESO	30 p.
B	Categoria B	2n Cicle d'ESO	13 p.
C	Categoria C	Batxillerat	9 p.
D	Categoria D	Majors de 18 anys	88 p.
DL	Categoria D Local		5 p.

JURAT:
Raimon Artís, Montse López, Carme Miralpeix, Mercè Pallarols, Núria Giol i Jordi Pallarols.

Secretària: Cristina Tejedor

Categoria Infantil
"El Patiment" de *Aida Canaleta Mir*

Categoria A
"Vaig tenir anorèxia" de *Judith Gabancho Cardona*

Accèssit
"Un amor d'adolescents" de *Clàudia Vicente Castillo*

Categoria B
"El déjà-vu de la tranquil·litat"
de *Pere Rovira Miralpeix*

Categoria C
"L'aire que respiro"
de *Clàudia Barcelona Suy*

Categoria D
"El seu dolor ets tu"
de *Xavier Mas-Craviotto*

Premi D Local
"A les fosques"
de *Enriqueta Hernández Farell*

In

El Patiment

Aida Canaleta Mir

Estic al llit, no em puc moure, sento un dolor infernal com si un gran forat em foradés el cos, però no em moro.

A partir d'ara un gran dolor m'acompanyarà tota la meva vida. Això no em reté la meva afició a pintar el patiment que es pot tenir amb aquesta malaltia. Un gran patiment se t'enganxa al cervell. Estàs a un pas de conèixer la mort. Se sent com si milers de claus se't clavessin lentament i cruelment a la pell. Com si un àngel caigut del cel amb les seves ungles afilades t'estripés la pell com si fos seda, per arrencar-te el cor. Un dolor que mostra tot el negatiu de mi. No puc negar que hi ha alguna cosa que encén el foc, la qual és un gran vincle a la gran i magnífica natura.

A part del dolor físic sento una gran traïció per part de l'home que m'ha robat el cor. Molts pensaments s'apoderen de tot el meu cos, uns pensaments d'ira i d'obsessió per part de l' home de la meva vida.
El que m'ha partit el cor amb mil trossets, com unes peces d'un puzzle però irreparable, ja que falta una petita peça, la de la confiança.

Un gran pensament passa ràpid i lleuger pel meu cap. Vull ser lliure, vull que la mort amb un fil daurat, m'alliberi d'aquest món de patiment i crueltat.

Adéu patiment, hola llibertat !

Vaig tenir anorèxia

Judith Gabancho Cardona

A

Tot va començar quan tenia 12 anys. A aquesta edat volia ser perfecta, havia de ser prima i, en canvi, era tot el contrari: tenia sobrepès. Ningú em volia, era la típica marginada que estava sola a l'hora del pati i que no tenia parella per fer els treballs. Cada dia per esmorzar menjava pa amb mantega i un suc de taronja. Pot ser una ximpleria que expliqui això, veritat? Però era el meu esmorzar diari.

Va arribar un moment que no menjava pràcticament res. La meva mare em preguntava si em trobava bé i jo li anava dient que sí, però per dintre sentia que li havia de dir que em sentia malament. Ja estava captant que no estava com sempre i que em passava alguna cosa. Vaig estar pensant que estaria millor baixant de pes, per així destacar. Així que no vaig menjar durant uns tres dies. La meva mare estava molt preocupada, ja que havia baixat quinze quilos, en aquell moment en pesava quaranta.

Vam estar un mes que la meva mare em volia portar al metge i jo li anava repetint que no. Fins que passats uns dies ja no tenia forces. Cada nit m'aixecava per vomitar, no li deia res a la meva mare perquè tenia por del que em podien dir els metges. Una nit em va sentir vomitar, així que el dia següent em va portar a l'hospital. Quan vam arribar em van preguntar exactament què em passava, els vaig explicar als metges què m'havia passat a l'institut i el que intentava fer per aprimar-me. Ells van dir a la mare de fer-me unes proves per saber si tenia alguna malaltia greu. Quan ens les van donar les va mirar primer ella, i es va posar molt trista i amb els ulls plorosos. Després li vaig dir que me les deixés i quan em va donar el paper vaig començar a plorar: tenia anorèxia. En aquell moment tenia molta por, ja que no sabia si em moriria aviat, si m'haurien de fer anàlisi molts o pocs cops. Estava confusa, i no sabia exactament què havia de fer, així que vaig anar a abraçar la meva mare.

Els metges em van avisar que havia de quedar-me allà a l'hospital, ja que havien d'examinar-ho tot a poc a poc. Estava molt nerviosa, mai havia estat en un hospital i menys per una malaltia com aquella, em van dir que hauria d'estar ingressada fins que mengés. Em van posar en una habitació amb la porta del lavabo tancada, així no podria anar a vomitar i ells ho podrien veure, ja que ho faria al llit o bé a terra. Vaig estar-hi força temps, uns cinc mesos. Em podien venir a visitar els meus familiars un cop cada dues setmanes. M'hi sentia a gust, ja que havia fet una amiga, la Laura, que també tenia anorèxia. Ens vam fer tan amigues que vam fer un pacte: que totes dues menjaríem i així podríem sobreviure i marxar de l'hospital. Així que el mateix dia vam començar a menjar, sempre anàvem juntes a la taula del menjador. Fins que ens van avisar que podríem marxar a casa al cap de quatre dies.

Ja n'havien passat dos i només en faltaven dos perquè ens donessin l'alta quan em van avisar que havia d'anar un moment a la sala 21.Jo hi vaig anar i el director de l'hospital em va explicar que la Laura s'havia suïcidat a causa d'una depressió molt forta associada a l'anorèxia. En aquell moment em vaig quedar en xoc, ja que no sabia per què li havia passat a ella i no a mi.

Em van explicar que un 70% dels que pateixen aquesta malaltia sobreviu, però un 30% mor. Em vaig acomiadar de tots els metges que havia conegut i em van vindre a buscar. Jo estava trista però també alegre perquè formava part d'aquest 70% i ja podia tornar a casa. Quan vaig arribar-hi, vaig obrir el llum i hi havia tots els meus familiars i professors que portaven una pancarta on posava:

''ETS MOLT VALENTA PER HAVER ARRIBAT FINS AQUÍ! ÀNIMS! ''

I ara que tinc 21 anys explico aquest fet real. Així que ja ho saps: si et fan assetjament escolar, el primer que has de fer és dir-ho als teus pares, són els que estaran amb tu. No et facis mal a tu mateix i demana ajuda als que t'estimen.

Un amor d'adolescents...

Clàudia Vicente Castillo

A

Arriba un dia, en el qual t'adones que ets molt diminut, que només ets un petit gra de sorra en un gran sorral. Que tens poques persones que realment t'ajuden i estan al teu costat en tot moment. Coses com aquestes, que en un moment o altre d'aquest petit trajecte cadascun de nosaltres crea, les pensem i hi reflexionem.

En David, més conegut pel seu cognom Giménez, era un nen amb una personalitat única, una persona amb gran cor. Físicament era un nen guapo, amb uns cabells foscos, suaus i sedosos, amb uns ulls marrons i plens de brillantor, amb un rostre perfecte. Era un nen molt cridat i estimat per les nenes però no havia trobat la persona que estava buscant, algú que el fes feliç i que l'estimés per ser com és i no pel seu físic. Era un nen de 14 anys i el seu aniversari era el 3 d'abril. Vivia en un petit poble a la província de Girona, anomenat Cassà de la Selva. Una de les coses que més li agradava fer, era anar a un descampat a la nit i poder contemplar les estrelles. Això el feia sentir molt especial.

Lletres

Tot va començar l'any 2017, a l'estiu, va ser un estiu molt calorós, molt especial i divertit per a ell. Per una altra banda, a part de ser un aficionat a les estrelles, també gaudia molt jugant a rugbi. Aquell any havia estat entrenant molt per poder arribar amb el seu equip a la final. Ho van aconseguir i només els quedava un petit pas per guanyar la final. Els tocava jugar a Llagostera, un poblet a 15 minuts. En arribar el dia, en David estava molt ansiós i quan van entrar al camp de rugbi va veure una gran multitud de gent que ell no coneixia, entre tota la gent ressaltava una nena, en la qual es va fixar. La trobava guapíssima com la majoria dels nens, era una nena rossa, amb els cabells llargs i llisos. Tenia els ulls verdosos i els llavis carnosos que amagaven un somriure espectacular. Es deia Mireia. El nen es va enamorar al 100% i va anar a conèixer-la, ja que sabia que si no hi anava mai tornaria a saber res d'ella. En David va haver d'anar a jugar el partit, en acabar es van donar els números per parlar per WhatsApp i quedar algun dia.

Els dos nens es van començar a conèixer, van saber molt l'un de l'altre, eren molt amics s'ho passaven molt bé quan quedaven per anar a fer una volta. S'agradaven mútuament però no eren capaços de dir-s'ho. Un dia el nen va decidir dir-li i van començar a sortir el 20 de desembre de 2017, després de quatre mesos coneixent-se.

Tot els anava bé, però com sempre passa en les històries d'amor alguna cosa ha de trencar la màgia. La Mireia va acabar segon de batxillerat i els seus pares l'obligaven a viatjar a Anglaterra un any per perfeccionar el seu anglès. La nena no volia, només quedava un mes perquè marxés. Quedaven cada dia, intentaven passar-s'ho molt be junts, va arribar el dia abans que hagués de marxar. Van discutir, parlar, plorar... No sabien què fer ja que no volien separar- se. Van decidir seguir amb la relació encara que fos a distància, seguint fidels l'un a l'altre. Amb totes les forces ho van superar, en passar un any la nena va tornar i es van poder tornar a veure. Van anar al descampat on els agradava molt anar junts, un dels motius era perquè allà es van donar el primer petó. Després d'això els nens ja es van fer majors d'edat i van seguir amb la seva relació sempre. Un amor d'adolescents els va portar a compartir una vida junts.

B

El déjà-vu de la tranquil·litat

Pere Rovira Miralpeix

Obro els ulls desorientada sense poder veure res per culpa de la pols en el lloc on era casa meva on acabava d'explotar una bomba dels assetjadors de la meva ciutat d'on no podem sortir. Ara mateix, no em sento gens estressada. Penso en la meva germana, ni em preocupo per ella, penso en els veïns, no sento res per ells, no sento res, només tinc ganes d'anar-me'n ja d'aquí. Se'm fa molt difícil agafar aire per culpa de la pols de les runes de l'edifici on fins ara havia viscut. D'aquesta gran massa de fum se n'obre una petita clariana on puc veure el cel i de sobte m'elevo lentament sentint com la sang regalima per la meva pell. En aquest petit moment sento una tranquil·litat molt gran, una tranquil·litat tan gran que em fa tancar els ulls i em pren un petit somriure dolorós per culpa dels meus llavis tallats del fred hivernal que hi ha en aquests moments a la major part del meu país. Aquest petit dolor em fa obrir els ulls en la foscor de la meva habitació, estirada morta de fred sobre l'humit llit que comparteixo amb la meva germana petita. M'assec en el llit, faig mitja volta, poso els peus sobre el congelat terra per poder-me aixecar i em dirigeixo cap a la cuina per poder escalfar aigua i preparar-me un te. M'endinso a la cuina i agafo una tassa per omplir-la amb la poca aigua potable que ens queda a casa i la poso en un cassó per escalfar-la. Un cop preparat, m'assec a la taula de la cuina abraçant la tassa amb les meves fredes mans per poder-les escalfar uns instants mentre miro el meu esquelètic gat entrar a la cuina quan de sobte començo a sentir explosions a les afores de la ciutat. Bec un glop més de te observant el bonic clar de lluna que regna en aquesta preciosa nit de guerra pels carrers de la meva ciutat. A mida que vaig bevent glopets de la beguda que tinc entre mans vaig sentint les explosions més i més a prop. Deixo la tassa de te sobre la taula i vaig corrent nerviosa a buscar a la meva germana, a qui em trobo asseguda al llit intentant de parlar-me nerviosa. La faig callar asseient-la sobre les meves cuixes perquè se senti més protegida amb la finalitat de tranquil·litzar-la.

Coses com aquesta em passen gairebé cada nit des que ens falten els pares. Em dirigeixo amb ella abraçada cap al balcó perquè pugui veure un dels únics moments que trobarà la ciutat bonica. Asseguda al terra recolzant l'esquena contra la paret mirant les estrelles, la meva germaneta em diu gràcies entre sanglots. De sobte, torna a regnar el silenci a la ciutat, però és trencat per la dolça rialla del nadó del veí.

En aquests moments de tranquil·litat que tan estimo, em pregunto com vivia la gent aquí a Europa prop de l'any 2000. M'ha arribat la informació que va ser una època encantadora pels seus habitants. Encara em pregunto com no hi havia guerres amb la gran quantitat de població que hi habitava.

Avui en dia, només en som la meitat segons el que m'han explicat, i ja n'estic farta de la guerra. També m'han explicat que majoritàriament tothom tenia una vida perfecta i feliç comparant amb la nostra. Tot això va canviar fa cosa d'uns dos segles quan els humans van destruir el planeta i només els més adinerats van poder marxar. Mai s'ha sabut què se'n va fer d'ells, però jo segueixo aquí, així que hauré de lluitar per estar-hi el màxim temps possible. Veig que la meva germana està adormida i m'endinso novament a casa per poder estirar-me un cop més al llit per adormir-me i gaudir del son, un petit moment de glòria en què regna la tranquil·litat absoluta en petits instants. M'estiro sobre el llit per poder gaudir de les hores que em queden de nit adormint-me. Obro els ulls desorientada sense poder veure res per culpa de la pols en el lloc on era casa meva on acabava d'explotar una bomba dels assetjadors de la meva ciutat d'on no podem sortir.

Ara mateix no em sento gens estressada. Penso en la meva germana, ni em preocupo per ella, penso en els veïns, no sento res per ells, no sento res, només tinc ganes d'anar-me'n ja d'aquí. Se'm fa molt difícil agafar aire per culpa de la pols de les runes del lloc en que fins ara havia viscut. D'aquesta gran massa de fum se n'obra una petita clariana on puc veure el cel i de sobte m'elevo lentament sentint com la sang regalima per la meva pell. En aquest lapse em paro a pensar i veig que ja m'ha arribat l'hora perquè sento una tranquil·litat que mai havia arribat a sentir, tot i que ara que hi penso, em fa la sensació que això ja ho havia viscut o somniat.

C

L'aire que respiro

Clàudia Barcelona Suy

Em vaig aixecar del llit amb il·lusió per primera vegada en molt temps. Ja no sentia aquell buit que irònicament portava tants mesos dintre meu. El meu cos era conscient que et veuria de nou, havies despertat en mi aquelles ganes de viure que tan anhelava i sense ni tan sols saber res de tu ja t'ho agraïa. Envejava la teva alegria i la manera com la contagiaves als altres, el somriure sincer que li dedicaves al món dia rere dia, les teves ganes de sortir al carrer i gaudir de coses tan insignificants com un bon cafè o un bon article al diari. Mentre pensava en tot això em vaig adonar que se'm feia tard així que em vaig acabar ràpid l'esmorzar i em vaig dirigir al port, on per casualitat m'havia topat amb tu el dia abans i per algun motiu necessitava fer-ho de nou. Caminava molt decidida però la realitat és que estava atemorida per si no apareixies i tot quedava en una ventada d'aire fresc que un dia m'havia revitalitzat. Com més m'hi acostava més de pressa em batejava el cor, em sentia com una nena que veuria el seu enamorat per primera vegada, però és que m'havies cridat tant l'atenció que no podia deixar perdre l'oportunitat de saber més de tu. Potser necessitava inspiració, companyia o recuperar el somriure, qui sap, però alguna cosa dintre meu em deia que la solució eres tu. Deu minuts després m'asseia a tres bancs de distància del que havies ocupat tu el dia abans. Em vaig intentar concentrar en el mar i vaig quedar tan admirada per la seva profunda bellesa, una bellesa tan intrigant, que no em vaig ni adonar de la teva arribada. Quan vaig girar el cap ja estaves ben assegut, amb el cafè en una mà i la mirada fixada en el diari del dia, del que només treies la vista si passava algú a qui podies desitjar un bon dia o si t'arribava la brisa marina i necessitaves tancar els ulls per respirar-la profundament. A mi em semblava fascinant i no parava de preguntar-me d'on treies els ànims. Jo, personalment, vaig deixar d'admirar la vida quan vaig perdre el meu company de viatge i només em quedava esperar el meu final. Pensava que ja ho havia viscut tot, que no em quedava res pel qual lluitar i que, per tant, no calia esforçar-me a ser feliç. Per a mi havien passat cinc minuts però en veure't marxar em vaig adonar que ja era l'hora de dinar. Un altre cop m'havia quedat amb ganes de més així que em vaig dir a mi mateixa que tornaria al dia següent, tot i que ja feia estona que ho tenia decidit.

L'endemà quan vaig arribar ja hi eres, però sense el cafè a la mà, així que instintivament vaig entrar a la cafeteria de la cantonada i en vaig comprar dos. Seguidament em vaig acostar a tu i te'l vaig oferir, meravellada per l'agraïment sincer que em vas dedicar seguit d'una oferta a acompanyar-te. No m'esperava iniciar una conversa tan fluida, que per mi va ser més revitalitzant que una alenada d'aquella brisa tan fresca, havies aconseguit transmetre'm la teva energia i la teva passió per tot el que ens envolta. Però bé, al cap i a la fi només érem dos vells rememorant les experiències de tota una vida.

El seu dolor ets tu

Xavier Mas-Craviotto

D

Et despertes amb la respiració agitada i la mirada tèrbola. Et notes el batec del cor a les temples. Corrugues el front, perlejat d'una suor àcida que t'enceta la pell. Amb el tors nu, t'aixeques del llit i et poses una samarreta. És ampla i et queda força folgada. El teu pare sempre et diu que no li agrada que vesteixis amb aquest tipus de roba, però la teva mare sempre el fa callar. Et mires al mirall. Sospires. Et poses una dessuadora grisa. Llances una llambregada displicent a la guitarra elèctrica que et van regalar quan vas fer setze anys i que ara reposa en un suport en un racó de l'habitació, abandonada. Fa molts mesos que no la toques. Penses que res del que puguis compondre agradarà mai a ningú. Et prepares la motxilla per anar a l'institut i agafes l'skate. Al teu pare tampoc li agrada que vagis per la vida amb una taula de skate, però tots els teus amics en tenen una. I les tardes d'skatepark són per a tu un alliberament, una glopada d'aire després d'hores insondables sota l'aigua. No treus gaires bones notes. T'ho recriminen sovint. Especialment el teu germà, que no para de venir a casa amb excel·lents. I tu?, et diu el pare amb una mirada severa. I el teu germà et mira desafiadorament. És clar que no treus bones notes, si no fas res. Això t'ho diu sovint el teu pare. Et passes el dia amunt i avall amb aquest maleït skate. No et veig mai estudiant. I les paraules se't claven una a una a la pell de l'esquena. I la mare, des de la cuina, intenta calmar els ànims: ja s'hi esforçarà més aquest trimestre. Oi que sí, Àlex? I et llança una mirada tendra i càndida que et reconforta una mica entre tanta opressió. Ja pot posar-s'hi seriosament. Aquest trimestre passat n'ha suspès vuit. És el teu pare qui diu això, que torna a llençar- te la seva metralla de retrets. El mires amb indiferència i segueixes fent glops al cafè amb llet. Els rajos de sol penetren la vidriera, límpids, clars, i van a morir a la teva mirada clara, però cansada de veure cada dia el mateix. Àlex, has agafat l'entrepà? Que sí, mama, que sí. I ella sospira i torna a la cuina, esgotada. El teu pare et mira amb un deix de ressentiment. El teu germà recita les darreres qualificacions que ha obtingut a l'escola i parla de no saps quin premi que ha guanyat. Mentre parla, et va mirant, procurant que el sentis, amb un somriure murri que t'irrita. Quan acaba el repàs oral dels seus assoliments, te'l mires amb menyspreu: ets un imbècil, li etzibes. I ell mira la teva mare, i ella et mira a tu amb una mirada iracunda que t'empeny a marxar cap a l'institut. Tanques la porta d'una revolada. Pel camí, et trobes el teu amic, el Max. Què dius, nen?, el saludes sense fer-li massa cas. I ell et passa un braç pel darrere. També duu el seu skate. Et passa res?, et diu. No, tranquil. Casa meva, que és com un cau de serps. I ell et diu que els seus pares passen d'ell, que això encara és pitjor. I penses que potser sí, però alhora desitges que, per un dia, et deixés tothom en pau. Com és que vas a l'insti amb skate?, et demana el Max. M'han castigat sense moto, li confesses. Què has fet ja, Àlex? Doncs suspendre-ho gairebé tot. Només he aprovat educació física. Ell riu. Hòstia, que bèstia! No riguis, collons, el renyes. Estar sense moto és una merda. I ell et mira, ofès: almenys tens moto. Aquell victimisme t'aclapara: tinc moto i no me la deixen fer servir. Gairebé seria millor no tenir-ne. I acceleres el pas per deixar el Max enrere, però ell t'atrapa amb l'skate. Estàs irritable, avui, eh. I calles, i segueixes avançant fins que arribes a l'institut. Entreu a la primera classe del dia. Llengua catalana. T'asseus i desconnectes. No sents res del que el professor explica. L'únic que fas, hora rere hora, és observar l'Anna. La trobes atractiva, encantadora. Té una mirada transparent, que asserena, que apaivaga, que calma. La seva veu és melodiosa, amb una cadència delicada que extasia. I et passaries hores mirant-la. Gairebé mai heu parlat. No t'hi atreveixes. I dubtes que ella s'acostés mai a tu. Segurament, ja sospita que t'agrada, i això li deu causar un intens rebuig. I és que de vegades sents que tothom et rebutja, que no encaixes, que tot t'és aliè, llunyà, remot. Que les persones que et fan cas no valen la pena, i que, en canvi, les persones que més t'importen són infinitament lluny de tu. I aquest pensament et fa mal, però el duus sempre arran d'ànima, creixent-te a dintre, com una rosa plena d'espines. Et passes la resta de la classe mirant l'Anna. A l'hora del pati, jugues a futbol amb els nois, menges l'entrepà d'una revolada i tornes a classe. La resta del dia passa amb placidesa, sense sobresalts. No tens ganes d'anar a casa, així que quan sona el timbre que marca la fi de les classes, et poses la caputxa de la dessuadora i marxes acceleradament, perquè ningú t'entretingui. T'asseus en un banc del parc i t'encens un cigarret. L'agafes amb l'índex i el polze, i fas pipades intenses, profundes, fins a sentir el fum omplint-te els pulmons. Penses en el teu germà. Sempre t'ha menystingut. Ha vist que no eres com la resta. Que amagaves alguna cosa. I ni tu tan sols saps si amagues res. Sempre t'has sentit diferent: alguna cosa a dintre teu fa sons discordants, però no saps ben bé què és; en canvi, el teu germà, amb la seva infinita lucidesa, sembla haver-ho detectat i viu per fer-t'ho notar, per fer-t'ho tot més difícil. No saps què et passa, però a dins t'hi va creixent una nosa que et molesta, que t'inquieta, que se't remou a les entranyes. Et passes la resta de la tarda vagarejant pels carreres, amb la caputxa posada i la motxilla penjada d'una nansa a l'esquena. A la mà dreta hi duus l'skate. Hi ha gent que et mira quan se't creua i això et posa els nervis de punta, però has après a ignorar-los. Penses en l'Anna i tot l'odi se't fa tendresa. A les vuit de la tarda, quan el crepuscle devora els últims raigs del dia, i el vespre, senyorial, va imposant-se, arribes a casa. La teva mare ja t'esperava. Es pot saber on eres, Àlex? El cor se t'accelera de frustració. Deixa'm en pau, etzibes. I ella entoma aquestes paraules com una bufetada. Sovint, tens la sensació que la teva mare és la persona que més t'estima i, en canvi, és la que més maltractes. L'aversió del teu entorn la canalitzes cap a ella en forma de frustració. I ella ha après a viure amb el pes de la teva culpa, i viu arrossegant-la mentre tu t'ho mires amb impavidesa. De vegades, et fa pena. A qui realment odies és el teu pare. I el teu germà. Però la teva mare només viu per a tots vosaltres. I de sobte t'inunda una profunda tristesa, una tristesa que gairebé s'aproxima a la compassió. Et tanques al lavabo amb un cop de porta. La teva mare truca: Àlex,

estàs bé? I desitges que t'ignori, i penses deixa'm, deixa'm, per què ets així amb mi, si jo et tracto tan malament? Deixa'm. Però no dius res. Només la sents a l'altra banda de la porta dient el teu nom, preocupada. Amb les mans, et recolzes a la pica del lavabo. Et mires al mirall. Per uns instants, no t'hi reconeixes. Qui sóc? No saps per què, però tens la sensació que tot el que t'envolta existeix per esclafar-te. Plores. No suportaries que algú et veiés els ulls plens de llàgrimes. Dirien que ets dèbil. I potser ho ets. La impotència t'escanya l'ànima. Penses en la mirada de rebuig del teu pare, en el somriure desafiador del teu germà, en les paraules depriments dels teus professors, que creuen que ja no hi ha res a fer amb tu. Penses en les notes. Penses els dies que vindran. En el futur. Cada pensament et colpeja, i plores, i cridaries, però la teva mare segueix picant a la porta. Àlex, Àlex, Àlex. Estàs bé? I t'arrauleixes sobre la pica, plorant desconsoladament. Et treus la caputxa. T'agenolles sobre les rajoles del lavabo. Sents una fiblada de desesperació, com una descàrrega elèctrica que no et deixa respirar. Àlex, Àlex, Àlex. No se'n cansa. Veus que no se'n cansa. Segueix allà, incondicional, fidel. Fins i tot després de maltractar-la dia a dia. I decideixes deixar-te ajudar, obrir-te com una flor que s'entrega a la primavera. Lentament i amb moviments cauts, treus el pestell. La porta s'obre lentament. Segueixes a terra, de genolls, amb les mans a la cara, amarades del salobre de les llàgrimes. La teva mare entra. Se't posa al darrere. T'agafa per les aixelles i et fa alçar. T'agafa les mans i te les aparta de la cara. T'abraça per darrere. Àlex... murmura. Sóc aquí... Com quan tenies només set anys i et pelaves els genolls jugant a futbol i ploraves, et xiuxiueja el nom a cau d'orella, i sembla que revifes. Evoques la infantesa, les tardes de capvespre jugant amb els amics o tornant a casa de la mà de la mare. Quan eres feliç. Quan vivies. Àlex... Àlex..., va murmurant. T'acaricia els cabells i t'eixuga les llàgrimes. T'amares de valor i, per fi, ho dius. Ho sento, mama. Ho sento. I esclataries a plorar de nou, però ella ho impedeix: t'estimo molt, Àlex. I alces el cap. La mires a través del mirall. És darrere teu, amb els ulls closos. El seu cap descansa sobre la teva espatlla. Mama... Ho sento. I ella, finalment, et mira. I amb una mirada plena de tendresa i sinceritat, et diu unes paraules que et colpeixen, que et donen força, que quedaran surant en l'aire i les respiraràs fins que te les creguis:

"Ets preciosa, Alexandra. Ets preciosa".

DL

A les fosques

Enriqueta Hernández Farell

Moltes tardes, l'Ignasi i jo ens quedàvem així, a les fosques a la cuina de casa, només tocant-nos amb les paraules. M'explicava com li havien anat les classes, com n'era de complicat això de l'Institut amb els canvis d'aula i de professor. Ja havia perdut el compte de les vegades que s'havia presentat als nous mestres. Ai, això no se'ls podia dir! Eren professors! Si se'ls rebaixava de categoria professional, s'enfadaven. La Clara era qui els feia música, tenia una veu agradable, aguda sense ser estridents, no li calia cridar perquè l'entengués tothom. Havia mostrat molt d'interès en què li expliqués com li anaven els estudis de piano a l'escola de música. I ell li havia dit que molt bé, que hi assistia des dels cinc anys, que li agradava el món del jazz, el diàleg distès entre els músics per mitjà dels seus instruments.

—Però, saps mare...? — i com un plany li sortia que potser li hauria agradat més jugar a futbol i poder participar en les converses dels nois durant l'esbarjo, sempre al voltant dels entrenaments, dels resultats del partit del cap de setmana, enfadats amb l'arbitratge… Se'n sentia exclòs del grup de nois, qui li feia companyia a l'hora de l'entrepà solien ser les noies de la classe.

—De debò t'estimaries més jugar a futbol que aprendre piano? —li demanava jo.

Ell em responia amb el seu silenci. Però, jo insistia fins a aconseguir la resposta que més mal em feia.

—I jo que sé! Només ho he provat amb una pilota sonora. Jo voldria ser i fer com els altres.

Aleshores, era jo qui callava quant m'havia costat d'acceptar que el meu fill no era com els altres, que ell mai podria fer coses que els altres feien. No li gosava explicar quant m'havia costat agafar-lo a coll i mirar el seu rostre mancat d'ulls! Una microftàlmia ens van dir, els globus oculars no s'havien desenvolupat; cap ecografia ho havia detectat i nosaltres no estàvem preparats per a estimar-lo. Durant els primers dies hauria volgut fugir, desaparèixer i emportar-me el meu nadó lluny de tot i de tothom. En Lluís, el seu pare, no es cansava de buscar metges; mesos i mesos no vam fer sinó parlar de tractaments i d'operacions. Tan sols ens oferien millores estètiques, res que pogués donar-li la visió. Jo que l'havia fet créixer dins meu me'n sentia tan culpable! En el cau que havia de ser el més segur, una infecció havia aturat el desenvolupament dels seus ulls. Com m'havia costat d'entendre que no es tractava d'una minusvalidesa sinó d'una diferència, que cada persona és única i que el meu fill invident podria fer coses meravelloses! En Lluís va tirar la tovallola poc després de celebrar el primer aniversari del nen, li feia mal que encara no caminés, que no

li dirigís una mirada ni un somriure. Aquell hivern quan va anar al poble a ajudar la família en la collita d'olives ja no en va tornar.

Una mica més tard que els altres infants, però, l'Ignasi va caminar. I tant que sí! Vaig fer instal·lar una barra amb unes campanetes en un raconet del menjador, per tocar-les havia d'estintolar-se i posar-se dret; quan ja no mostrava interès per les campanetes, li posava un sonall d'una altra mena i així una vegada i una altra fins que va tenir les cames prou fortes i es va aguantar sol. I a quatre anys va començar Parvulari a l'escola del poble, el director no ho tenia gens clar, no creia que disposessin dels mitjans per atendre'l com calia. Vaig demanar veure la mestra i així que aquesta va parlar una estoneta amb l'Ignasi no s'hi va saber negar. En un parell de setmanes es va aprendre els noms de tots els nens i nenes i els de les mares i els avis que els acompanyaven.

Devia ser també per aquella època que vam anar al bateig del fill d'una meva cosina, l'Ignasi mai havia entrat en una església. Fa pudor, marxem! —va exclamar a la poca estona d'haver arribat. La barreja de l'olor de la cera i de l'encens, suposo, li resultava desagradable. El vaig agafar a coll per provar de calmar-lo, quan estava incòmode movia el cap d'un costat a l'altre i com més es neguitejava, més ràpid es gronxava. Jo ja pensava en sortir fora a esperar que acabés la cerimònia quan va començar a sonar l'orgue, l'expressió de disgust de la seva cara desaparegué, absort, no movia ni un muscle mentre la música ens embolcallava. Un dels regals del Nadal d'aquell any va ser un petit orgue electrònic, no tenia res a veure amb el de la parròquia, però l'Ignasi desplaçava els ditets amb lleugeresa pel teclat i escoltava amb atenció cada nota que n'obtenia. Negre i blanc varen deixar de ser paraules buides per al meu fill, de seguida va descobrir com unes tecles modificaven el so de les altres.
Quan va començar a assistir a l'escola de música no vàrem tenir cap dubte a l'hora d'escollir l'instrument.

Continuàvem encara una estona més, a les fosques a la cuina de casa, només tocant-nos amb els nostres silencis, fins que un dels dos acabava per desvelar els seus pensaments.

—Recordes la Maite?

—La que a P5 et va enretirar la cadira quan anaves a seure i et va fer caure de cul a terra?

—L'altre dia em va confessar que de petita em tenia enveja. Que ella, la del mig de tres germans a casa i una més entre els trenta-cinc que érem a classe, desitjava estar mancada d'algun sentit com jo, tenir algun tret que la fes singular.

—Ho entenc. Volia gaudir de la condescendència de les mestres, tenir una persona només per a ella ensenyant-li a escriure i llegir Braille, sentir les salutacions afectuoses que t'adreçava tothom cada matí en arribar a l'escola. I ara, en canvi, sou ben amics, oi?

—Sí, sovint és ella qui m'ajuda a anar amb la Perkins amunt i avall quan canviem d'aula. Hi ha algun profe que es queixa del soroll que fa la màquina i prefereix preguntar-me oralment o que gravi la classe amb la casset en lloc de prendre apunts. Ens han demanat un treball sobre un músic català, saps? Jo he escollit en Vicenç Mont, el pianista de jazz que també és cec, i la Maite m'ha proposat de fer-lo plegats.

No em calia veure'l per saber que somreia. Quan ja era hora de preparar el sopar, li demanava que encengués el llum, a les fosques era ell qui primer trobava l'interruptor. Després, ell anava a la seva cambra a fer els deures, quin canvi quan va començar a utilitzar la Braille'n speak, tan lleugera! I no parlem dels ordinadors adaptats amb els quals es va entendre tan bé. D'altres vegades es quedava al passadís per assajar amb el piano de paret que havíem llogat i jo tancava els ulls per escoltar-lo millor, per veure com ell els colors de la música. També li agradava ajudar-me a cuinar: pelar patates, batre els ous... Ara que ja és un home i fa anys que viu pel seu compte, trobo tant a faltar la intimitat d'aquelles tardes!

…

M'he assegut a la llotja al costat dels directius i les autoritats, m'ha costat triar el vestit adient, anava a un concert o a un esdeveniment esportiu? Sempre que l'Ignasi actua prop de casa m'envia una invitació, la seva música l'ha fet viatjar d'una punta a l'altra del planisferi, però jo sé quin significat tan especial té per a ell la interpretació d'avui.

El piano de cua reposa damunt un tros de moqueta verda al bell mig de l'estadi, van arribant el contrabaix, el guitarra, el trompeta i finalment el meu fill, el jazzman de swing impecable com l'anomena la crítica, agafat del braç del bateria. El principal equip de futbol de la ciutat ha volgut commemorar els deu anys de la mort del seu soci d'honor, en Vicenç Mont, demanant a l'Ignasi que abans de començar el partit interpreti la versió en jazz de l'himne del club. L'escolto amb els ulls clucs, a les fosques, tal com el meu fill m'ha ensenyat a veure el món mentre jo l'ajudava a trobar-hi el seu lloc.

Lletres

Notes i Rimes

Serenata

Jo voldria que sortís la lluna
quan et canto aquesta cançó.
Veure tot el cel cobert d'estrelles
testimoni dels jocs de l'amor

No trobo les paraules precises
per cantar-te el que sento jo,
que t'estimo i t'estimaré sempre,
seré el teu ostatge,
l'esclau del teu cor.

Sols per tu és la meva mirada,
sols amb tu he retrobat l'amor.
Ets la llum, la claror de l'albada,
la joia preuada
del millor tresor.

Jo voldria que….

Cançó blava
(Song song blue)

un cel blau i una claror intensa.
un cel blau i una pau immensa.
gira un món, batega el cor,
sento l'amor.

és el glaç que es va fonent
quan s'acaba el llarg hivern,
quan s'acaba l'hivern.

un cel blau, quina meravella.
un cel blau, només penso en ella.
sóc feliç, si això és amor
l'agafaré ben fort.

el goig de viure reneix.
i esclata vida per tot.

un cel blau…

Laia

el cel plora de tristesa
per un amor que he perdut
són xops els carrers i places
de tant i tant que ha plogut.

laia, laia,
vull estar amb tu dolça laia
i emmirallar-me
a les nines dels teus ulls.

no em dixis i compadeix-e t de mi.
si no m'estimes jo no puc viure feliç.

amb l'encís de les teves paraules.
amb la calma que em dóna el teu cor.
dóna'm llum amb la teva mirada.
dóna'm vida amb el teu dolç amor.

laia, laia….

Lletra per tres cançons romàntiques versionades per en Terris...

...i que els ENCARAHISOM van oblidar al calaix.

Guilleries

I
Per estimar aquesta terra
no n`hi ha prou de viure en ella;
s`ha de conèixer la gent,
conèixer la seva llengua,
s'ha de recórrer els camins,
vorejar turons i sembres,
travessar de matinada
pinars, bagues i rieres...
I sentir el rigorós
cant de l'aigua i de la fronda
on s'enfonsen les arrels
sota la llum que el sustenta.

II
És un matí qualsevol
d'aquesta emplujada primavera
que arriba a poc a poc.
Camí de la Casota
jo passo pel Canó.
El cel amenaça pluja
damunt d'aquests turons...
La llum del sol llueix
enllà de l'horitzó,
damunt del mar, i em sembla
un mirall grandiós...
Ai, com voldria romandre
com un arbre del bosc,
presa l`ànima de llum,
presa de sensacions.
Es l'hora del pati a l'escola
m'arriben netes les rialles
per les ones invisibles del so.
Una finíssima flaire d'aigua
puja del sot...
La veu dels infants, l'aire endolcit,
com arriben al cor!
Tot esdevindrà soroll
quan surti a la carretera
i enyoraré respirar entre els matolls
que ara deixo enrere.
Aniré a la font d'en Gurb,
faré un glopet d'aigua fresca
i descansaré una estona
recordant l'obra mestra
que els avis, "els set bastons",
feren amb cor i paciència.
Baixaré, rostos avall,
al camí de Vilabella
i tornaré cap a casa
per la carretera vella,
per on els vells traginers
feien córrer la carreta
amb càrrega de queviures,
dificultats i pobresa.
Demà potser m'aniré
per Les Serres, La Masó,
el Mas Vidal... I pujaré
a Santa Margarida de Vallors.
Seguiré cap a Muntalt...
O potser aniré al Pedró...
Tant se val! És tot un goig
caminar entre els arbres
gaudint de nostres contrades,
dels camins i corriols
que abracen la nostra terra;
com una xarxa amorosa i fidel
(autèntics capil·lars per on transita
la vida i el pensament)
de les nostres estimades Guilleries.

M.Ruiz

Flors de les Guilleries

Una humil flor és la lliroia
en cap més lloc la trobareu,
tan groga, abundant, olorosa, xiroia
sembla un regal de Déu.

I l'arç florit tot blanc
dolenta, verinosa, té la punxada,
creix retort a l'abrupte barranc
i ufanós a la humida fondalada.

Pocs pobles de Catalunya poden tenir
a prop seu, grèvol florit,
nosaltres en veu alta podem dir
xaroleja de dia, brilla de nit.

Margenades d'esbarzers, de flors blanques
verdader paradís de les abelles,
brescant entre aquelles punxoses branques
mel catalogada de cinc estrelles.

Floreixen a l'estiu els castanyers
tan abundants per aquestes muntanyes,
flors que són, tres mesos després
punxants pellons, plens de saboroses castanyes.

Til·lers florits deixen l'entorn olorós
poncellat i granat, és bonic l'arboç,
grans pàmpols blancs, adornen el soguer
per tots, una corona de llorer

J.B.C.

Porque duermes

Sonar quiere la hora y no se atreve.
Allá en el campanario
De bronce las campanas, a rosario,
Temiendo despertarte con su son
Tocan de lo más leve
Sabiendo que tú duermes.

Los grillos concluyeron su sonata.
En una verde mata
El pájaro agorero, vigilante,
Escucha de la noche los sonidos.
El viento ya no ulula, se ha dormido
Sabiendo que tú duermes.

El sol, su luz a cuestas, su camino
Há rato que emprendió;
Con él el día cansino
rendido se extinguió.
No quieren que su luz hiera tus ojos
Sabiendo que tú duermes.

La sólida silueta de los montes
Que pueblan el paisaje
Parecen centinelas, tal vez pajes
Que velan de sus cumbres en el cielo
Tu sueño, el dulce velo,
Sabiendo que tú duermes.

Los sueños más hermosos te regalan
Su mundo fantasioso.
Dos ángeles protegen tu reposo.
Parece que hasta el mundo se ha parado
O avanza de puntillas
Sabiendo que tú duermes…

…Y yo quiero dormir sin conseguirlo;
Tu nombre me complazco en repetirlo.
Quisiera yo que fuese la almohada
Tu imagen tan amada
¡Que viene a complacerme!
Pero tú sólo duermes.

Miguel Sánchez Reina, Nov.1969

Nius d'Oreneta

Quan jo era petita, hi havia al carrer Molí del meu poble una casa emblanquinada on abocada al balcó et saludava canalla sense calcetes ni bolquers. Amb l'arribada del bon temps el ràfec de la teulada s'omplia de nius d'oreneta i el terra, d'excrements que ningú escombrava. Us he de confessar que a mi em feia una mica de basarda passar-hi per sota, tant pel perill de rebre al cap algun regal no desitjat, com pel rebuig que ens provoca la misèria ja des de la infantesa. Aquells menuts de vegades estaven drets agafats als barrots de la barana, més alta que el seu caparró, d'altres asseguts amb el cul a terra i les dues cames penjant al buit. Durant els cinc o sis anys que el balcó va formar part del meu trajecte per anar a l'escola, sempre n'hi havia un o dos guaitant el món des d'aquella llotja; evidentment, no eren els mateixos, un nou germà prenia el relleu a qui ja era massa gran per encabir-se en tan reduït espai. Imagino que també les orenetes es renovaven i que, més tard o més d'hora, una jove generació refeia els nius de fang paterns per covar-hi i criar-hi els seus propis pollets.

Fa temps que ja no hi ha cap casa encalada al carrer Molí, com molts habitatges, ha anat canviant de llogaters o de propietaris; la façana s'ha renovat, hi ha un garatge amb persiana metàl·lica als baixos, el ràfec llueix net i les orenetes... Les orenetes no gosen tornar-hi.

E. Viladoms (Col·lectiu Entintats)

Relat finalista en el V Premi de Narrativa Breu L'Actual, Sant Jordi 2018

L'home del temps

Avui, a Sant Hilari Sacalm,
capital de Les Guilleries de la Selva,
26 ºC a les 16:03, a l'ombra de la terrassa.

S'hi està molt bé quan la calor arrasa,
enmig del verd d'un bosc que atansa.
És un plaer sentir que plou a casa,
ara a la tarda, amb intensitat d'aigua.

Demà, potser, farà dia de platja
i anirem a banyar-nos a la cala
angosta que ja ens l'hem feta nostra
de tant de temps d'anar-hi.

Sant Hilari, una bona proposta
d'estiueig, de descans saludable:
Qui hi ve un cop, ja vol tornar-hi!

L.S. - 9 juliol 2018

Centenari de les Biblioteques Populars

Cristina Tejedor Sala

La Mancomunitat de Catalunya i les primeres biblioteques populars, un recorregut per la història

Enguany es celebra el centenari de la inauguració de les primeres quatre biblioteques populars, que depenien de la Mancomunitat de Catalunya i pertanyien a la Xarxa de Biblioteques Populars, dins d'un projecte més ampli en el qual hi eren incloses la Biblioteca de Catalunya i l'Escola Superior de Bibliotecàries. La Xarxa es va constituir l'any 1915 amb un objectiu ben clar: fer de Catalunya una "nació culta, europea, civilitzada". Fou durant el mandat de Prat de la Riba que es van inaugurar les primeres quatre biblioteques populars a Valls, Sallent, Olot i Borges Blanques. Totes elles foren projectades amb una arquitectura característica, d'estil noucentista, obra de l'arquitecte Lluís Planas i Calvet. L'any 1919 s'inaugurà la Biblioteca Popular de Canet de Mar i el 1920 la de Pineda de Mar. Com que eren Biblioteques modernes i innovadores en els locals, els serveis i la formació de personal tingueren un gran èxit i una bona acollida per part dels usuaris

El sistema bibliotecari català, des de la seva implantació, ha constituït un dels pilars fonamentals de la cultura dels segles XX i XXI

Els dietaris que redactaren les directores de la Xarxa de Biblioteques Populars donen un testimoni real del que van ser i de la feina que van dur a terme durant més de setanta anys.

Biblioteca Popular de Valls, 1918

Escola superior de bibliotecàries

S'originà el 1915 i fou creada per a la formació del personal bibliotecari, bàsicament dones. Inicialment s'instal·là a l'edifici del Rellotge del recinte de la Universitat Industrial. Al primer curs, inaugurat el 3 de novembre, només hi hagueren vuit noies matriculades. Un cop graduada la primera promoció, va començar a funcionar la Xarxa de Biblioteques Populars. El projecte inicial fou redactat per Eugeni d'Ors, qui va ser-ne director i professor fins al 1920. El professorat va anar als Estats Units a formar-se, ja que l'Escola Superior de Bibliotecàries fou la primera i única de l'Estat durant cinquanta anys i la segona creada a Europa. El mateix Eugeni d'Ors dissenyà el perfil de l'alumnat de la nova escola:

- Havia de ser femení per una qüestió de costos i perquè, segons el propi d'Ors, el personal femení garantia "el caràcter atractívol, amable, de netedat i coqueteria que volem donar a les instal·lacions".
- Havia de tenir una preparació especial que no fos únicament tècnica, sinó també "d'humanitats en general, de cultura superior, d'espiritualitat elevada".
- Havia de continuar mantenint contacte amb les fonts educatives mitjançant cursets, reunions, etc...

Inauguració de la Biblioteca Popular de Sallent, 1918

Aula de l'Escola Superior de Bibliotecàries a la Casa dels Canonges 1928-1937

L'Escola comptà amb un gran nombre de professors de renom com Jordi Rubió i Balaguer (director 1930-1933), Carles Riba, Jaume Masó i Torrents, Pompeu Fabra, Lluís Segalà, Rafael Campalans, Ramon d'Alòs-Mones, i un llarg etcètera.

L'any 1924 es suprimí la Mancomunitat i l'Escola quedà dissolta per ordre de Miguel Primo de Rivera. La majoria de professorat va ser destituït i els estudis foren integrats com a específics dins l'Escuela Superior para la Mujer. Del 1924 fins el 1930 l'Escola va tenir la seu a la planta baixa del Palau de la Generalitat, llavors seu de la Diputació de Barcelona i de la Biblioteca de Catalunya, i, posteriorment, a la Casa dels Canonges, seu de l'Escuela Superior para la Mujer.

Grup d'alumnes de tercer del curs 1932-1933

Adéu dictadura. Arriba la república i la guerra civil

Amb la caiguda de la dictadura de Primo de Rivera el gener de 1930, els canvis foren immediats. El Ple de de la Diputació del mes de juny suprimí el que ja s'anomenava Escola Superior per a la Dona i es creà l'Escola de Bibliotecàries, reprenent la línia educativa dels seus inicis. Sota la direcció de Jordi Rubió, s'inicia l'etapa daurada, amb un projecte pioner i avançat per la seva època, amb intercanvis a l'estranger i un gran nivell docent.

El març de 1931, l'ajuntament de Barcelona cedia a la Diputació els locals de l'antic Hospital de la Santa Creu, que acolliren l'Escola, la Biblioteca de Catalunya i la Central Tècnica de Biblioteques Populars. L'Escola s'hi instal·là l'agost de 1937.

Durant els anys 30 es crearen onze biblioteques populars noves

Arribà la guerra, però les tasques de les bibliotecàries no s'aturaren. Una de les feines més urgents era la de salvar els llibres dels convents de les cremes dels anarquistes, mantenir les biblioteques obertes malgrat la pluja de bombes i fer arribar llibres als soldats del front i als hospitals mitjançant el Servei de Biblioteques del Front (SBF). El SBF es creà a instàncies del Conseller de Cultura, Sr. Antoni M. Sbert, l'any 1937. Tenia seu a Barcelona i dues subcentrals, una a Cervera (front del Nord i del Centre) i una a Tarragona (front del Sud d'Aragó) des d'on els llibres eren distribuïts a Sarinyena i Alcanyís. El personal del SBF treballava sense parar i de forma voluntària. Especialment destacable la feina de Maria Felipa Espanyol i Rosa Granés, que coordinaven les subcentrals esmentades.

A partir del maig de 1938 un camió de l'exèrcit republicà, carregat amb uns 2.000 llibres, fou l'encarregat de portar la lectura als soldats del front, als ferits i als malalts dels hospitals de campanya. Durant 6 mesos realitzà 14 viatges, distribuint 15.166 volums entre els combatents de 274 unitats militars i hospitals.

Durant la retirada, el bibliobús va ser utilitzat per transportar els més prestigiosos intel·lectuals i escriptors catalans republicans cap a l'exili, entre els quals hi eren Mercè Rodoreda, Joan Oliver o Rovira i Virgili.

Postguerra i franquisme

L'arribada del franquisme ho canvià tot. Per a l'Escolà significà el cessament de professors, canvi de pla d'estudis, castellanització total i absoluta. Les bibliotecàries que no van ser arrestades o assassinades van continuar exercint, això sí, en un altre idioma i un canvi radical d'estil. L'esperit innovador de l'Escola fou reprimit, convertint-se en una etapa grisa i de baixa qualitat. El Fuero del Trabajo impedí que les bibliotecàries fossin dones casades.

Camió de l'exèrcit adaptat per fer de Bibliobús durant la Guerra Civil

El 1973 la direcció passà a mans de Rosalia Guilleumas i Brosa, qui li donà un gir de renovació. L'any 1974 es rebatejà com a "Escuela de Bibliología" i per primera vegada s'acceptà personal masculí. S'actualitzà el pla d'estudis i s'aconseguí el reconeixement oficial i l'adscripció a la Universitat.

Fira del llibre de 1937

Arribada de la democràcia i fins avui

L'any 1978, mitjançant un decret, es crearen els estudis oficials i el 1981 es publicaren les directrius dels ensenyaments de biblioteconomia a tot l'Estat. La Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona s'originà el 1982, una activitat que continua avui en dia.

Actualment el sistema de Biblioteques Públiques de Catalunya compta amb 402 equipaments, dels quals 390 són biblioteques i 12 bibliobusos. Segons dades del 2016, van rebre més de 24,6 milions de visites (3,3 de mitjana per habitant) i van prestar 14,7 milions de documents (2 de mitjana per habitant).

Un total de 437 municipis (94,3% de la població total) disposen almenys d'1 biblioteca (289 municipis) o de servei de bibliobús (148 municipis), amb més de 3,7 milions d'usuaris inscrits (49,1% de la població total).

El fons del conjunt del Sistema, accessible a tothom mitjançant un servei nacional de préstec interbibliotecari, és de 15 milions d'articles, dels quals el 80% són llibres i el 20% restant, materials audiovisuals i d'altres.

1ª Biblioteca Municipal de Sant Hilari

Tot i que amb data 23 d'octubre de 1915, l'alcalde acceptà les condicions de la Mancomunitat per a la instal·lació d'una Biblioteca Popular, mai s'arribà a construir.

La primera Biblioteca s'inaugurà el 24 de juny de l'any 1974 i pertanyia a la Xarxa de Biblioteques de "La Caixa". Aleshores, estava situada a un petit local de la Plaça Dr. Gravalosa.

Racons

El 23 d'octubre de 1994 es va municipalitzar i traslladar als baixos de l'edifici de la Casa de Cultura. Des del 20 d'abril de l'any 2008, Sant Hilari Sacalm compta amb un nou equipament de més de 800 m2 dividits en dues plantes, amb seccions clarament diferenciades i està totalment informatitzada. Forma part del Sistema de Lectura Pública de Catalunya, la gestiona l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm i rep el suport de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona.

Actualment la Biblioteca dona una gran varietat de serveis. A més del servei de préstec i consulta, també es fan clubs de lectura, hores del conte, presentació de llibres, visites escolars, exposicions... Segons dades del 2017, la Biblioteca Municipal té un fons de 24.579 documents, dels quals un 9,64% són DVD i un 84,73% són llibres. Compta amb 3.277 carnets i 33.978 visitants anuals.

Gràcies a la feina duta a terme per la Dolors Miralpeix i totes les bibliotecàries que hi han passat durant aquests anys, podem dir ben cofoies que compten amb una gran Biblioteca i un personal ben professional.

Bibliografia

Lloc web de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la UB, arxiu històric.

Fotografies de l'Escola de Bibliotecàries de la UB i de la Biblioteca de Catalunya. Postals de la col·lecció de postals, Fons Joan Gómez Escofet.

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Facultat de Biblioteconomia i Documentació Universitat de Barcelona. Text d'Assumpció Estivill Rius.

Biblioteca Pública de Tarragona. Col·lecció de llibres del Servei de Biblioteques del Front (1937-1938).

Hemeroteca de La Vanguardia (1915-1939).

Enciclopèdia Catalana.

La Rosa, la Marta i la Rut, actuals treballadores de la Biblioteca Municipal

Europa, la princesa fenícia

Josep Mª Bonvehí i Mas

D'acord amb la mitologia grega, Europa una bellíssima princesa grega, va ser seduïda i segrestada pel déu Zeus, transformat en brau.

Europa ha passat per diverses etapes al llarg dels segles: Civilitzacions Greco-Romana, Cristianisme, invasions, feudalisme, renaixement, reforma protestant, expansió de l'islam, expansió colonial, revolució industrial, guerres internes i guerres mundials...

Imagineu-vos que ella, la princesa Europa, torna a aquella petita part del món a la qual va donar el seu nom, perquè allà per primera vegada va florir el seu ideal de civilització i cultura. Imagineu-vos ara que aquesta princesa torna del seu exili. No sabem com, però ha tornat. Com hem d'imaginar-nos el seu futur? No té casa, no té un lloc fix per viure, no té papers ni diners, es pot considerar una refugiada però realment és una exiliada que intenta ser allà on hauria d'haver-hi casa seva. Però sí té una cosa, la més important, té una ànima.

Què ens pot oferir Occident al món, en els camps de la ciència i tecnologia, la democràcia i la cultura europea? Quin seria l'ideal de civilització de la princesa?

La ciència i la tecnologia

Amb el seus coneixements autèntics i les seves solucions autèntiques, han reemplaçat la filosofia i la religió. Potser en un futur immediat es podrien fabricar éssers humans o millor dit, es podria fabricar un híbrid de màquina i ésser humà que no només seria capaç de fer-ho tot més ràpid i millor, sinó que a més a més seria immortal, perquè la tecnologia ocuparia el lloc del cos humà. La humanitat es convertiria en un conjunt de robots? No, perquè la fusió perfecta entre home i tecnologia continuarà sent un humà, però amb qualitats del robot.

La veritat científica es limita a la veritat, als fets, a allò que podem veure, tocar i calcular. La veritat científica és raó, és racional, però la raó, no és capaç de calcular un valor, no sap de significats. La raó no pot explicar-nos quin és el significat moral d'aquests fets, perquè no sap què és bo i què és dolent. La ciència, i aquest és el seu do més gran, ens permet conèixer la naturalesa, però no l'esperit. La ciència s'ha convertit en una ideologia, una idea potser falsa que ens té atrapats, tot s'ha convertit en diners, tot es pot calcular i tot s'ha reduït a una xifra. L'únic valor que reconeixem és l'econòmic.

La ciència ens ofereix coneixement, però cap autoconeixement. Pascal (matemàtic) tenia raó quan deia que el cor té raons que la raó no coneix. Tota l'educació superior ha de ser científica, plena de te-

*Extret del llibre **"Per combatre aquesta època"** de ROB RIEMEN, filòsof dels Països Baixos, 1962. És assagista, fundador i president del Nexus Institut, una institució independent neerlandesa, creada el 1994, amb l'objectiu de fomentar el debat filosòfic i cultural europeu i també la reflexió intel·lectual.*

ories, definicions i proves. Tanmateix, la literatura, la història, la filosofia i la teologia no saben de teories, definicions ni proves. Qui avui en dia ensenya a llegir la vida?. L'únic que compta són els diners.

La democràcia

Després de la Segona Guerra Mundial, la democràcia es va convertir en el fil conductor del món occidental. A Europa hi havia la consciència que només podria haver-hi llibertat si també hi havia democràcia. Thomas Mann va definir la democràcia com aquella forma de govern i societat que s'inspira, per sobre de qualsevol altra consideració, en el sentiment i la consciència de la dignitat de l'home. Mai hem d'oblidar que allò gran i honorable de l'home es manifesta en l'art i la ciència, en la passió per a la veritat, en la creació de bellesa i en la idea de justícia. La democràcia és la forma d'estat que cerca d'elevar l'home, de fer-lo pensar i permetre-li de ser lliure. Per això l'objectiu de la democràcia és l'ensenyament, la formació espiritual, la noblesa d'esperit. La noblesa d'esperit és l'arma més important per evitar que la democràcia degeneri en una democràcia de masses en la qual la demagògia, l'estupidesa, la propaganda i les enraonies, la vulgaritat i els instints humans més baixos, guanyin cada vegada més terreny i acabin inevitablement per donar a llum aquest fill bastard de la democràcia: el feixisme. En una democràcia es pot partir de la suposició que les persones tenen el control sobre les seves vides; en canvi en una democràcia de masses tothom està sota el control de tot allò que és capaç d'encisar les masses.

Quines són les elits dominants de la nostra democràcia? Són les elits financeres, polítiques, militars, mediàtiques i esportives. Totes elles es caracteritzen per la quantitat. Avui en dia, en gairebé tot el món occidental , l'autèntica elit intel·lectual i artística ha quedat marginada i les elits del poder són més dominants que mai. La conclusió només pot ser que les elits de masses són elles mateixes la crisi. Elles són, per culpa de la seva manera de pensar i d'actuar, l'encarnació de tots aquells valors que fan impossible l'autèntica democràcia en el món d'avui.

Cultura

L'essència d'Europa no ha estat mai la política o l'economia o la tecnologia sinó la cultura. No és casualitat que el nostre concepte de cultura provingui de la sentència de Ciceró: La filosofia és el conreu de l'ànima. Jan Patocka, filòsof Txec, explicava allò que sabia, el que havia arribat a entendre i el que també s'hauria de saber i d'intentar entendre per arribar a ser europeus. Què és Europa? Qui és europeu? Ell deia que Europa va néixer de la cura de l'ànima. Tan bon punt deixéssim d'ocupar-nos de l'ànima, Europa deixaria d'existir. Gràcies a l'ànima tenim coneixement de l'absolut, de l'etern, d'allò que no és transitori: la veritat, la bondat, la bellesa, l'amor, la justícia. Thomas Mann afirma que l'ensenyament és el cor de la democràcia. Això crida l'atenció, perquè estem acostumats que la democràcia sempre es mesura per la llibertat i el dret de vot, la llibertat d'expressió, l'estat de dret i els drets humans. La pregunta evident és: què s'ha d'ensenyar? Ser europeu significa també lluitar, lluitar per una societat europea humanista amb un ensenyament que permeti que els joves puguin desenvolupar una consciència cultural i moral, que cultivi l'ànima humana perquè les persones puguin madurar moralment i que es deixin guiar en aquesta societat seva per un desig de veritat i justícia. Només això podrà ser la mesura, el fil conductor, per a un món que vol ser civilitzat.

Europa, aquella princesa fenícia -actual Líban-, bella i valenta sí que podrà tornar, encara que s'haurà d'explicar la seva història. Europa és una història plena de llàgrimes, però també de gran gestes i d'un somni etern.

Racons

Mestres d'ahir i d'avui: amb Rosa Grabalosa i Arola Anglerill

Laura Llunell

Quan arriba l'estiu i s'acaba el curs, pares i alumnes celebren poder guardar en un calaix aquelles paraules que sovint fan tanta mandra: deures, exàmens, treballs... Però l'educació mai no se n'hauria d'anar de vacances perquè va molt més enllà del que passa a les aules d'un col·legi. La **Rosa Grabalosa** va exercir de mestra, cap d'estudis i directora del Guilleries, fins que es va jubilar després de 37 anys vinculada a l'ensenyament. L'**Arola Anglerill** és tutora i mestra de Secundària al Col·legi Sant Josep des de fa un parell d'anys. Totes dues expliquen com viuen o han viscut aquesta professió al servei de l'educació obligatòria de Sant Hilari.

Tenir una vocació clara sembla ideal, però tant una com l'altra ens demostren que no ha de ser sempre així. De petita, l'Arola s'havia plantejat estudiar veterinària perquè li agraden molt els animals. No obstant això, des de sempre ha sigut més de lletres i es va decantar per la filologia. La Rosa havia somiat obrir la seva farmàcia, però la seva afició per les llengües va fer que es decidís per la docència. Als 22 anys va estrenar-se com a mestra a L'Escala: ***"Jo que tenia el títol de català i anglès em va tocar P5: ensenyar a llegir i escriure".*** L'Arola encara té molt recent el debut i recorda molt bé la seva primera classe: ***"Estava molt nerviosa i, sobretot, pensava: què els hi dic jo tan important perquè estiguin aquí mirant-me i m'escoltin?"***. La Rosa li resta transcendència: ***"A vegades pensem que ensenyem moltes coses i el que més ensenyem és el que transmetem nosaltres mateixos. Si tens una actitud positiva, d'empatia, d'escoltar-los, això és el que aprendran i és el que realment serveix com a persones pel futur de Sant Hilari. Tu hi poses aquesta mica de la teva part."***

L'Arola té clar quins són els ingredients per ser un bon mestre: ***"Paciència per escoltar, per repetir. Empatia perquè no hi ha d'haver una paret entre tu i els alumnes. I, sobretot, molta il·lusió per fer la classe, per aprendre a explicar millor".*** La Rosa hi està d'acord i n'hi afegeix un altre: ***"Es necessita molta energia perquè si no en tens, no connectes amb els nens".*** Ara importen altres valors: restem importància a tenir una gran memòria i ja no existeix aquella percepció del mestre totpoderós que guarda una resposta per totes les preguntes. ***"I està molt bé que no existeixi!"***, exclama la Rosa. A més, l'auge de les noves tecnologies ha canviat la manera d'impartir les classes, tot i que sovint preocupa el mal ús que se li donen. ***"Hi ha d'haver un treball previ. Tens una eina però l'has de farcir d'un material que sigui adequat pel que tu vols fer en aquell moment"***, avisa la Rosa.

Un nen es distreu amb una altra cosa quan s'avorreix del que està fent. Així que la clau és buscar una distracció que l'ajudi a aprendre. Un consell que donen és evitar segons quines paraules que fan posar els pèls de punta a una part de l'alumnat. ***"Quan***

dius problema (matemàtic), venen els maldecaps! Hi ha nens que parles de problemes i automàticament es tanquen en banda. Els hi dius enigma, que serà igualment un problema, i ja és una altra història", explica la Rosa. El mateix passa amb la paraula "redacció" i l'Arola hi posa creativitat per fer-los escriure d'una altra manera: ***"els poso un videoclip d'una cançó que sé que els agrada i els demano que escriguin què s'imaginen que els passa als protagonistes després del videoclip".*** La Rosa conclou: ***"Jo sempre he pensat que les llengües són la mare de tot l'ensenyament perquè el que no sap llegir bé tindrà problemes en totes les matèries de ciències"***. A més, demana que professors de llengua i de ciències vagin tots a una en l'exigència d'una bona escriptura.

Treure males notes, que et rebutgin d'una feina, que una relació d'amistat o amorosa es trenqui... no estar preparat pel fracàs és culpa de l'escola? La Rosa diu que ***"ens donen moltes culpes de tot, de problemes d'educació sexual i de tot el que vingui, però jo penso que l'escola té molt poc pes amb el que és després una persona adulta. Als mestres ens deixen posar un granet de sorra, però no podem pas dir que els nostres nens no saben entomar el fracàs. El que volem a l'escola és que tinguin èxit, que s'animin i que anar a l'escola sigui motivador".*** L'Arola opina en aquesta mateixa direcció: ***"El fracàs és una oportunitat de veure què he fet fins ara. Ho vull així o no?"***. També està convençuda que ***"cal valorar moltes més coses més enllà del rendiment acadèmic"*** i que ***"hi ha nens que els atabales amb els estudis i després els veus treballar o ajudar als altres i t'adones que quan facin qualsevol ofici seran molt vàlids perquè són voluntariosos i molt educats"***. La Rosa matisa que ***"això no vol dir que el nen que fa un experiment i no li surt ho hagi de trencar tot i deixar-ho estar. Que pensi per què no li ha sortit i busqui un altre camí. I ho ha de fer tant a l'escola com a casa amb els pares. El fracàs és una porta oberta a nous aprenentatges que jo també he experimentat".***

Sovint ens veiem atrapats per unes convencions socials, uns horaris de feina, unes normes. Els mestres no en són l'excepció. ***"Quan dius pàgina tal i comencem, mates els nens perquè no és gens engrescador. Et lliguen a un programa i no pots connectar tant amb els teus alumnes. Hi ha moltes coses que els hem ensenyat que els interessen zero i hem de fer martingales perquè els interessi".*** La Rosa creu que aquestes "martingales" podrien anar molt més relacionades amb el que passa a Sant Hilari i, de fet, pensa que és ideal treballar i viure al mateix poble: ***"On vols anar a donar part de la teva vida que se'n beneficiï més que la gent del teu poble?".*** No s´és mestra les 24 hores del dia però l'Arola reconeix que se n'alegra quan els alumnes la paren pel carrer: ***"El tracte es torna més humà. Et diuen que et van veure a tal lloc i et fa gràcia. Veus que fan altres activitats fora del col·legi i m'agrada poder-los conèixer millor".*** No obstant això, tenen clar quins són els límits: no els pertoca controlar vides esbojarrades ni resoldre problemes que haurien de solucionar els pares.

Sobre la diferència entre els col·legis Sant Josep i Guilleries no amaguen la rivalitat que ha sorgit en nombroses ocasions. Fa uns anys el Sant Josep es rentava les mans en l'acolliment d'immigrants, però més enllà d'un tema de racisme a la Rosa li molestava que semblés una lluita de classes: ***"Aquest classisme que hi havia al darrere em treia de polleguera i vam lluitar molt perquè els nostres alumnes fossin el màxim oberts de ment. Miràvem de fer coses conjuntes, de no separar més encara. De cop una generació va optar per l'escola pública i la cosa es va anar equilibrant. Vam desdoblar tots els cursos i teníem molta energia per encaminar l'escola pública, per donar-li la dignitat que nosaltres sabíem que el poble no li donava"***. L'Arola pensa que tant l'escola com el poble s'han obert molt: ***"Com a ex alumna i ara professora he viscut els canvis. Ens hem quedat amb el millor de les etapes anteriors i n'hem millorat moltes d'altres, entre elles, eliminar aquest classisme i tenir molt en compte la diversitat cultural del poble".***

La Rosa es pren la vida de jubilada com un regal: ***"Vaig treballar per l'ensenyament durant 37 anys i m'hi vaig deixar la pell però quan plegues, porta tancada i obrim finestres".*** Ara té temps per tot menys per avorrir-se: aquest any s'ha estrenat com a àvia i té molts plans i projectes pendents de complir. Fora de classe, l'Arola gaudeix de les seves aficions: viatjar, llegir, la natura... però li queden unes dècades de feina per mantenir intactes aquells requisits que considera imprescindibles: paciència, empatia i il·lusió. Més que mestres d'ahir o d'avui, parlem de dues persones que d'una manera o una altra contribueixen en la formació de valors del jovent del poble.

Olor de música

Marcel Moragas

El motiu d'aquest relat no és altre que explicar algunes vivències d'adolescència i joventut, durant diversos estius, en l'època "daurada" del turisme al nostre poble. Estic segur, que hilarients i hilarienques de certa edat, al llegir ho recordaran amb nostàlgia.

A mitjans del segle passat, Sant Hilari era reconegut arreu com un important centre d'estiueig; la qualitat i les propietats de les seves aigües, la gastronomia i un clima agradable el convertien en un punt ideal per passar les vacances d'estiu.

Els visitants, o com els anomenàvem aleshores "els senyors" omplien carrers, places, fondes, hotels, restaurants, bars i comerços i mai millor dit, molts feien el seu "agost".

Vaig néixer i créixer al carrer de la Piscina, just davant de la piscina Villaret i és per això que molts dels records tenen a veure amb aquest complex, un dels espais d'esbarjo preferits pels estiuejants i també per la gent del poble, que gaudien de les moltíssimes activitats que s'hi duien a terme durant els estius.

Aquest espai es va construir abans de la guerra civil i constava d'una pista de ball, una piscina gran, pista de tennis, pista de patinatge i un petit bar. Posteriorment i gràcies al bon moment que passava el turisme, per allà els anys 50, s'ampliava l'espai amb una segona pista de ball, casetes pels banyistes i una bolera. Més endavant, l'ampliació del bar, ara ja amb terrassa, i la construcció de la piscina infantil i del mini-golf.

El principal atractiu del complex de Villaret era la pròpia piscina de bany, amb el seu espectacular trampolí. La majoria de banyistes eren estiuejants, ja que sobretot en els inicis, la gent de Sant Hilari era una mica reàcia a ajuntar-se amb els forasters.
Recordo que uns boixos gegants encerclaven el recinte, tot i que no impedien que alguns "vailets" ens hi amaguéssim per contemplar els i les banyistes. També era un espectacle presenciar els concursos de "salt de trampolí" o de Balls aquàtics anomenats "escola de Sirenes".

Era un luxe prendre un refresc a la terrassa de la piscina gaudint de música de fons. A l'altre costat hi havia una pista de tenis molt concorreguda pels estiuejants, on s'hi organitzaven tornejos. Aquí la mainada fèiem de recull-pilotes a la mateixa pista i així esgarrapàvem alguna propina. Val a dir que després dels partits, buscàvem entremig dels boixos, les pilotes que s'havien perdut durant el dia, per tornar-les a revendre als mateixos tenistes.
Al costat del bar hi trobàvem la bolera, que es va posar molt de moda per aquells temps. També hi tenien afició alguns vailets, que feien 4 calerons recollint les bitlles i que després es gastarien prenent un refresc al Bar de la "senyora Lola" (mestressa de Villaret) acompanyat de les inoblidables "patates fregides" elaborades per la "Molinera". Allò era tota una "delicatessen".

L'antiga piscina Villaret sense remodelar en els anys "bons" del turisme.

La zona de ball constava d'un escenari central, alçat, fet d'obra, ombrejat per uns bonics plataners, amb dues pistes de ball cobertes a banda i banda. L'una, la pista principal estava envoltada per "palcos" i l'altra, la que anomenàvem "pista negra", hi solien ballar les parelles més romàntiques.

Recordo que era diumenges i festius, al migdia, quan es celebrava el "ball Vermut", en el que només hi participaven "els senyors". La majoria hi arribaven amb els seus "luxosos" cotxes, amb els corresponents xofers, com no, degudament uniformats. Realment tot molt impactant.

La majoria de senyors, habitualment vestien amb grans i espectaculars barrets i trajos d'un color blanc immaculat, acompanyats de les corresponents parelles, que lluïen les seves millors gales. Tot plegat, quedava de pel·lícula.

Com si fos ara, recordo la flaire de perfum barrejada amb vermut que impregnava els veïns, que estàvem asseguts a la vorera, tot prenent la fresca i escoltant les melodies més conegudes de l'època.
El tret de sortida a la temporada d'estiu a Villaret, era al juliol coincidint amb Sant Cristòfol, una de les principals festes populars on hi destacava entre d'altres activitats el "cafè concert" de la tarda i el lluït ball de nit. Continuava amb els balls de cada cap de setmana, les revetlles de Sant Jaume, Sant Pere i Santa Maria, la festa dels estiuejants (amb l'elecció de la mis colònia estiuenca), ball de disfresses i altres concerts.

Un record especial és per l'orquestra local "Conjunto Ritmos" (prèviament Ritmos Sacalm) format per joves musics amateurs (molts d'ells avui ja desapareguts) que durant molts estius també havien passat per Villaret, sovint per actuacions de capvespre en dies feiners, i per tant, havent de canviar en pocs moments, del "mono de treball" al "trajo de músics". Feien molta patxoca.

La traca final es produïa amb la celebració de la Festa Major Gran molt concorreguda majoritàriament per la gent del poble, que participava dels diferents concerts-cafè de tarda i als balls de nit.

L'orquestra de torn (sempre de renom com La Principal de la Bisbal, la Maravella, La Selvatana, Montgrins, Caravana i Amoga i, als darrers anys, també Janio Marti).

Per la Piscina de Villaret hi havia passat espectacles de tota mena, des de conjunts musicals de renom, coneguts cantants, showmans, vedets, fins a humoristes i pallassos.

Racons

Com a anècdota, algun cap de setmana i sobretot per Festa Major, els diferents establiments que oferien allotjament a Sant Hilari estaven plens, i els músics de les orquestres havien de pernoctar a les habitacions de les cases particulars que alguns veïns aprofitaven per llogar.

Així que a casa, sovint ens tocava a tota la família, dormir amb matalassos a terra, al bell mig del menjador. Els músics ocupaven les habitacions i els banys (on es rentaven amb els "palanganeros" típics de l'època), d'on sortien exageradament perfumats. La colònia no era habitual a les cases més humils i per això encara recordo la seva olor que quedava impregnada per tota la casa. La resta de la meva vida he reconegut aquella olor. L'olor dels inoblidables estius de Sant Hilari.

Era Olor de músic.

Any 1950. L'antic bar de la piscina Villaret. Hi bevien dins la barra el Sr. Ramon i la Sra Lola, amos de Villaret juntament amb les tres treballadores: Pepita Molas, Inés Pallarols i Roser Crous.

La família Villaret.
El Sr. Ramon amb americana blanca amb la seva filla Isabel en braços. En Josep Maria i la seva mare, la Sra Lola, amos de Villaret.

Hem perdut l'oremus

Mn. Carles M. Giol

El saber no ocupa lloc; però, quan no hi és, es nota, hi ha un buit. Europa, com tot continent o país o poble, no pot deixar de banda el seu passat i els seus orígens. Europa neix de la cultura greco-romana i dels cristianisme. Altrament, no seríem nosaltres. Parlem grec cada dia sense adonar-nos-en: comprem un quilo de..., mirem la tele (lluny), aquests dies a Barcelona van al teatre Grec, visitem les ruïnes greco-romanes d'Empúries, entrem en catedrals de nomenada universal, ens regim pel dret romà i portem un nom cristià...

El professor Salvador Alsius es queixava que hi ha escolars que sabien «unes quantes coses sobre l'agitada vida que portaven els fills de Zeus», és a dir, de la mitologia grega, i que no «en rascaven ni una» quan es parlava de la tradició judeo-cristiana que ens impregna.

Què deu pensar un noi o una noia de vint anys quan sent a dir que algú s'esquinça les vestidures, o que un partit polític comença, després d'unes eleccions, la travessa del desert? El nostre llenguatge és ben curull d'expressions religioses, com també l'art, la literatura, el cinema. «Un gol messiànic», «acabar com el rosari de l'aurora», aquestes expressions i d'altres no es poden entendre sense uns mínims de cultura religiosa. Els qui s'entesten a bandejar-la de l'ensenyament estan deixant la nostra parla erma.

Explicar la religió no és adoctrinar. La doctrina, a la catequesi. Explicar religió és oferir als alumnes eines perquè entenguin que «net com una patena» prové del llenguatge religiós i que la Trinitat no és solament un nus de les rondes de Barcelona. Sense uns mínims de cultura religiosa, què hi entendrem, en els nostres museus, en les grans obres teatrals clàssiques, en les composicions dels famosos mestres de música?

Avui l'empobriment del lèxic, ens adverteix Lluís Duch, és un dels trets de la nostra cultura. I no és pas per a estar-ne contents com unes pasqües.

La gent que va a concursos televisius hi va generalment ben preparada: saben de l'última pel·lícula, però massa sovint a preguntes de beceroles referent a religió fallen. Nadal voldrà dir una plata de canelons, Pasqua equivaldrà a la mona, i bateig, a tirar aigua al cap i que la criatura plori. ¿Entenem expressions com «passar les de Caín», «qui va dir: els darrers seran els primers», «plorar com una Magdalena», «anar d'Herodes a Pilat», «me'n rento les mans»… i tantes i tantes que fem servir cada dia?

He llegit el llibre de Salvador Alsius, el títol del qual dona nom a aquestes ratlles, i també unes reflexions de Míriam Díez, directora de Comunicació de la Universitat Blanquerna. I acabo amb unes paraules seves: «Encara podem salvar coses, no està tot dat i beneït, i perquè se me n'ha anat el sant al cel, i ja arribo a misses dites, sort que tot plegat durarà de Nadal a Sant Esteve i Déu tanca una porta i obre una finestra. O bé us en faríeu creus; qui estigui lliure de pecat que tiri la primera pedra. No repiqueu i aneu a la processó. Això ja sembla l'obra de la seu. Te més paciència que Job i sé que tots els camins duen a Roma. És una veritat com un temple i que Déu ens trobi confessats...

Bona festa major a tothom!

Racons

* *Els originals que il·lustren aquest article formen part de l'exposició "Sant Hilari màgic" que es podrà veure a can Rovira durant la Festa Major. La inauguració es farà el dissabte 18 d'agost a les 12'30h.*

Sant Hilari màgic*

Toni Clos

"La màgia és una mentida preciosa" E.Bergmann

Sant Hilari no té truc. Sant Hilari és màgic. És terra d'històries mítiques, de bandolers i robacampanars, de bruixes i de petjades de dimoni. Als núvols i la pluja també els agrada Sant Hilari. Terra d'aigües i herbes medicinals. De sortilegis i encanteris. D'embruix! Del tot és possible, del poder de la imaginació. Tots podem ser mags i taumaturgs, perquè tenim el do del poder creador guiller i d'utilitzar-lo, a través dels pensaments i les paraules, per alterar la realitat i fer-ne poesia. Aquest toc diví ens ve de segles quan els avis dels nostres avis ja somiaven lleons...

De fet, qui no s'ha imaginat arribar amb tren a Sant Hilari pel Pla de les Arenes, o per la Placeta... o el poble anegat. Un passeig amb barca per la Porxada o amb caiac per l'Hort Nou. Nedar al mar hilarienc fins al tenis de Villaret. El divertimento d'instal·lar el monument de Colom i el Tibidabo a Sant Hilari. O Sant Hilari al Pasteral o a la platja de Tamariu. O els campanars bessons de Sant Hilari mirant el mar o poder veure Mercuri, Venus i Saturn sobre les Piràmides de Gizah, a Sant Hilari, cosa que només ocorre una vegada cada 2373 anys. I jugar. Fer que els jugadors de cartes de Cézanne facin una partida al bosc camí de Sant Miquel o un partit de tenis a una teulada del darrere de can Torras que no s'acaba mai i traspassar la línia de la mortalitat a la immortalitat.

Sant Hilari és hivern, és estiu i és primavera. No em sé avenir de la sort de ser d'aquí i de la dissort de no poder-hi viure sempre, eternament.

Sant Hilari és de somni!

Hivern

L'hivern. La postal del Sant Hilari blanc és una imatge màgica que es repeteix i sempre sorprèn pels matisos diferents que s'hi aprecien. Un poble aturat en el temps, ja sigui la vista des del Serrat, del Camp de la Mandra, de Villaret, de la Roca d'en Pla o del Pla del Campaner. Un pessebre vivent!

Les nevades dels anys 60 em venen a la memòria des de la vivència, amb set o vuit anys, al voltant de la llar de foc amb els pares i germans, amb el tupí de vi calent amb mel i explicant-nos contes abans d'anar a dormir. Sovint se n'anava el llum i ens quedàvem aïllats del món, sense ràdio, telèfon, televisió, res funcionava. Eren dies guanyats a la rutina del dia a dia, d'aventures blanques, sense escola i al llit ben d'hora.

Ens agradava fer cabanes i les manteníem tot l'any. En teníem una al capdamunt de la penya de la Burra. Era de dos pisos. Hi vam jugar molt i recordo que hi anàvem a llegir les cartes d'altres nens per als Reis Mags, que preníem del rei-bústia que hi havia a la botiga de can Brugarola.

D'aquell temps una imatge mortuòria d'impacte, un quadre de llum i ombres del clarobscur més típic de Rembrandt: una dona gran destacava entre la foscor, estirada al llit, expirant l'últim alè de vida en una casa de pagès, de les moltes que hi havia, lluny del poble. Havíem acompanyat a Mossèn Tresserra que havia de donar l'extremunció a aquella dona. Ens van rebre amb un llum de carbur i espelmes... Va ser la primera persona que vaig veure morir. Eren temps de concili i l'any que va morir el Papa Joan XXIII.

La gran festa d'hivern era la matança del porc, un costum de família i, fos el dia que fos, la quitxalla fèiem campana; anàvem a mort de porc que en dèiem nosaltres. Cada any a ca la iaia Veva i el iaio Pepet. A les sis del matí, començava l'acció amb la barreja(anís i moscatell) per combatre el fred i els crits del porc quan l'estiraven amb un ganxo de ferro clavat al coll, que li travessava la papada, fins que l'ajeien a la bancada i el matador li tallava la caròtida. Els nens li estiràvem la cua i quatre homes li aguantaven les potes, mentre la mocadera recollia la sang que rajava del porc en un gibrell. Ens escalfàvem amb el foc que es feia per socarrimar la pell del porc. "Al rei i al porc, afaiten després de mort". L'afaitaven amb un rasclet i l'obrien per extreure'n les vísceres i fer-ne botifarres i tutti quanti.

La família ho celebràvem tot el dia, amb quatre àpats. Vi, xampany i el millor del porc, rient i parlant de tot, del Barça, del temps i dels mestres, des dels casos històrics de triquinosis al poble a les notícies que sentíem cada vespre de Ràdio París. Un any va coincidir la mort del porc amb la mort d'en Carrero Blanco i va ser l'excusa per celebrar la imminent fi del règim franquista. Vam fer un brindis per la matança i la vam festejar més que mai, malgrat l'enrabiada del iaio.

Estiu

Sant Hilari també és estiu. Els estius de Sant Hilari tenen el color de no fer res, del sol suau a la cara; del cel blau cel descolorit d'en Seiler. És el pas del temps. És el balneari de la Font Picant i l'Hotel Martín en plena eufòria de Festa Major i els soldats ferits i convalescents durant la guerra. És Don Antonio i el seu somni de Vallclara. És les taules plenes de gent que pren l'aigua amb anissos a la Font Vella i a la Font del Pic. És aire lliure i boscos frescos, i és la celebració de les tradicions de Catalunya i la festa contínua dels estiuejants: passejos, excursions, aplecs, sardanes, balls, tenis, banys i vermut a Villaret, cine cada dia al Tívoli, gimcanes i d'altres passatemps. I les festes compartides amb el poble, les caramelles, el teatre, les misses, les partides de cartes i el futbol... Era el lloc d'estiueig per excel·lència a principis del segle XX.

Sant Hilari és de tots. Dels qui hi viuen, dels estiuejants i passavolants, dels que hi treballen i dels que hi dormen. Dels intermitents que hi som i no hi som. D'en Lari Panxa amb el seu carro, d'en Tricolomico murri, enigmàtic i fantasiós, d'en Miliu Boig que ens ensenyava el tatuatge i ens escandalitzava oferint-nos condons, d'en Pitu Casals que recollia excrements de cavall amb pala i galleda pels carrers del poble i que ajudava a posar benzina al poste amb maneta, del peó de la Casilla sempre en bicicleta i gorra..., del sereno que l'atonyinava, d'en

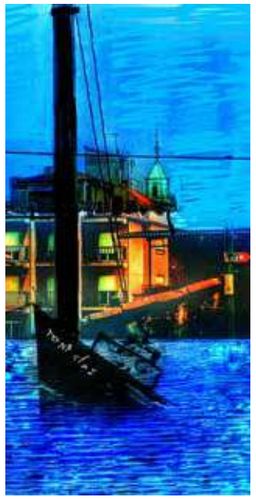

Pep i d'en Joan. I d'en Ton que va canviar els matxos per la Salitja (camioneta), però va continuar anant a bosc i fent viatges de llenya i del què se li encarregava.

Primaveres

I primavera. L'olor. Perfums de violeta. Banys de bosc. Sant Hilari és primavera d'hivern i d'estiu al món guiller. Els boscos són la mina d'or, el pulmó del poble, i si plou quan toca s'omplen de pinenques i rovellons, siurenys i llengües bovines, fredolics i rossinyols, carlets i moixines i trompetes de la mort. I castanyes. Els colors vius del verd dels arbres i arbustos que canvien a ocres, torrats i vermells conformen paisatges cromàtics impossibles d'imaginar, ni des de les paletes dels millors pintors impressionistes. Cada dia l'esclat de la natura pinta noves i efímeres panoràmiques coloristes, de tonalitats originals.

Sant Hilari eren tres places al nucli històric, la del Suís, la del Peix i la de l'Església, unificades posteriorment per la plaça Porxada, i uns quants carrers que no arribaven gaire lluny, fins al Petrinxo i a cal Ros i més enllà de la placeta, el carrer de l'hospital, amb el Serrat com a barri més llunyà. Tot era a prop. Jugàvem a la riera, fent espases i llances del vímet de can Benet i guerres davant de ca l'escombriaire. Al jardí de can Serras i al pastador de can Castellà. Anàvem a les fonts, a córrer pels boscos amb escopeta de balins o amb bicicleta, teníem debilitat per entrar a les cases deshabitades i jugar als edificis en obres, fèiem punteria amb tira-rocs o pescar amb canya, a jugar a futbol a la plaça de cal Ros o al Pla del campaner per la pujada de can Crous, per fer-ne via. Jugàvem a bàter, una espècie de beisbol, però picant la pilota amb la mà, a caps en un quadrilàter del pati, tocant a la rectoria i també jugàvem a l'olla, als retrats, a bales, als plantats, a fer passes, a indis i pistolers, al mocador, al cavall fort, a lluites i curses de quadrigues...

Botigues i oficis. Emocions!

Sant Hilari és l'aprenentatge sentimental, la novetat del joc mixt, de les paraules d'amor en els balls de saló i el ball robat al Tívoli o als envelats d'estiu, i la descoberta del sexe a la discoteca Villaret.

Sant Hilari és el rector i la majordona i un o dos vicaris, els pagesos i els masovers, és els senyors i els treballadors i tots els oficis inimaginables, és els comerços centenaris i les botigues que ja són història. Les carnisseries i cansaladeries ja desaparegudes que també hi podies menjar. A can Puig, a can Tori o el toc a can Mau Miquelic. I d'altres que no, com a can Dolfo, a can Perra, a can Pujals, a can Titella, a can Gil, a can Ton o can Carnisser Nou. Hi havia un munt de forns de pa: can Canigó, ca la

Racons

Dora, can Castellà, l'Espiga d'Or, can Forner Nou... Una farmàcia, dos estancs, tres escoles, campaner, moliner, pastor, manyà, lampista, carreter, baster, matalasser, sabaters, serrallers, ferrers, roders, carboners, llenyataires, traginers, fusters, ebenistes, torners, serradores, paletes, pintors, cistellers i un que feia palmes, barbers i perruqueries, joiers, rellotgers, sastres, modistes, merceries, hotels i fondes, tintoreria, lleteries i les lleteres que cada dia portaven la llet a casa, cellers que es cuidaven d'omplir les botes i els bocois de tothom qui els ho encarregava, botigues de jocs i joguines, de records, de diaris i revistes, de perfums, de piles i bombetes, de fruites i verdures, de gra i pinsos, bars i cafès, i després del peix que belluga un dia a la setmana, peixateria i tot. L'agutzil, el carter, la guàrdia civil de llana i xarol, aïllats i repudiats fins l'últim dia al poble, el sereno que feia d'enterramorts i en Pep del treball que feia de tot. Botigues d'ultramarins com can Pepet Saleta, can Fèlix Pelideu, can Carlos o cal Podrit, ca la Cecília, ca l'Espardenyer, ca l'Hospitalet, can Buiró, can Cames, ca la Mercè de la Fàbrega, can Rave, ca la Sibina, can Quimet Torrent... Les pastisseries que, com la majoria de botigues, venien queviures i una mica de tot. A can Pere Serras hi trobaves l'impensable, igual que després a can Jombo, però a més feien i repartien els primers sifons i gasoses del poble. Hi havia cotxes de línia amb els seus xòfers, cobradors, revisors i mecànics, transportistes, recaders, embotelladores d'aigua i les aigües Saleta. I fins i tot benzinera i taxista. I un mestre fideuer i un músic de cobla que componia sardanes. Dos metges, llevadora, practicant, notari, veterinari, drapaire, tallers mecànics, telefonista amb centraleta i en Pitu biciclista, que llogava bicicletes i t'arreglava bicis i motos.

La història gràfica

Ara només cal, lectors i lectores, si sou curiosos i voleu endinsar-vos en el què us he comentat i molt més, si voleu veure-ho i saber-ho tot, en detall i de forma organitzada del nostre poble, deixeu-vos seduir per aquesta història gràfica que, des de fa mesos, ja en podeu disposar en forma de fascicles setmanals.

Si llegir és visualitzar les idees del text, mirar fotos és viure el temps passat amb instantànies a temps real. Les imatges inventen il·lusions, ens fan viure de forma diferent un temps de la nostra vida que ja hem viscut o, si no l'hem viscut, ens inciten a tancar els ulls i a somniar-lo. O reinventar-lo. Visqueu i fruïu, doncs, dels mil Santhilaris en un !

Eduard Xandri, un bon professor i un gran artista

Josep Ramon Solà

Nació Digital-Col.lectiu Espai Món Rodó

El 31 de Gener del 2013, a l'edat de 90 anys va morir Eduard Xandri, un dels millors pintors de formació clàssica, nascuts a Sant Hilari que més s'ha fet notar a Osona. Expert retratista, va ser director l'Escola de Dibuix de Vic i mestre de molts artistes osonencs.

Tinc un bon record com a bon professor de l'Escola de Dibuix de Vic. Una frase seva que molts companys recorden era que rectificar és de savi. Segons l'entrevista que va tenir en Toni Corominas l'any 1994 pel setmanari la Marxa de Catalunya, en Xandri era allò que se'n diu un artista romàntic. Durant la seva vida, va passar per moltes privacions i dificultats econòmiques, però sempre se'n va sortir. Sempre es mostrava satisfet d'haver fet sempre allò que més li agradava: pintar. Considerava que la felicitat absoluta no estava a l'abast de ningú, però reconeixia que, de vegades, va estar molt a prop d'assolir-la, sobretot quan després de concentrar-se i donar voltes sobre el tema pictòric, aquest prenia vida a la tela, tal com l'havia concebut: la idea feta realitat.

La creació. En Josep Uribe Robert, un dels seus deixebles més destacats i avantatjats, el defineix com un "un pintor de raça, un gran retratista que tenia la facultat de captar els models a la perfecció. De tracte amable i alegre, sempre s'havia preocupat més per transmetre i ensenyar el que sabia als altres, que no pas per ell mateix, i si es desconeix la seva pintura, és perquè mai no s'havia preocupat d'assolir una carrera expositiva. De la seva vida se'n pot escriure una novel.la, va renunciar a una vida planera i sense problemes, pel futur incert de la pintura. La seva relació amb la pintura venia de molt lluny, de quan tenia sis anys. El seu pare a més de ser campaner de Sant Hilari i "recader", era decorador que pintava sants. Així doncs, el petit Eduard es passava el dia dibuixant pels descosits; o mirant els àngels pintats a l'església del poble, quan feia d'escolà. Sovint sacrificava l'esbarjo escolar per pintar.

L'any 1942 es va traslladar a Barcelona per cursar la carrera de Belles Arts i va fer els primers encàrrecs, gràcies a una llista de clients i mecenes que li va donar el seu pare. A la capital catalana s'hi va quedar sis anys, fins acabar la guerra. Acaba la carrera i té l'oportunitat de fer una exposició a Barcelona gràcies a l'ajut d'un mecenes. L'exposició té èxit i rep bones crítiques. Aleshores, ell, en comptes d'optar per la brillant carrera artística que se li augurava amb els diners guanyats amb l'exposició, va marxar a Caracas (Veneçuela). Allà, després d'uns anys d'incertesa econòmica, va pintar uns gegantins murals sobre temes africans al museu de Zoologia de Caracas, gràcies a la recomanació de l'escultor Ernest Maragall, un artista exiliat a Veneçuela. Xandri torna Barcelona l'any 1951, per enyorament i perquè tenia ganes de retornar al lloc on s'havia format. Fa de professor a l'acadèmia Tàrrega i també pintava encàrrecs. Després d'un llarg període de penúria econòmica i de canvis continus de residència, l'any 1959 es va instal·lar a Vic. Allà es va dedicar a pintar retrats i a fer encàrrecs, entre ells uns murals a l'església de la Pietat. Un any després, recomanat pel Bisbe de Vic, es fa càrrec d'impulsar l'Escola de Dibuix de Vic. Des d'aleshores centenars d'alumnes, durant 30 anys van passar per les seves mans, com jo mateix. Li tinc molt bon record.

La seva pintura és de tendència figurativa i reflecteix les inquietuds pictòriques de l'artista; és de composició i pinzellada segures, dibuix perfecte i harmonia de tonalitats. El seu procés comença per una paleta baixa, de colors foscos, que va aclarint per aconseguir la llum. Xandri era un pintor d'estudi. No li calen reforços exteriors per pintar, no té necessitat d'impregnar-se de naturalesa, el paisatge per ell és secundari, just li serveix per ambientar un tema central. Podem destacar diverses obres fetes a Sant Hilari, com el retrat d'en Jaumet, El Viacrucis, i molts d'altres encàrrecs de particulars.

Racons

El got de Manuel Azaña

Xavi Clos Jordana

Manuel Azaña Díaz (Alcalá de Henares 1880-Montalban, França, 1940), polític, advocat, periodista i escriptor, fou un dels polítics espanyols més importants del segle XX. Demòcrata i republicà, cofundador del partit polític Acción Republicana i Izquierda Republicana, fou el primer i posteriorment el novè President del Govern espanyol (1931-1933 i 1936) i el segon i el darrer President de la II República Espanyola (1931 i 1936-1939). Dintre el seu programa, va presentar punts tan progressistes com la Llei de Reforma Agrària, la Llei de Confessions Religioses, una reforma educativa per universalitzar l'ensenyament primari, la introducció del divorci, una reforma militar o la defensa d'un Estatut d'Autonomia per Catalunya.

Va rebre el Premio Nacional de Literatura 1926 per la seva biografia La vida del señor Juan Valera. Els seus Diarios són documents de gran importància per conèixer el temps en què va viure. El 1929 es va casar amb Dolores Rivas (1904-1993).

L'agost de 1934 Manuel Azaña va venir a fer la cura d'aigües al Balneari de la Font Picant, en un semi-retir a causa de la seva delicada salut. Durant aquella època s'acabava de dissoldre Acción Republicana per donar llum al nou partit polític Izquierda Republicana. Per les iròniques declaracions als nombrosos periodistes desplaçats a Sant Hilari —"Me levanto tarde, paseo un poco y me encierro en el hotel dedicado únicamente a beber agua mañana y tarde. He venido sólo a descansar; no hago nada ni me preocupo de nada. No leo periódicos, ni hablo de política ni de trabajo. Y cuando me canso, me tumbo"—, era evident que volia estar tranquil. Però no deia estrictament la veritat: les setmanes que va romandre al Balneari es desplaçava sovint a pobles i ciutats dels voltants que el sol·licitaven per retre-li homenatges o fer xerrades, ja que era un gran orador.

També va visitar Sant Hilari, i la seva visita despertà tanta admiració com la que havia fet Macià el setembre de 1932. Les autoritats li mostraren el poble, les Colònies Escolars, els "Campaments", acabats d'estrenar, la Font Vella, on s'hi celebrà una arrossada… Fins i tot el 18 d'agost se li dedicaren unes sardanes a la Plaça Verdaguer i, des del balcó de can Ridaura, pronuncià un discurs a la gentada congregada. Va estar sempre acompanyat de l'alcalde Narcís Corbera, amb qui iniciaria una bona amistat, i de Frederic Culí, a qui un any abans havia nomenat director general del Timbre i Monopoli.
Durant aquell any de 1934, el poble retia homenatge a Frederic Culí declarant-lo Fill Predilecte i dedicant-li el carrer de la font del Cirerer, ja que va ser determinant en la construcció dels "Campaments" —les colònies escolars de l'Ajuntament de Barcelona— i de l'Escola Pública o "Grup Escolar Fonts de Sacalm".

Després de reunir-se amb diferents polítics catalans que venien a visitar-lo, Azaña ho féu el 13 d'agost amb el President de la Generalitat, Lluís Companys, en una habitació del Balneari. No és difícil imaginar el tema del qual van parlar. Les relacions entre Catalunya i Espanya estaven en el seu moment més tens, degut, entre d'altres coses, al rebuig de Madrid de l'aprovació de la Llei de Contractes de Conreus. Pocs dies després, el 6 d'octubre, Companys declarava l'Estat Català de la República Federal Espanyola, que s'acabaria, entre d'altres conseqüències, amb la suspensió de l'autonomia, 74 morts i 3.500 empresonats, entre ells l'alcalde Narcís Corbera i més de la meitat dels regidors de l'Ajuntament. També fou detingut i empresonat Azaña, acusat de complicitat, fins el gener de 1935. Després de la victòria del Front Popular el febrer de 1936, i ja President de la República, el mateix Azaña signava l'amnistia per a tots els condemnats.

Els que ja tenim uns quants anys, vàrem sentir explicar algunes anècdotes de la seva estada al poble, ara fa 84 anys, per persones que ho van viure. I n'hi ha una, poc coneguda, que va servir com a cloenda de dos llibres diferents.

L'any 2008, Santos Juliá, historiador gallec, Doctor en Ciències Polítiques i Sociologia i Catedràtic d'Història Social i del Pensament Polític de la UNED, va publicar el llibre "*Vida y tiempo de Manuel Azaña*". Juliá acaba el seu llibre reproduint un text de l'epíleg del llibre "*Azaña. Los que lo llamábamos Don Manuel*", publicat el 1980 i escrit per Josefina Carabias (1908-1980), advocada, escriptora i precursora femenina en l'àmbit periodístic a Espanya.

"… En 1954, cuando todavía el nombre de Manuel Azaña no se pronunciaba y si alguna vez se leía era rodeado de adjetivos denigrantes, hizo Josefina Carabias un viaje a Barcelona.
Una señora amiga suya la invitó a una excursión hacia el interior, al norte. Se proponían pasar la noche en un magnífico hotel que se había abierto en Sant Hilari de Sacalm. Cuando iban de camino se dio cuenta Josefina de que aquel nombre le decía algo.
—¿No hay por aquí un balneario? —preguntó.
—Sí. Por cierto, a ese balneario era donde solía venir Azaña. Dicen que son unas aguas muy buenas para el hígado —respondió su amiga.
Era el mes de noviembre y allí no había nadie más que una mujer que estaba al cuidado del manantial. Les enseñó todo, y cuando se iban a marchar la llamó aparte, diciéndole: "¿Le importaría a usted entrar un momento? Ahí, un poco más arriba, donde yo vivo".
La siguió a una habitación muy limpia, muy campesina, como era también la buena mujer.
—Me ha parecido oír que usted conoció al señor Azaña, el que venía aquí a tomar las aguas —le dijo la mujer.

—Sí, le conocí bastante. Era amigo mío —respondió Josefina.
El rostro de la mujer se iluminó. Después abrió el aparador y sacó un vaso. Un vaso vulgar y corriente, con el cristal un poco empañado.
—Mire. Éste es el vaso en el que él bebía el agua. Lo guardé como recuerdo. Nadie más bebió después en él ni beberá mientras yo esté aquí. No sabe lo que me gusta poder enseñárselo a alguien que lo sepa apreciar.
—¿No se lo había enseñado usted a nadie hasta ahora?
—Sí. Ya lo creo. En esta tierra se le quería. Más de uno ha venido preguntándome.
—Usted, por lo que veo, tiene buen recuerdo.
—No lo puedo tener mejor. ¡Era todo un señor…! Sencillo, como los verdaderos señores. Hay quien dice que era orgulloso. No es cierto.
Pasado un momento añadió:
—Ya sé que él se murió. Pero nadie me ha dado nunca razón de la señora. ¿Qué fue de ella? Era muy dulce. Muy cariñosa con él y con todo el mundo.
—Está en México.
—Pues, si tiene ocasión, mándele recuerdos de mi parte. Y dígale que aquí está el vaso. Bien guardado. Si algún día vuelve a España, yo sé que no dejará de venir por Sant Hilari. ¡Eran tan felices aquí, paseando los dos solos…!

Parecerá una tontería, termina Josefina Carabias, pero fue entonces la primera vez que tuvo la sensación de que don Manuel Azaña no estaba enterrado del todo, de que más tarde o más pronto se hablaría de nuevo de él, que despojado de la idolatría incondicional de algunos y del odio feroz de otros, tendría su lugar en la historia."

El fet de que dos autors prestigiosos acabin els seus llibres amb aquesta anècdota em va sobtar. Després vaig saber que la senyora que li servia l'aigua era la llavors masovera de la Font Picant, Florentina Juanhuix. Havíem estat veïns molts anys i en tinc un molt bon record, així que li vaig comentar l'anècdota al seu fill Joan Timoneda i a la seva esposa, Maria Gallart, que no la coneixien. Però tot seguit em van treure del fons d'un calaix un got amb el seu estoig on hi havia gravades les inicials M.A. Entre la sorpresa i l'emoció, el got de Manuel Azaña apareixia darrera la cortina del temps.

Racons

Estudi demogràfic de Sant Hilari i Les Guilleries durant la industrialització als segles XIX i XX

Pep Molist

Durant el s. XIX la població catalana va augmentar considerablement. Malgrat això però, cal distingir dos períodes ben marcats; la primera meitat de la centúria fou d'alça demogràfica natural mentre que la segona meitat i a mesura que la industrialització i les comunicacions, tant ferroviàries com viàries, van avançant, el creixement demogràfic rural va disminuir. Es comencen a produir migracions internes afavorides per aquestes vies. Són línies pensades per a l'intercanvi comercial i industrial però que alhora també van facilitar els moviments humans cap a aquestes zones on es desenvolupa l'activitat industrial. Es comença a perfilar un desequilibri poblacional que encara avui dia perdura.

A finals del XVIII i principis del XIX Catalunya incrementa la població en general i es produeix una pressió demogràfica sobre el terreny agrícola, ocupant terres de baixa qualitat i major alçada. Per exemple a Arbúcies trobem una zona de disseminat que s'anomena "el veïnat de la Poca Farina". S'ha de dir que moltes d'aquestes noves terres són ocupades arran de les diferents desamortitzacions tant civil com eclesiàstica, que tot i passar a mans de propietaris rics, aquests afavoreixen la seva ocupació per fer-les rendibles. Al voltant del 1900 aquesta pressió disminueix considerablement. Aquestes zones rurals foren abandonades i la població es dirigí cap a les zones de més prosperitat industrial. Augmenta principalment a les zones del litoral i prelitoral: Barcelona, Baix Llobregat, els Vallesos, Osona i Maresme. Tal com diu Pierre Vilar, *una immigració de muntanya cap a Barcelona (...) i franja intermèdia.*

A les terres de l'Ebre la introducció del cultiu de l'arròs amb uns preus estables, així com l'explotació de l'avellana i l'ametlla, és un cas extraordinari en el món rural de l'època puix no solament es manté la població sinó que l'augment de població és comparable a les zones de més industrialització.

Fet aquest apunt general, la zona de les Guilleries i el Montseny no queda al marge d'aquesta dinàmica i així trobem que a principi de segle XIX hi ha una rompuda de terres noves. A l'estudi que en va fer Salvador Llobet diu: *en vint anys la població d'aquesta Serralada (Montseny) s'havia doblat.* Al final d'aquest segle i principis del XX moltes terres són abandonades i es convertiran en terres ermes. Explica la Maria Busquets de 89 anys, que *els anys 50 del s. XX abandonaren la masia què estaven de masovers a Muntanya (a més de 1000 m) i s'apropaven cap al poble* d'Arbúcies, car allà s'oferia la possibilitat d'anar a treballar a jornal a la font del Regàs.

Les dinàmiques suposaven que la zona de les Guilleries iniciés un despoblament imparable cap al litoral, el Vallès i Osona, atret tant per les oportunitats econòmiques que oferia com per la proximitat d'aquestes comarques, que també s'havien vist

Racons

afavorides per l'obertura i millores de les carreteres. Si observem el mapa de Catalunya que fa Jaume Vicens Vives de l'evolució de la demografia catalana entre 1860 i 1900, podem veure com la comarca de la Selva és de les que té un despoblament d'entre un 0 i un 25%.

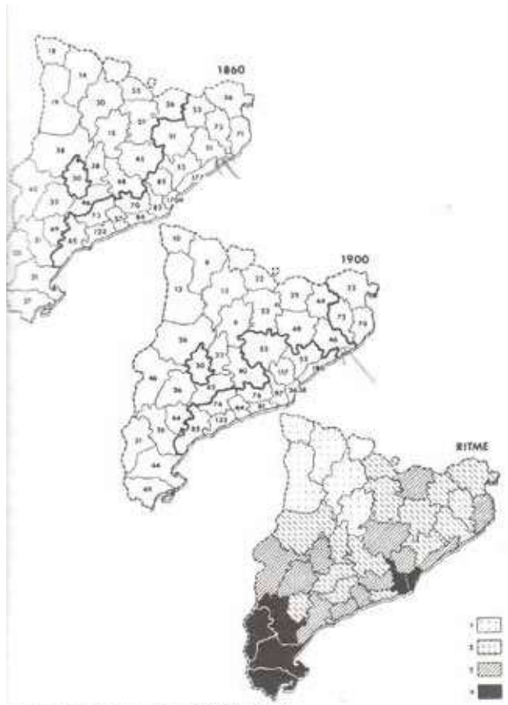

EVOLUCIÓ DE LA DEMOGRAFIA CATALANA DE 1860 A 1900.— El primer gràfic ens dóna la densitat de població comarcal per km² en 1860; el segon, la densitat en 1900. La ratlla gruixuda separa en ambdós mapes les densitats majors de les menors de 50 habitants per km². Remarqueu les modificacions en la línia divisòria de les dues Catalunyes.— El tercer gràfic representa la diferència en el ritme d'augment o disminució de la densitat comarcal entre 1860 i 1890, d'acord amb els signes següents: 1, més de -25 per 100; 2, de 0 a -25; 3, de 0 a + 15; 4, més de + 15.

Si fem el zoom sobre les Guilleries, podem veure un fet prou important. La població disminueix al ritme de la comarca de la Selva un 15% però dintre la subcomarca, Sant Hilari que si bé incorpora els 200 habitants del nucli de Querós al ser absorbit el 2 d'octubre de 1899, té un augment del 16%. Si no tenim en compte aquesta incorporació, l'augment de població continua essent positiu en un 7%. En cap cas doncs, Sant Hilari perd població.

Aquesta tendència poblacional que comença a la segona meitat del s. XIX, no solament es consolida sinó que s'incrementa a mesura que la industrialització es va escampant per tot Catalunya.

Així trobem que el s. XX a les Guilleries els pobles que van acabar la centúria anterior disminuint població, la pèrdua augmenta amb més força. És indicatiu el cas d' Osor on ni tan sols el descobriment i la posada en marxa de les mines de galena, pot fer front a la davallada demogràfica. Altrament, a Sant Hilari la tendència de creixement poblacional sempre és a l'alça.

Quin és doncs, el motiu que fa que Sant Hilari exerceixi de pols d'atracció de les poblacions veïnes i impedeixi la fugida dels residents?

En la meva opinió existeixen tres causes que frenen aquest despoblament: en primer lloc la forta activitat forestal, principalment en la demanda de rodells; en segon lloc el desenvolupament de "l'estiueig" i finalment la indústria de la torneria i "la fusta cremada". Les tres activitats en el seu punt àlgid no són contemporànies però sí que succeeixen en el temps. Els rodellers, fins a finals del s. XIX principis del s. XX, l'estiueig, finals del vuit-cents primera meitat del s. XX i la torneria, segona meitat del s. XX. Això fa que sigui un contrapès tibant perquè la població no abandoni llur casa. Sant Hilari esdevé un poble d'immigració positiva que tindrà el seu esclat a partir de mitjans del s. XX. Aquest fet cal lligar-lo indefectiblement amb el desenvolupament de la torneria i la "fusta cremada" amb immigració massiva provinent d'Andalusia, majoritàriament de Priego de Còrdova i Zagrilla tal com queda reflectit en el quadre núm. 2.

BIBLIOGRAFIA:

Llobet, Salvador. El Montseny. Ed Alpina 1982

Vicens Vives, Jaume. Industrials i Polítics s. XIX. Ed. Vicens Vives, (reedició Observador)1991

Pladevall, Antoni i Serradesanferm, Angel. Sant Hilari Sacalm capital de les Guilleries. 1976

Arnaus i Sitjà, Josep. Sant Hilari i les Guilleries. Estudis Banca Mas Sardà, 1985

QUADRE 1

DEMOGRAFIA A LES GUILLERIES (1860-1900)

POBLACIÓ	1860	1900	DIFERENCIA	PER CENT
ESPINELVES	533	421	-112	-21,01
OSOR	1355	1243	-112	-8,27
QUERÓS*	282	0	-282	-100,00
SANT HILARI SACALM	2163	2510	347	16,04
CLADELLS	380	375	-5	-1,32
ST SADURNÍ D'OSORMORT	317	233	-84	-26,50
SUSQUEDA	998	603	-395	-39,58
VILANOVA DE SAU	1105	727	-378	-34,21
VILADRAU	1188	974	-214	-18,01
TOTAL	8321	7086	-1235	-14,84

Font: Josep Arnaus i Sitja i elaboració pròpia

*Querós passa a integrar-se a Sant Hilari

QUADRE 2

DEMOGRAFIA A LES GUILLERIES SXX

POBLACIÓ	1900	1984	DIFERENCIA	PER CENT
ESPINELVES	421	272	-149	-35,39
OSOR	1243	490	-753	-60,58
QUERÓS	0	0	0	0,00
SANT HILARI SACALM	2510	4459	1949	77,65
CLADELLS*	375	0	0	0,00
ST SADURNÍ D'OSORMORT	233	84	-149	-63,95
SUSQUEDA	603	190	-413	-68,49
VILANOVA DE SAU	727	342	-385	-52,96
VILADRAU	974	785	-189	-19,40
TOTAL	7086	6622	-89	-1,26

Font: Josep Arnaus i Sitja i elaboració pròpia

*Cladells passa a formar part de Santa Coloma de Farners

PATROCINA:
Ajuntament de Sant Hilari, Font Vella, Font d'Or, Ricard Moragas i fills, Pastisseria Masó, Gritecsa, Herrmanos Alum, Estació de Servei BP i Balneari Font Vella.

Programació FM'18

Dimecres 22

20:00 — **Partit de futbol femení**
C.E. Sant Hilari Font Vella
i l' At. Ripoll

22:00 — **Teatre**
amb el Grup de Teatre de Sant Hilari i l'obra "Idiota".
Al Teatre Catalunya.

Dijous 23

11:00 — **Titelles**
amb "Matito i la Grandíssima Roda de Fira." *Als jardins de Can Rovira.*
Patrocina Estació de Servei BP

17:30 — **Ball** amb Coupé Dansa.
A la Pl. Jacint Verdaguer.

A continuació Lliurament de premis dels Concurs de Fotografia per la portada del programa de Festa Major

18:30 — **Pregó de Festa Major**
a càrrec d'en *Joan Cardona*
al balcó de la Cooperativa

20:00 — **Partit de futbol de Festa Major**
entre el C.E. Sant Hilari i el Athlètic Riudeperes CF

20:00 — **Vª Correbars**
Inici a la Plaça Jacint Verdaguer.
Programes a part

23:30 — **Correfoc de Festa Major**
amb els Diables i la Banda de l'Onyar, Diables d'en Pere Botero, Diables de Santa Eugènia (Girona), Diables Serpents de Manlleu i els Guillables.

En acabar, — **Ball**
amb l'orquestra Montecarlo.
A la Pl. Moragues

01:30 — Phrymerial i Victorh DJ
Zona BRRQS

Divendres 24

11:00 — **Cercavila**
amb els gegants i capgrossos de Sant Hilari acompanyats per la Xaranga Tirant lo Band i **Presentació de la geganta Magdalena Giralt**.
A la Pl. Verdaguer

16:00 — **VIIª Gimcana Marrana**
amb la col·laboració del Carro del Mam. *A la Plaça Guilleries*

16:00 — **Campionat de Botifarra**.
Organitza Penya Barcelonista.
A la Plaça Gravalosa

17:00 — **Concert de Festa Major**
amb l'Orquestra COSTA BRAVA. Entrada gratuïta. *Al Pavelló d'Esports*

19:00 — **Sardanes**
amb la COBLA CIUTAT DE GIRONA i Ball de Gegants
A la Plaça Jacint Verdaguer.
Patrocinat per Ricard Moragas i fills.

21:00 — **Batucada de Colles**
amb TOKEMXTU.
Inici a la Pl. Gravalosa

21:00 — **Sopar popular**
al Pavelló d'Esports.
Preu: Menú + entrada ball 20€
- Tiquets a l'Ajuntament -

23:00 — **Gran Ball de Festa Major**
amb l'orquestra COSTA BRAVA
Pavelló d'Esports. Preu 5€

00:00 — The Black Note, Zoo
i Animals Show
Zona BRRQS

Dissabte 25

11:00 — **Trobada de Gegants**
amb les colles de Gegants de Santa Coloma de Farners, Gegants de Martorell, Gegants de Caldes de Malavella, Gegants de Sant Julià de Vilatorta i Gegants i capgrossos de Sant Hilari, acompanyats pel grup Els Trempats.
Sotida de la Plaça Jacint Verdaguer.

37ª Baixada de Carretons,
la més antiga de Catalunya

15:00 — Carregada de Carretons (Plaça de Cal Ros i Carrer Doctor Morales)

16:00 — Sortida dels autobusos

17:00 — Ambientació amb la banda "LA PRINCIPAL DE CASSÀ DE LA SELVA"

18:00 — **Inici** de la Baixada de Carretons

19:00 — **Festa de l'escuma** amb Victorh DJ (Plaça Moragues)

19:00 — **Sardanes**
amb LA PRINCIPAL DE CASSÀ de la SELVA.
A la Plaça Jacint Verdaguer.

22:30 — **Havaneres**
amb el grup Els Cremats
A la Pl. Verdaguer.

00:00 — Gwrando New Project, República Rumbera, Orquestra Maribel i DJ Luxury
Zona BRRQS

Diumenge 26

10:00.— **Exhibició de puntaires**
Plaça Gravalosa.
Patrocinat per Pastisseria Masó

11:00 — **Tobogan Aquàtic**
al Carrer Joan Miró

17:00 — **Festa Holi Dolly**
Pl. Jacint Verdaguer

Vine a recollir la teva bossa de pols de colors dissabte i diumenge al matí a Can Rovira!

22:00 — **Fi de Festa**
amb en Toni Albà i "L'audiència irreal" . *Plaça Moragues.*

Parròquia de St. Hilari Sacalm
Festa Major en honor a Sant Joan Baptista

Dijous 23 d'agost:
17:30: Missa
18:00: Repic de Campanes
Divendres 24 d'agost
12:00: Missa Solemne Concelebrada
Dissabte 25 d'agost
Missa per a tots els difunts de l'any
Diumenge 26 d'agost
Misses a les 11:00 i a les 19:00h

Durant els dies **24**, **25** i **26**
Trenet turístic.
Punt de sortida del C. Dr. Morales.
Programes a part.

Durant els dies **25** i **26** podreu gaudir de la **Fira de Mostres de Tradicions Catalanes** *a la plaça Gravalosa.*

VENDA D 'ENTRADES:
Teatre, 8€ anticipada i 10€ a taquilla. — Ball, 5€ a taquilla. PEL SOPAR, CAL FER RESERVA PRÈVIA a l'Ajuntament, fins dimarts a la tarda. — Correbars, 10€ anticipada fins el dimecres a la tarda. — Per la festa Holi, es podrà passar a recollir una bossa per persona a Can Rovira a partir de dissabte i fins el mateix diumenge al matí. Un cop començat l'espectacle, es podran comprar bosses a la mateixa Plaça.
Les entrades anticipades, tiquets del sopar i els tiquets del correbars els podreu adquirir a Can Rovira. L'organització es reserva el dret de modificar el programa si causes imprevistes ho motiven. Organitzen els actes la Regidoria de Festes i la Comissió de Barraques.

Àlbum

Fotos que fan història

Família Donadeu-Pujol (Can Xulón) fotografiats en un decorat a la Festa Major a l'any 1942.
Els tres de darrera per l'esquerra: Dolors (Lola), l'Ana amb l'Agustí a coll. Al davant per l'esquerra: Carme, la Maria i la Conxita.
La Montserrat a coll de la mare, Maria Pujol i el pare Josep Donadeu (Xulón).
Cedida per Carles Roura

Festa de Sant Cristòfol anys 60. Rosa Miret, Carme Pascual, Glòria Fàbrega i Rosita Fuguet.
Foto cedida per Rosa Mª Pascual Busquets

Any 1934, apareix la taverna de l'aigua i els desapareguts Petit Bazar i el Gran Hotel Oriental.
Foto cedida per Salvador Bosch

Any 1969. D'esquerra a dreta i de dalt a baix
Senyoreta Pepita, Pepita B, Montse B, Teresa C, Carmen, Maria B, Maria C, Maria C, Montse T, Rita Dm Dolors C, Angelina S, Anna C i Teresa X. Fila del mig: Antonia R, Teresa A, Rosa C, Angustias, Maria C, Dolors T, Aurora B, Enriqueta M, Maria F, Isabel J, Carmen S, Teresa V, Mercè S, Chari C, Teresa H. Fila de baix: Chari R, Reina, Paulina C, Rossita A, Estrella P, Maria S, Angelina C, Teresa B, Pilar H, Carmen V, Rosa R, Pepita T, Marta X, Natàlia A i Teresa V.
Fotografia cedida per Aurora Busquets

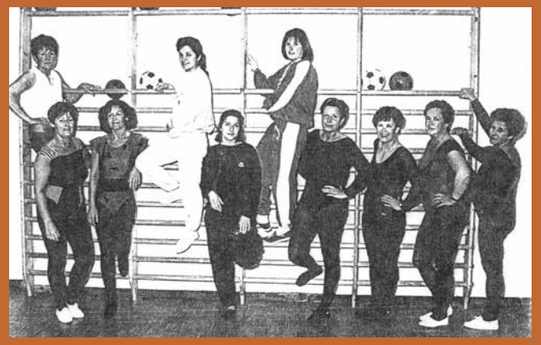

Any 1988. Primer gimnàs que hi va haver a Sant Hilari al carrer Balmes baixos. De dreta a esquerra: Alcira, Enriqueta, Pilar, Dolors, Glòria, Isabel, Mª Àngels, Carme, Pilar i Rosa.
Fotografia cedida per Pilar Pla.

Trobada entre Manuel Azaña i en Lluís Companys a l'Hotel Martin (Font Picant) el 13 d'agost de 1934.

Notícia de mitjans dels anys 60. Cedida per Josep Mª Bonvehí

ACTUALIDAD EN CATALUÑA HOY SAN HILARIO SACALM

CAPITAL DE LAS GUILLERIAS Y PRIMERA VILLA VERANIEGA DE CATALUÑA

- Belleza paisajística, altitud, clima seco y benigno y abundancia de aguas mineromedicinales y de mesa, principales atractivos de la población.
- Importantes realizaciones municipales en estos últimos años.

INDUSTRIA

PRIMERA VILLA VERANIEGA DE CATALUÑA

UN POCO DE HISTORIA

DESTACADA ACTUACION MUNICIPAL

LA VILLA DE LAS CIEN FUENTES

Joan Vendrell-Campmany

Inauguració del monòlit al camp de futbol pel 75è aniversari del CE Sant Hilari. Fila de dalt: Lluís Pujolràs, Miquel Aguilà, Xavi Rossell, Joan Cullell, Jaume Casas, Jaume Brugués, Manel Veleta, Antoni Brugués, Josep Ballester, Jordi Morera, Ramon Valls, Joan Güell, Joaquim Saurina i Antoni Busquets.
Fila de baix: Lari, Jaume Fàbrega, Albert Collado, Ramon Masferrer, Joan Miralpeix i Josep Busquets.
Cedida per Josep Saurina

Equip campió que va pujar a primera regional l'any 1969. Drets: G. Miralpeix, R. Brugués, J. Masó, Masferrer, J.M. Bonvehí, A. Brugués, J. Muntalt, J. Vilamala, i P. Fauria.
Ajupits: S. Rovira, X. Rossell, P. Tarrés, J. Boix, J. Brugués i Joan Rovira.
Cedida per Josep Mª Bonvehí

Ensenyança

IES Anton Busquets i Punset

Aquest any no parlaré de totes les coses, que són moltes, que els nostres alumnes han fet dins i fora del centre durant aquest curs. Aquesta vegada aprofitaré l'oportunitat que aquesta publicació em dona per acomiadar-me de tots vosaltres. De tots els alumnes que he tingut al llarg dels 17 anys que fa que estic al centre i dels quals en guardo molts bons records. Com molts ja sabeu, aquest any acaba la meva tasca dins la Direcció després de 6 anys. Vaig començar l'any 2012, una mica a contracor i empesa per les circumstàncies. Ara puc dir que no me'n penedeixo en absolut. He après moltíssimes coses i he conegut moltíssima gent que m'ha aportat coses molt valuoses. I, la veritat, és que aprens a veure les coses des d'una altra òptica.

Tot i que és molt difícil expressar tot el meu agraïment amb tan poques paraules, voldria fer un reconeixement a totes les persones i col·lectius que ens han ajudat a tirar endavant la nostra tasca: Serveis Socials, amb la Marina primer i l'Alexandre ara, la infermera de Salut i Escola, la Montse Pineda, les psicòlogues de l'EAP, la Montse Mola i la Cristina Sallés, L'AMPA, amb la Serrat al capdavant, els Mossos d'Esquadra, i molt especialment en Jesús i en Sergi.

Tampoc em vull oblidar de l'Ajuntament. Sempre fent pinya amb nosaltres, agrair sobretot a la Susanna, la Regidora d'Educació, la seva tasca i la seva disponibilitat a totes hores. Un agraïment molt especial a l'Anna Torrent, que, quan li vaig demanar, no va dubtar a venir a l'institut per encarregar-se de la coordinació del batxillerat i a l'Anna Bayés, que va accedir a entrar a la Direcció quan la Rosa va demanar l'excedència.

I, evidentment, agrair al meu equip la feina feta durant tots aquests anys. A la Montse, l'Ester, la Rosa, els tres primers anys i l'Anna aquest dos darrers. Moltes gràcies a totes perquè si bé jo he hagut de portar el timó, vosaltres heu estat el motor i el vostre recolzament ha estat indispensable per arribar a bon port.

Farners Ferragutcasas Butiñá
Ex directora INS Anton Busquets i Punset

Ensenyança

La Baldufa

Autonomia, consciència sensorial, entorn al nostre abast, escola verda, lligam amb la família i metodologia Reggio Emilia, són els sis trets que ens fan única.

Amb aquestes característiques úniques potenciem el respecte dels nostres alumnes envers el seu procés evolutiu. Reconeixem les seves habilitats i acompanyem a l'infant a desenvolupar-se en la seva totalitat. A la Baldufa, els infants aprenen a través de l'experiència directa, de les sensacions físiques i de tot allò que els arriba pels sentits. Els infants s'inicien en l'observació i la manipulació dels fenòmens que els envolten, tot experimentant sensacions i aprenent a distingir les qualitats dels diferents elements.

Considerem fonamental la relació família-escola, el nostre objectiu és compartir i cooperar amb les famílies durant el procés educatiu dels infants, per tal d'aconseguir el seu desenvolupament integral.

A l'EBM La Baldufa apostem per projectes nous en cada curs, tot assolint nous reptes. Alguns dels projectes que portem a terme són els següents:

Tardes en família, Projecte Singular, Projecte Intergeneracional, Taula de llum Conte viatger, Educació emocional i Iniciació a l'Anglès.

Aquest curs hem implantat el projecte d'**Educació Musical**, portat a terme per "Musinfant", un cop al mes. Per nosaltres és un projecte molt important, ja que considerem que la música esdevé un bon mitjà d'aprenentatge i un instrument que pot despertar la curiositat a l'infant. Amb ella es treballen capacitats bàsiques com: l'atenció, la percepció sonora, la memòria rítmica i melòdica.

Tot l'equip docent està molt agraït per valorar i confiar amb la tasca que fem dia a dia. Per aquest motiu, la nostra escola es va creant any rere any a través del treball en grup, una bona metodologia, una bona col·laboració interna i externa, una gran confiança en les capacitats dels infants i una gran predisposició per parlar i reflexionar.

I com va dir Loris Malaguzzi, *si es fan coses reals, també són reals les seves conseqüències.*

Tot l'equip educatiu de **l'EBM La Baldufa** us desitja una bona **Festa Major**!!!

Presentació del capgròs de l'Otili

Col·legi Sant Josep
Llar Infantil Les Cent Fonts

Som a finals d'estiu i, com cada any, aprofitem l'oportunitat que ens ofereix el Programa de la Festa Major per fer-vos una petita pinzellada del més destacat del curs escolar ja finalitzat.

Us fem saber que hem ampliat la colla dels capgrossos. Aquest curs, amb molta recança, no hem tingut l'espectacle de les Mares Desmadrades, però les protagonistes han pensat que havia de quedar un record. I què més representatiu que un capgròs de l'Otili. Moltes gràcies Mares Desmadrades!

La participació de les famílies a l'escola sempre ha estat un objectiu dels nostres centres, essent un requisit indispensable si parlem dels més petits. Cada any anem incrementant les activitats que estan pensades per compartir: sortides, tardes de família, festes, manteniment dels espais escolars, aportacions als projectes... D'aquesta manera s'aconsegueix que els pares puguin tenir una visió més viva de la vida escolar.

Any rere any es van consolidant activitats que, tot i ser escolars, no les realitzem dins el centre. Les fires de ciència, el carnestoltes, el dia escolar de la no violència i de la pau…, són moments que ajuden als alumnes a relacionar-se amb l'entorn més proper i, sobretot, fer pinya.

No podem deixar de parlar de les innovacions tecnològiques. Hem incorporat l'aplicació Google Education, una solució que ofereix Google a les escoles i que dona eines de comunicació i col·laboració. Cada alumne té un correu electrònic lligat al domini del centre. Els docents, a través del Google Classroom poden crear tasques, comunicar-se amb els alumnes i portar un registre dels progressos. També hem estrenat una nova pàgina web i hem ampliat el material de robòtica. Hem pogut veure el funcionament d'una impressora 3D i hem participat a la primera fira de robòtica de la comarca. Amb aquestes actuacions podem fer avançar l'escola al ritme de les noves tecnologies.

Bona Festa Major!

Produccions amb la impressora 3D

Escola Guilleries

Jubilacions a l'Escola Guilleries

Enguany, a la nostra escola, coincideixen les jubilacions de l'Enriqueta, de la Mª Àngels i de la Conxita. Les dues primeres són mestres i la Conxita, com bé sabeu, és la nostra cuinera.
Amb aquest escrit els volem retre un merescut homenatge i mostrar un sincer agraïment per tota la feina feta, que val a dir-ho, ha estat molta.

L'**Enriqueta Hernández i Farell** va arribar a l'escola el setembre de 1984 i majoritàriament ha fet classe a educació infantil però també ha estat membre de l'equip directiu, ha fet expressió escrita en cursos de primària, ha exercit de formadora per altres mestres, és autora de llibres ...
L'Enriqueta ha estat una mestra entregada a la seva feina i la seva dedicació ha estat màxima. Gran companya i creadora de grans projectes, sovint ha estat l'encarregada de "tancar" l'escola.
Va arribar a la nostra escola sense filles i en marxa havent estat àvia recentment. Sens dubte, ara podrà exercir aquesta gratificant feina i compaginar-la amb les seva altra passió; l'escriptura.
Moltes gràcies Enriqueta.

La **Mª Àngels Dumé Romeo** està a la nostra escola des del curs 2015-2016 i ha atès nens i nenes de primària. Treballa a l'escola pública des de fa 30 anys i, sobretot, ha estat en escoles de Barcelona i rodalies però fa tres anys va donar un tomb a la seva vida i va venir a viure a Sant Hilari.
Moltes gràcies Mª Àngels per la teva experiència i rigor. Esperem que a partir d'ara puguis gaudir de les teves aficions a la lectura, al cinema, als passejos per la muntanya i als viatges arreu del món.

La **Conxita Ferrer i Sala** va arribar a la nostra escola un bon dia, fa trenta anys, per ajudar a la cuina i s'hi va quedar com a cuinera. Els seus plats seran recordats per generacions i generacions d'hilariencs i d'hilarienques, que sempre guardaran un bon record del menjador escolar.
Moltes gràcies Conxita per la teva dedicació i implicació, no només a la cuina, sinó en la vida diària del nostre centre.

Us trobarem a faltar!!!

BONA FESTA MAJOR!!!

P2 Escola Bressol La Baldufa

P2 Llar Infantil Les Cent Fonts

P5 Llar Infantil Les Cent Fonts

6è Col·legi Sant Josep

6è Escola Guilleries

4t ESO Ins. Busquets i Punset

4t ESO Col·legi Sant Josep

2n Batxillerat Ins. Busquets i Punset

Guardonats

Beca Toni Guzmán

L'**Akane Ibáñez Miyoshi,** estudiant de 4t d'ESO de l'Institut Anton Busquets i Punset de Sant Hilari, és la guanyadora de la Quarta Beca Toni Guzmán, que concedeixen la família Guzmán i l'Ajuntament i que està dotada amb 500 euros. La beca té com a objectiu reconèixer la feina i l'esforç que fan els alumnes al llarg de l'ESO i per això premia l'alumne que hagi obtingut el millor currículum.

El 22 de juny es va fer la festa de graduació dels de 4t d'ESO a l'IES Busquets i Punset i la festa de l'excel·lència, que dona reconeixements als alumnes que han tret una mitjana de més de 8.5 en el curs. En aquest acte també es fa el lliurament de la Beca Toni Guzmán a l'alumne amb millor mitjana dels 4 anys d'ESO. És el cas de l'Akane, que ha acabat 4t d'ESO amb una nota mitjana de 9,2 i té una nota global d'ESO d'un 8,6. El lliurament va comptat amb la presència, a banda de la guardonada, dels pares de Toni Guzmán; l'alcalde, Joan Ramon Veciana; la directora del centre, Farners Ferragutcasas, l'equip directiu i familiars de l'Akane Ibáñez.

Un cop més des de l'Ajuntament i la comunitat educativa es vol agrair la iniciativa de la família Guzmán i de l'esforç que fan per tirar endavant aquesta beca, compartint amb els estudiants l'esperit de superació i lluita del seu fill, alhora que es manté viu el record d'en Toni, que va traspassar a conseqüència d'una malaltia degenerativa quan estudiava primer de Batxillerat al centre.

Càtedra de l'Aigua

Ajuts per a treballs de recerca d'estudiants de batxillerat

Coincidint amb el Dia Mundial de l'Aigua, el passat 22 de març es van lliurar els premis de la primera edició dels ajuts de la càtedra de l'aigua. Els objectius principals d'aquestes beques són fomentar la recerca entorn del patrimoni natural i cultural de Les Guilleries i aprofitar els recursos que ens pot oferir la càtedra per dotar als estudiants de batxillerat de les eines necessàries per dur a terme el seu treball de recerca.

Aquests ajuts tenen una dotació econòmica de 550€ i inclouen la cotutorització de l'estudiant per part de personal investigador i docent de la UdG i la UVic-UCC.

Les alumnes becades pel curs 2017-2018 han estat la **Clàudia Parareda Algilaga**, de l'Institut Anton Busquets i Punset, de Sant Hilari Sacalm, amb el seu treball *El turisme rural a Sant Hilari Sacalm* i l'**Anna Molist Rossell,** de l'Institut Montsoriu, amb el seu *Estudi del consum d'aigua d'Arbúcies segons les preferències econòmiques, ecològiques o qualitatives.*

Moltes felicitats a totes dues.

Premis Fòrum de Recerca

El passat 16 de gener es va celebrar, a la Sala Noble del nostre municipi, la 2ª edició dels premis Fòrum de Recerca.

Aquests premis van néixer amb la voluntat de vincular la recerca que s'està fent a nivell de 2n de Batxillerat, el Treball de Recerca, amb el poble i amb el territori. L'Institut Anton Busquets i Punset i l'Ajuntament formen part d'un seminari de recerca de zona per tal de compartir coneixements i estratègies respecte la recerca.

Els premiats, a més a més de rebre la dotació econòmica de 100 € per l'autor del treball i 100 € pel centre, participen de la Mostra de Treballs de Recerca de la Selva que s'organitza cada any.

Enguany, les alumnes premiades han estat: **Anna Garcia Villarrubia** amb el seu treball *Ànalisi del màrqueting digital de dues empreses i aportació de dues accions de màrqueting*; i **Uasima Marouan Ouriaghli** amb el seu treball titulat *Ovoalbúmina*.

Activitats

2017/2018

Set - *Diana Nacional 11 Setembre*
Inauguració Caní Segur
Oct - *Moció per demanar ajuda a Europa pels catalans*
Fira Guilleries - Xerrada Boscos

Nov - *Festa del Reciclatge*
Inauguració Consell d'Infants
Taller meteorologia
Xerrada Sílvia Congost i Actes Violència de Gènere

Des - *Concert La Fàbrica del Lied*
Carter Reial
Concert de Nadal
Espectacle Infantil i Encesa Llums de Nadal

Caga tió
Espectacle Blanca Pugès
El Bosquet dels Desitjos

2017/2018

Gen - *Premis Concurs de Pessebres*
Presentació Calendari Sixtines
Selvans i Homenatge a Teresa Saló
Cavalcada de Reis

Feb - *Festa de Carnestoltes*
...i la seva Rua
Mar - *Via Crucis*

Activitats

Abr - *Dia Internacional de Dansa*
Premis Concurs de Narració Curta
Presentació llibre de Vicens Partal
Presentació llibre de Lluís Carbonell
Sant Jordi
Mai - *Cursa de Muntnya*
Raid Eqüestre Guilleries
Xerrada "Què farem quan acabem 4r d'Eso"

Activitats 2017/2018

Jun - *40è Aniversari Coral Petits Cantaires*
Festa de la Vellesa
10a edició Embruix

Entrega Premis Concurs Moragues
Presentació "Banys de Bosc"

Entitats

Associació de Comerç i Turisme de Sant Hilari

Pensant en els més petits del nostre poble

Des de l'Associació de Comerç i Turisme de Sant Hilari Sacalm es vol treballar en **pedagogia de patrimoni i comerç des del públic més jove.** És de vital importància mantenir el coneixement i treballar en la conservació de les tradicions populars del nostre territori. Amb aquest objectiu, s'ha decidit treballar amb els infants: encarregats de transferir aquestes tradicions a les generacions que els seguiran. Incorporar aquests valors en els més joves és un mètode eficaç per a garantir la seva continuïtat.

Es treballarà aquesta pedagogia **a través de les escoles, les biblioteques municipals, i presentacions** dins de contextos de fires i celebracions relacionades amb la cultura i patrimoni de cada poble que forma part del projecte. En el primer cas s'establirà una comunicació amb els professors de les escoles per a veure com es pot treballar el conte a la classe per a potenciar la participació dels nens. Pel que fa a les biblioteques municipals, s'organitzaran sessions de lectura amb un conta-contes, o bé amb gent gran que vulgui explicar el conte als més petits. D'aquesta forma també poden afegir o comentar la història amb les seves experiències.

Així doncs, proposem la creació d'un **conte infantil** amb aquestes característiques: el fil conductor de la història serà el **d'una família que decideix anar a comprar i passejar pels nostres pobles**. Aquests personatges explicaran, en funció del territori, històries o llegendes de cada localitat lligades amb el seu comerç. Estaran emmarcades en les següents temàtiques:

En el cas de Sant Hilari la temàtica serà un conte on la història succeeixi als boscos de les Guilleries i ens expliqui les històries dels bandolers com en Serrallonga. Envoltat d'un entorn natural privilegiat, el nostre municipi és molt ric en patrimoni natural i cultural.

ASSOCIACIÓ DE COMERÇ I TURISME US DESITJA UNA BONA FESTA MAJOR 2018!!!!

Bastoners de les Guilleries

Estimats isards i isardes! Un any més tornem a aparèixer al programa de Festa Major i aprofitant per felicitar-vos aquesta gran festa del nostre poble, també us farem un petit resum del nostre any, que ha estat ple de balls, salts, picades de dits i molts somriures.

Aquest any hem participat a moltes trobades, i encara ens en queden algunes per fer. Vam anar a la Trobada Nacional de Sabadell; a la Fira de la Mataduixa de Sant Pol de Mar; a Sant Celoni, on vam ballar conjuntament el mateix ball amb dues colles més; a les festes d'Esparraguera; a la Revolta dels Segadors de Santa Coloma de Farners; i la llista no s'acaba: estem més actius que mai! També hem rebut nous bastoners a la nostra petita gran família i van progressant dia a dia. Els nostres bastoners petits també van avançant i cada cop ho fan millor i amb més ganes. Ens encanta veure que tenim hereus per continuar les tradicions. I si voleu, també podeu ser-ho vosaltres! Com sempre aprofitem per dir-vos que estem oberts a qualsevol persona que s'animi a fer reviure la nostra cultura popular catalana i a unir-se amb nosaltres, ens ho passem d'allò més bé i destaquem a tot arreu on anem. Siguis petit o gran, vine amb nosaltres i SALTA, BALLA I PICA FORT!

Molt bona Festa Major a tothom!!!

Coral Petits Cantaires

L'Aula municipal de música de Sant Hilari Sacalm enguany compleix el 40è aniversari de la seva creació. Va ser un jove Antoni Miralpeix, qui va fer possible que molts nens i nenes poguessin començar a aprendre música sense necessitat d'haver de marxar del poble, oferint ja des dels inicis una variada oferta instrumental. De ben segur que molts d'ells recorden amb nostàlgia el seu pas per l'escola de música i la coral dels Petits Cantaires. Aquest curs, hem anat amb els més petits de la coral a l'auditori de l'Atlàntida a participar en la cantata "Rebel·lió a la cuina", de l'Antoni Miralpeix, i molts pares han comentat amb il·lusió: "jo de petit també l'havia cantat!" . Amb els més grans, també a l'Atlàntida, vam cantar "Mary Poppins". Però, sens dubte, un projecte que ha destacat aquest curs ha estat la participació de l'Orquestra Jove de la Selva en el festival europeu de joves músics "Watergate" a Sneek (Holanda). L'Orquestra Jove de la Selva enriqueix la tasca de les escoles de música, tot cercant la formació musical i integral dels joves instrumentistes de la comarca de la Selva que busquen la pràctica orquestral i conjunta com a objectiu. Va ser una magnífica experiència per a tots els participants!

Bona Festa Major

Rosa Badenas Coordinadora de l'aula de música de Sant Hilari, associada a l'EMVIC Directora de la coral Petits Cantaires

Coral Veus Alegres

El gaudi del cant

Ha estat un plaer com a director artístic, assolir amb "Veus Alegres" el nivell musical necessari per oferir en públic una obra de la magnitud del "Gloria" de Vivaldi; el treball i l'esforç dels cantaires, les constants ganes de millorar, a nivell vocal i musical, han culminat amb èxit amb la interpretació d'una de les obres cabdals de la història de la música.

També és un goig haver compartit escenari amb els Cors Amethysta i Lutiana, que units a Veus Alegres, vam saber mostrar-nos com un únic Cor ben cohesionat.

Juntament amb l'orquestra de Girona es va oferir un espectacle musical intens però amè, i des de la direcció crec que puc afirmar que, músics i cantaires vàrem gaudir d'allò més en els tres concerts que vàrem oferir a St. Hilari, Arbúcies i Sta. Coloma de Farners.

Aquests projectes són els que ens fan créixer com a Cor i ens aporten una experiència única a nivell personal: la de formar part d'una gran obra, de ser un engranatge essencial i actiu, donant el millor d'un mateix per al just encaix en aquest trencaclosques complex que és una peça simfònica-coral. Una de les moltes grandeses que té la música és això mateix, unir persones diverses amb una finalitat emocionalment intensa i, cal dir-ho, meravellosa.

Xavier Garriga Bardalet
Director Coral VEUS ALEGRES.

Voldria donar a conèixer que hi han diferents estudis contrastats, fets en diverses universitats, en què coincideixen en afirmar, que el cant coral aporta uns beneficis a tots els seus membres.

L'Acadèmia Sahlgrenska, Universitat de Gotemburg, Suècia, en el seu estudi dirigit per Björn Vickhoff ha comprovat com la freqüència cardíaca dels cantants augmenten i disminueixen al mateix temps, o sigui que els batecs del cor dels cantants se sincronitzen de manera que el pols dels components de la coral tendeixen a augmentar i disminuir a l'unísson.
L'Institut Max Planck de Alemanya, ens diu que han demostrat que l'activitat de les ones cerebrals també se sincronitzen quan es canta en conjunt, així com se sincronitzen també els cervells dels músics quan interpreten en conjunt.

La Universitat de Dinamarca en el seu estudi estableix que el ritme cardíac de les persones que canten en coral el transmeten i se sincronitzen amb el ritme cardíac dels espectadors. Bé, és un goig poder dir que durant aquests concerts del Gloria de Vivaldi que hem celebrat, hem rebut en forma escrita i verbal que aquesta sincronització mencionada s'ha fet realitat.

Gràcies a tots els components de les corals i al director, en Xavier Garriga, pel seu esforç en voler assolir nous reptes. Seguirem per aquest camí.
Enguany a l'octubre, tenim una sortida que ens il·lusiona moltíssim amb dues actuacions a Txèquia, una a Praga i l'altra a Olomouc.

BONA FESTA MAJOR A TOTHOM!!!

Jm. Bonvehí Mas, President de la coral VEUS ALEGRES.

Concert del Gloria de Vivaldi a Sant Hilari

Excèntrica

Art amb els cinc sentits

Excèntrica ha traspassat les fronteres de l'Hostal Fulgarolas per portar l'Art cada cop a més públic, dins i fora de la vila. L'abril passat, la nostra associació va incloure el seu 11è Tornemi dins de la celebració del Dia Internacional de l'Art que, a la província de Girona, organitza el Centre d'Art Contemporani Bòlit. Durant els dos dies que va durar la celebració, Excèntrica "va prendre per assalt" la nostra vila envaint, amb les seves obres i activitats, els carrers i places de Sant Hilari. Amb la "complicitat" de tots els veïns i visitants que han participat i gaudit dels tallers i de les exposicions i, molt especialment, amb la participació de l'Escola Coupé Dansa Sant Hilari, de Vadó Brugués i l'ajuda de l'Associació de Comerç, Sant Hilari es va convertir durant dos dies en una autèntica "Vila de l'Art ".

Però Excèntrica ha anat encara més enllà. L'exposició itinerant "Art en Ruta" d'enguany compta amb les obres de dos artistes del nostre poble. Altres artistes de la nostra organització han presentat treballs i exposicions a Barcelona, Sils, Santa Coloma de Farners, Vic, Osor i Espinelves. Altres "excèntrics" participen anualment en el "Miniprint Internacional de Cadaqués", un concurs internacional de gravat en el qual participen artistes de més de 50 països.

Apropar l'Art a tothom és obra de totes i tots els que formem part d'aquesta Associació. I continuarem treballant perquè Sant Hilari sigui un referent en el panorama de l'Art.

BONA FESTA

Foto Flash Sacalm

Foto Flash Sacalm és una entitat d'hilariencs i hilarienques apassionats per la fotografia. La nostra raó de ser és gaudir amb diverses tècniques, com el fotoperiodisme, fotografia nocturna, modelatge, bodegons i aprendre amb cursos de tècniques fotogràfiques, lightpainting i Photoshop de diferents nivells.

A més a més, organitzem diverses activitats, sortides, cursos i volem presentar-vos les nostres imatges en forma d'exposició a diversos espais del poble, com la Residència de gent gran o Can Rovira. Convidem a totes aquelles persones, que com nosaltres, tenen passió per la fotografia a apuntar-se a Foto Flash Sacalm.

Per a qualsevol consulta, ens podeu trobar a *ffsacalm@gmail.com*

Només ens queda desitjar-vos una molt bona **Festa Major!**

Associació de Geganters de Sant Hilari Sacalm

Amigues i amics de Sant Hilari, aquest és el nostre primer escrit com a associació en el programa de Festa Major i ens fa especial il·lusió poder escriure-us quatre ratlles.

Per començar, dir-vos que ens va costar força fer el pas per ser una nova entitat cultural del poble, però entre els membres més antics i els de nova incorporació, ens vam decidir a tirar endavant després de veure la bona resposta dels convilatans en les trobades de gegants. No hi ha res que ens faci més contents que veure la quitxalla hilarienca seguint i gaudint dels nostres gegants: en Bernat, la Blanca i en Moragues. I encara més, quan el dimoni, creat per un dels nostres companys, té tant d'èxit entre els menuts. No cal dir, que veure els ja més granadets venint a les cercaviles ens dona satisfacció i empenta per intentar millorar de mica en mica. Així que fem una crida a tothom qui vulgui formar-ne part a venir i provar-ho: volem fer-la més grossa cada any!

Hem de destacar l'inestimable col·laboració dels Grallers de Sant Hilari per poder fer ballar els gegants amb la seva música. Gràcies.

I per últim, animar-vos a gaudir de tots els actes d'aquesta Festa Major i, en especial, a les cercaviles dels nostres gegants.

Els geganters i en Bernat, la Blanca, en Moragues i el dimoni us desitgem una gran Festa Major! **Salut i fallera!**

Festa Major 2017

Fundació Orquestra Jove de La Selva

La Fundació Orquestra Jove de la Selva és una entitat cultural que neix a iniciativa del Consell Comarcal de la Selva, amb el suport de les escoles de música i ajuntaments de la comarca, amb la finalitat d'establir una organització que vetlli per a la formació i el treball en equip dels estudiants de música i per la promoció i la divulgació de la cultura a la nostra comarca.

L'Ajuntament de Sant Hilari en va ser membre fundador el 1999 i ha recolzat el projecte des del primer dia, moltes gràcies!

L'orquestra està formada per més d'un centenar de nens i joves, amb molta representació d'alumnes i professors de Sant Hilari, repartits en 5 seccions, orquestra inicis corda i vent, ensemble de guitarres, orquestra de corda i gran orquestra de vent-corda amb els grans.

Els assajos els fem cada trimestre en una població diferent, segur que alguns dissabtes heu trobat el centre del poble amb moltes persones amb un instrument a l'esquena, som nosaltres! L'orquestra ens uneix, ens fa conèixer noves maneres de fer, entorns diferents, i sobretot, ens fa gaudir de la música des de vessants ben diferents.

Cada secció treballa per separat i actua als diferents pobles de la comarca, però enguany, a més, hem pogut gaudir d'un intercanvi amb els escolanets de Montserrat, amb qui vam tocar a la Basílica de Montserrat el passat 17 de juny, i també hem participat amb els alumnes a partir d'11 anys, al Festival Europeu de Joves Músics a Sneek (Holanda).

Per al curs vinent diversos intercanvis i moltes activitats ens esperen, si fas música, hi ets benvingut! **Molt bona festa Major a tots!**

Pessebristes

Fer el pessebre és un entreteniment creatiu, divertit i pacífic i, és també, una activitat educativa que afavoreix bons moments de relació entre les persones, des de sortir d'excursió a la muntanya, fins a la col·laboració entre els membres de la família.

Fer el pessebre ens permet observar la natura i respectar-la, coneixem els paisatges, com era la vida rural, les feines del camp, les construccions, els animals... Treballem en equip, amb les mans, reciclem materials, desenvolupem el gust estètic i l´enginy, en la fantàstica aventura creativa del pessebrisme on tots els sentits participen d'una festa familiar i socialitzadora.

US CONVIDEM A TOTS A PARTICIPAR-HI.

Les nostres activitats del curs 2017-2018 han estat: Taller de pessebres per a nens i nenes de 6 a 12 anys, XXIè concurs de Pessebres, Exposicions a Can Rovira, Biblioteca i Església Parroquial, i l'Exposició de Diorames de la Passió per Setmana Santa.

Agraïm la col·laboració de l'Ajuntament, la Parròquia, L' Associació de Pessebristes de Sant Pere de Torelló, del Casal dels Avis, i donem les gràcies a tots els que, d'una forma o altra, ens ajudeu a tirar endavant les nostres activitats.

Punts de l'Aigua

Enguany s'ha començat la col·lecció de les Fonts de Sant Hilari. L' Associació de Punts de l'Aigua editarà 37 punts de fonts, de les quals la Font Vella ja es va edita l'any passat; en la fotografia d'aquest article podreu apreciar com seran editades.

Aquesta col·lecció s'ha pogut fer gràcies a la col·laboració de Josep Masó Solà i Carles Masó, que ens han portat a les fonts i ens han donat totes les explicacions. També agrair als fotògrafs Gregorio Pacheco i Pere Llorà, gràcies a les tasques que han fet s'han pogut editar els punts de les fonts.

També, cal dir-ho, continua havent una col·laboració amb la Biblioteca de Sant Hilari, ja que anuncia els guanyadors del concurs de Punts de Llibre, que cada any fa, a la Trobada d'Intercanvi de Punts de Llibre de l'Associació Punts de l'Aigua.

Bona Festa Major per a tot aquell que vingui a Sant Hilari i pels hileriencs.

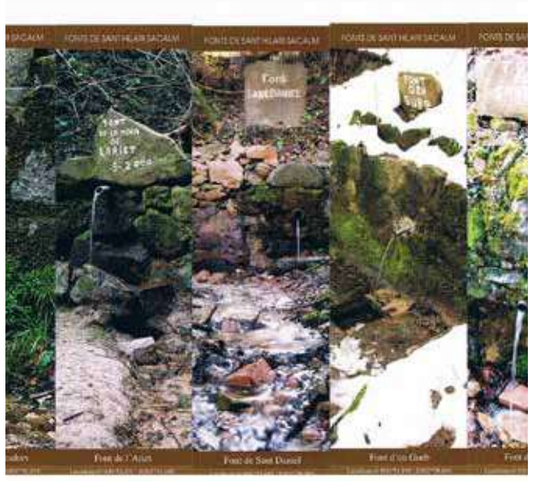

Grup Sardanista

Aires de canvi arriben al Grup Sardanista

Ja ha passat un any del darrer escrit al programa de Festa Major i durant aquest temps han passat moltes coses. El Grup Sardanista Sant Hilari hem canviat de Junta i volem engegar nous projectes i recuperar-ne d'antics. Primer de tot volem felicitar a la Junta sortint per la gran feina que ha fet durant tots aquests anys, així com agrair el suport i tot l'ajut rebut.

Un dels nostres objectius més importants és potenciar el fet sardanista com un factor d'identitat i de cultura catalana, tradició que al nostre poble passa per hores baixes. Com a associació hilarienca, volem reforçar aquest teixit associatiu cultural, col·laborant amb d'altres entitats i Institucions per dinamitzar la riquesa a tots nivells. Amb aquesta finalitat, fem una crida a tots i totes les sòcies, així com a totes aquelles persones del municipi, per a que participin a les properes activitats que farem i que s'uneixin a aquesta gran família sardanista. Els dijous de juliol i agost podeu venir a ballar amb nosaltres a la Plaça Porxada i si no en sabeu, us en podem ensenyar. Dos diumenges al mes serem a la Placeta ballant i fent el vermut amb tothom qui es vulgui apropar, ja sigui a ballar o a fer-la petar.

A nivell nacional, la Confederació Sardanista de Catalunya ha iniciat un procés de microfinançament popular a través de Verkami **(http://vkm.is/sardana)** amb l'objectiu de plantejar i gestionar la candidatura de la sardana com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat, qualificació reconeguda per la UNESCO. Aconseguint que sigui declarada Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat, la sardana no només serà reconeguda internacionalment, sinó que també la salvaguardarem per les properes generacions.

Desitgem que gaudiu de la **XXXIa. edició de l'Aplec** i us desitgem una **bona Festa Major!**

Grup de Teatre

Ja tornem a tenir la Festa Major aquí, i com no podia ser d'una altra manera, carregada de bones notícies pel que fa al món de l'escena al nostre poble.

Aquest any que hem passat, ha estat molt bo per a nosaltres, ja que ens hem fet un tip de voltar per a representar *"El crèdit"*, una obra que ha permès que El grup de teatre de Sant Hilari sigui cada dia més reconegut a les nostres contrades.

També, com ja va essent costum aquests últims anys, hem fusionat companyies d'altres pobles amb la nostra, el resultat ha estat *"Testimoni de Càrrec"* amb els amics d'Arbúcies. Aquesta obra, tot i les dificultats que comporta degut a la gran quantitat de personatges que hi apareixen, ha resultat molt exitosa, fins al punt d'aconseguir el tercer premi del prestigiós concurs de Teatre Amateur de Tàrrega.

Evidentment també cal esmentar que estem molt orgullosos de les col·laboracions que anem fent cada any als espectacles del nostre poble, *"Tastets d'aigua"*, *"Embruix"*, *"Ruta literària"* etc...

Ja només ens queda dir-vos que el proper projecte serà *"Idiota"* que estrenarem per Festa major, esperem veure-us-hi a tots i que la gaudiu amb nosaltres.

Que passeu una molt **bona Festa Major** i us avancem que abans d'un any estrenarem una "coseta" de collita pròpia ... però això ja vindrà.

Tornemi Art

Passem-nos-ho bé fent cultura !

Des de fa uns mesos hem deixat de ser excèntrics, però això no vol dir que haguem recuperat el seny, ben el contrari, volem continuar fent bogeries, volem que totes les ànimes artístiques que pul·lulen per la nostra vila tinguin un espai on poder sortir de l'armari i mostrar tot el seu art, i volem continuar passant-nos-ho bé fent cultura.

Després de deixar enrere la casa que ens va veure néixer, l'antic Hostal Fugarolas, encetem una nova etapa amb gent, compromesa i il·lusionada. Sí que mantenim però, el nom del golafre i llaminer dolç que tenim al nostre poble, **el tornemi.**

El primer tastet d'aquestes noves bogeries va ser aquest passat mes de gener amb el TORNEMI DRETS HUMANS: amb les mans gelades vàrem escriure frases i versos en alguns aparadors del centre del poble, vàrem omplir de formes i colors Can Rovira i vàrem llegir relats a la Sala Noble.
També amb la calor del mes de juliol vàrem okupar tot l'edifici de la Casa de Cultura per retre homenatge al còmic sobre la delirant comunitat de veïns del 13, Rue del Percebe, creada per F. Ibáñez.

Volem engrescar a tota la gent amb inquietuds artístiques, del tipus que sigui, a participar en projectes propers, som una associació inclusiva on tothom és benvingut.

També volem convidar a tothom a apropar-se a les activitats que es fan periòdicament al nostre poble, que hi portin els fills, que perdin la por a entrar a una exposició o assistir a una xerrada.

Fem cultura, fem societat, fem país! **Salut i bona Festa Major ! http://tornemi.cat/**

Trobada de Violoncels

L'associació de joves violoncel·listes es va crear ara fa 21 anys, per tal que aquest instrument tan minoritari a la província de Girona en aquells moments, pogués trobar els seus moments per treballar junts i units poder crear un repertori amb obres dels nostres dies i del moment, adaptat al violoncel.

21 anys després, centenars de joves han gaudit de l'estada que cada any fem a Bàscara durant tres dies de final de juny, on hi té cabuda qualsevol violoncel·lista, independentment de l'edat i nivell.

Hem arranjat peces per a violoncel de totes les èpoques, i especialment els temes de moda que sonen arreu cada any.

De Sant Hilari hi hem passat moltes generacions, i enguany quasi tots els alumnes de violoncel de l'Escola de música hi han format part.

Treballar amb nens, joves i gent gran alhora és un plaer i també ens fa créixer com a persones.

Esperem poder gaudir de la Trobada de violoncels molts anys més!

Us desitgem molt **bona Festa Major!**

Via Crucis Vivent

Estem molt contents i satisfets! Un any més hem fet el nostre viacrucis! Hem patit una mica pel mal temps durant la setmana per preparar les estacions i haver de modificar horaris d'assaigs, però al final ho hem fet. Ja ho diu el refrany "per Setmana Santa, pluja o vent. Altrament no és santa".

Aquest any ens han convidat a participar a la processó de la Mare de Déu dels Dolors d'Amer (foto). Prop de 50 dels nostres membres varen desplaçar-se fins a la població veïna, on després de l'acte processional, vam celebrar un àpat de germanor amb els manaies de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors, on ens hi vam sentir molt ben rebuts i cuidats. Des d'aquí volem donar les gràcies a l'associació germana pel tracte rebut.

Ja fa uns anys que el Dijous Sant fem una petita activitat i que cada vegada ens agrada més, i és la de visitar als nostres avis a la residència Gent Gran (foto) del poble. És molt bonic veure com se'ls emplena la cara amb un gran somriure i s'il·lusionen de veure'ns a casa seva. Per la nostra part és una activitat que, en la mesura que podem, continuarem fent per ells, els que ens han transmès aquesta gran tradició del viacrucis vivent, dels que els hem d'estar molt agraïts.

Com també volem agrair a totes les persones que han contribuït a que la nostra festa acumuli un any més d'història. També volem donar les gràcies a les empreses, associacions i entitats locals o foranes que desinteressadament han fet possible que el Via Crucis Vivent de Sant Hilari Sacalm s'hagi pogut dur a terme de nou.

Moltes gràcies per ajudar-nos i **molt bona Festa Major!**

AMPA
La Baldufa

Acabem un nou curs escolar i des de l'AMPA de la Baldufa en fem un balanç molt positiu. D'aquest any en podem destacar la consolidació del projecte d'educació musical portat a terme per Musinfant. La sensibilitat musical, en l'etapa de 0 a 3 anys, aporta infinits beneficis en el desenvolupament global dels infants. Les nostres baldufes han pogut gaudir d'una sessió de música cada mes. Val a dir, que l'última sessió va ser oberta a totes les famílies i va ser tot un èxit.

Per altra banda, s'han celebrat algunes tardes en família. Aquestes es fan els divendres a la tarda i les famílies voluntàriament munten alguna activitat motivadora pels infants acompanyada d'un bon berenar saludable.
També s'ha treballat per intentar millorar el menú de menjador, oferint així aliments adequats a la seva franja d'edat.

Per últim, volem donar les gràcies a les nostres educadores i a la direcció de la llar per la feina ben feta. També a les que ens han deixat durant aquest curs i a les noves incorporacions.

Desitgem que les nostres baldufes de P2 tinguin una bona entrada a l'escola dels nens grans i acollir amb els braços ben oberts a tots els nous infants que s'estrenaran a l'escola el pròxim setembre.

Bona festa major a tothom!

AMPA
Escola Guilleries

Per a l'AMPA de l'Escola Guilleries aquest ha estat un curs ple de novetats i canvis. Hem renovat la Junta, i volem agrair a tots els membres de l'AMPA anterior la feina feta. Hem de posar en valor que aquesta és una tasca voluntària, que han portat a terme un grup reduït de pares i mares de la nostra escola amb l'objectiu principal de treballar per la millora del centre i de l'educació.

Hem continuat els projectes que ja estaven en funcionament, com el Camí Segur a l'Escola amb l'objectiu, com a Escola Verda que som, de seguir potenciant que els nostres fills vinguin a peu. També, amb la col·laboració de tots els pares i mares hem aconseguit millorar la mobilitat a l'entorn de l'escola i alhora la seguretat dels nostres fills.

D'altra banda, en concordança amb el projecte educatiu de l'escola, que pretén potenciar l'aprenentatge i ús de l'anglès, l'AMPA ha introduït un Projecte a l'hora del Menjador orientat a afavorir la interacció entre els alumnes, el treball cooperatiu i el desenvolupament de les habilitats socials a través del joc i la comunicació en anglès.

Ja fa anys que l'AMPA col·labora en la reutilització dels llibres, de manera que aconseguim un estalvi important per a les famílies i al mateix temps contribuïm a preservar el medi ambient. Com que ens sembla que aquests són valors importants volem seguir treballant en aquesta línia.
I quasi sense adonar-nos-en hem arribat a final de curs, pensant i buscant activitats extraescolars atractives, divertides, i amb valor educatiu, que complementin l'educació que reben els nostres fills. Així pel curs vinent oferirem activitats de robòtica, teatre, dansa, art, esports, anglès, manga, mecanografia, patchwork, cuina, etc.

Amb aquesta energia i ganes de seguir treballant pel futur dels nostres nens, us desitgem que gaudiu, molt i en família, d'aquesta **Festa Major!!**

AMPA
Ins. Anton Busquets

Hola a totes i a tots,

L'AMPA Anton Busquets i Punset està formada per famílies voluntàries del centre educatiu amb l'objectiu de promoure la participació i col·laborar amb les activitats educatives del centre.

Per què és interessant formar part de l'AMPA?

- Perquè és positiu que tots vetllem per la qualitat de l´educació dels nostres fills i filles.
- Per poder conèixer i compartir amb altres pares i mares les teves inquietuds i propostes i també ajudar-nos mútuament.
- Per conèixer, entendre i relacionar-nos amb l'institut.
- Representar les famílies als Consells Escolars.

Un dels projectes que s'ha consolidat aquest any ha estat l' "Estudiem junts". Amb aquest projecte s'intenta aprofitar l'experiència i els coneixements dels alumnes de Batxillerat per ajudar als alumnes d'ESO a realitzar els deures, estudiar, aprendre a organitzar i planificar els treballs,... compartint les tardes dels dimarts a la biblioteca de l'institut.

Per acabar, us animem a tots i a totes, que teniu fills o filles a l'Institut, a formar part de l'AMPA.

Us desitgem a tots que gaudiu d'una **bona Festa Major!!!**

Volem aprofitar aquestes línies per agrair a l'equip directiu que acaba la seva tasca, la feina feta i desitjar sort i encerts al nou equip.

Associació de Pares de família de Sant Hilari

Des de la junta de pares i mares del Col·legi Sant Josep volem mostrar el nostre suport a la tasca del professorat, el nostre i el d'arreu. No és cert que a les escoles s'eduqui per odiar a España, com deia J.M Romagosa, president de la CCAPAC: *els pares i mares mai permetríem el control políticament ideològic en l'educació.*

El context polític que viu Catalunya ens ha volgut fer creure que els professors són uns adoctrinadors, tenint en compte només l'accepció més negativa d'aquest concepte: imposar algú determinades idees. Però dia a dia podem veure com adoctrinen molt més la televisió o les xarxes socials, amb programes d'humor, de ficció, que no pas l'escola.

L'educació ha de ser el motor per un canvi social profund, i l'escola catalana és un exemple de la llibertat, convivència, democràcia i plurilingüisme. Ja des de Prat de la Riba, l'escola catalana té com a punt clau la renovació pedagògica i aspira a una formació integral de les persones: fent-les lliures, amb curiositat intel·lectual, sensibilitat artística. Per aconseguir-ho cal que els alumnes aprenguin a pensar, a **enraonar**, a disposar d'un **esperit crític.**

La paraula **enraonar** uneix dos conceptes claus que ens permeten relacions més respectuoses entre nosaltres: expressar-se oralment i reflexionar, i en aquest procés cal aprendre a escoltar als altres que no pensen com nosaltres. Es tracta d'habituar els alumnes a enraonar.

Per promoure **l'esperit crític** vers l'entorn, ja que els joves i adolescents no viuen tancats en gàbies, cal que analitzem i generem debat sobre el que passa fora de l'escola: mirant diaris, visualitzant imatges d'actualitat... També és important conèixer el passat ja que és el primer pas per entendre el present. L'ensenyament de la història a les escoles es pot utilitzar per adoctrinar o per alliberar els pensaments i així formar ciutadans que poden qüestionar el sistema.

Per últim, pensem que injuriar i atemorir els professors amb citacions judicials i publicacions als mitjans audiovisuals és un intent de que s'autocensurin i no perjudiquin els interessos dels qui els injuria.

Estem i estarem sempre al costat del nostre professorat, que ensenya als nostres fills i filles obrint-los noves maneres d'entendre el que ens envolta amb **esperit crític.**

Ça-calm Exprés

Ça-calm exprés seguim organitzant activitats en el poble com fa més de trenta anys. Alguns anys n'havíem organitzat més de 10, entre elles la baixada de carretons, la volada d'estels, la marxa excursionista, el duatló o el carnestoltes.

Aquest any, després d'haver suspès la **Marxa Nocturna** pel mal temps i celebrar l'**Enduro BTT** tot i el mal temps, finalment hem pogut fer la prova de l'**Open BTT Girona-Càrniques Celrà** i **Campionat Provincial Gironí**, amb bon temps i una participació de més de 300 corredors entre totes la categories, amb un èxit rotund i amb satisfacció absoluta dels corredors per la qualitat del circuit com per l'organització.

Agraïm a l'Ajuntament, a totes les persones que col·laboren i ens donen suport a les activitats que fem i també als propietaris dels terrenys pels quals realitzem moltes de les nostres activitats.

Club Bàsquet

La junta del club no pot estar més contenta i satisfeta de veure que l'esforç dels últims anys per recuperar el bàsquet al poble està donant els seus fruits.

La temporada d'enguany hem tingut 4 equips, 3 dels quals, federats.

- L'escoleta, que ha participat en diverses trobades al llarg de l'any.
- El mini masculí, que ha fet una magnífica temporada competint al campionat territorial.
- El sènior masculí, el qual hem recuperat com a equip, ha competit al campionat territorial quedant en 4a. posició del seu grup.
- El sènior femení, que després de l'ascens aconseguit la temporada passada a Segona Catalana, ha obtingut una meritòria 7a. posició i s'assegura la categoria un any més.

També hem comptat amb un grup d'entrenament de noies d'entre 10 i 14 anys, i d'un de mares i un altre de pares que, contagiats per l'entusiasme dels seus fills, s'han engrescat a jugar a bàsquet.

Bona Festa Major i 1,2, 3….ISARDS!

Cloenda de temporada amb els pares i mares

Club Esportiu

Ja torna a ser la festa major. Uns dies per gaudir de la festa amb la família i els amics, això sí, amb respecte a tothom. El club volem que gaudiu de la festa com en els partits emocionants, quan el resultat és molt ajustat i sabem que podem marcar el gol de la victòria. Sabem jugar i competir, i sabem que podem guanyar, però creiem que encara és molt més important jugar net i amb respecte.

Volem donar les gràcies a l'Ajuntament pel local que ha proporcionat al club, un local social on tothom hi és benvingut, que tothom en pot fer ús. Volem donar les gràcies a la Font Vella i també a tots aquells que han col·laborat fent d'espónsor i fent diferents tasques pel club.

Ara que aviat començarem els entrenaments del futbol base i que el 1r equip ja fa un dies que entrena; com ja deveu saber, hi ha canvi a la presidència del club, hi ha canvis a la coordinació del futbol base, canvis importants per millorar el club. Tot i els canvis, sabem que la força del club cau en els jugadors i els seus pares, sabem que sense la seva col·laboració i esforç aquest projecte no pot tirar endavant. Sabem que els resultats venen després del treball, de l'esforç, del compromís, de la companyonia... per aquests motius, i la feina feta fins ara, el 1r equip pujarà i els equips del futbol base estaran entre els millors.

Des del Club us donem les gràcies i us desitgem una molt **bona Festa Major**

Club Patí Sant Josep

Ha passat un any i, novament, des del CP Sant Josep fem balanç del que ha estat la temporada. El nombre de patinadores s'ha mantingut força estable, de la qual cosa ens n'alegrem. Hem seguit participant a les competicions escolars, del Consell Esportiu de la Selva, en les quals s'han aconseguit diversos pòdiums i fins a arribar a les Finals Nacionals dels JEEC, tant en les modalitats de lliure, en la qual es van classificar vuit patinadores, com en les de xou. Volem destacar la merescuda primera posició del quartet de secundària: "Viure Volant".

A nivell federatiu, s'ha continuat amb la tasca de preparació per a les proves de nivell, així com en la participació dels diferents campionats que proposa la federació: Campionat de Preliminar i Campionat de Promoció.

No volem acabar, sense donar les gràcies a tots els pares que, dia a dia, ens ajuden en les tasques d'organització de campionats i festivals; entre tots, la feina és més lleugera. Tampoc voldríem oblidar-nos de donar les gràcies a les entrenadores que, un any més, han portat a terme una tasca impecable, plena de dedicació i esforç.

Per finalitzar, donem les gràcies a la *Roser Llinàs,* pels set anys de dedicació i per l'empremta que deixa al club; ben segur que la trobarem molt a faltar.

Us convidem a tots a gaudir del patinatge i obrim les portes a tothom qui vulgui formar part del club.

Salut i molt bona Festa Major!

Forces Forts i Ferms

Una vegada més, **"Els Forces"** ens alegra poder escriure quatre línies del que ha estat per nosaltres, aquest últim any. Com ja fa un munt de temporades, el grup excursionista tramita les llicències federatives i així ho continuarem fent. Durant tot l'any, hem organitzat diferents sortides, com la sortida de raquetes al Balandrau, l'Olla de Núria, un cap de setmana de ruta fent nit al refugi d'Ulldeter, passant pel Pic de la Dona i el Roca Colom. I com cada any, sent fidels a la tradició, hem pujat el pessebre a Sant Miquel de les Formigues.

Petits i no tan petits continuem gaudint del rocòdrom i de les sortides a roca que s'organitzen des de l'entitat.

Per acabar, animem a tothom a participar de les sortides periòdiques que organitzem a la muntanya i a fer ús del rocòdrom. Ens trobareu els dijous al vespre, al local que es troba als Jardins de Can Rovira.

No deixeu cap oportunitat de conèixer el món amb els peus!

BONA FESTA MAJOR!

Refugi d'Ullestret

Indrets

Caminem per créixer

Ja fa vuit anys que 3 joves del centre excursionista Forces, Forts i Ferms, amants de la natura, vam decidir muntar les rutes per les Guilleries pels nens i nenes del nostre poble i rodalies. Recordem aquell primer any amb molts pocs participants i amb molta pluja. Tot i així, any rere any, amb empenta i amb molta il·lusió el projecte s'ha anat consolidant i cada vegada s'ha anat fent més gran.

El projecte, des del primer dia, té el mateix ideari. El tenim molt clar perquè és amb el que creiem. Volem que els participants coneguin l'entorn on viuen, que l'estimin i el respectin. Això ho aconseguim caminant, vivint i dormint en ell. Durant la ruta també fem diferents tallers i activitats. Volem que els nens i nenes surtin de casa, de la seva zona de confort i que participin en les activitats, en la cuina, en opinar a les assemblees i que tornin a casa sent persones més autònomes i amb més coneixements.

Anem amb grup, treballem junts, cooperem, ens ajudem i ens respectem. Aquests són els nostres valors principals.

L'any passat, els grups de petits i mitjans vam anar direcció la Casota d'en Coma, Vallclara, tot escalant el Castell de Fogueres, el Carbonell on vam fer el barranc de Mas Clavé i acabant a Osor. Amb els grans vam fer una gran ruta. Vam començar a Oix, vam caminar cap a Sadernes, on ens vam banyar al riu, vam passar per Montagut, Beuda on vam escalar, Besalú i vam acabar a Banyoles.

Desitgem de tot cor que aquest projecte tan enriquidor pugui durar molts més anys. I per acabar, us animem a que sortiu a caminar pels nostres boscos i desconnecteu de l'estrès del vostre dia a dia. **Molt bona a Festa Major!!!**

Moto Club

Durant el transcurs d'aquest any hem continuat realitzant activitats, com una trobada d'amics per passar el dia al circuit del Cortals gaudint de les motos. També hem organitzat les diferents curses de motocròs que realitzem a nivell català. El passat 5 de març vàrem completar la cursa de motocròs del campionat Accema. El dia 28 de maig la cursa de la Lliga Catalana i ja preparem la cursa del pròxim dia 1 d'Octubre, també dintre el calendari del campionat Accema. No cal dir que esteu convidats a acostar-vos al circuit i poder veure les curses que organitzem. Durant l'any anem treballat per tenir el circuit en les millors condicions, modificant parts del circuit per tal de garantir la seguretat dels pilots, netejant els vorals del circuit, mantenint un bon estat del traçat, arranjant-lo, etc... Això fa que tinguem gran afluència de pilots, tant en entrenaments com en les curses, i rebem felicitacions tant a nivell d'organització com a nivell de l'estat del circuit i el seu traçat tècnic.

Us recordem que us podeu passar pel circuit a veure algunes de les curses que organitzem i veure la passió d'aquest esport del motor.

Bona Festa Major a tothom!! Salut i Gas!!

Recollida guardó millor club organitzador

Penya Barcelonista

Apreciat Penyista;

Primer de tot, volem demanar la llibertat dels presos polítics i el retorn dels exiliats, el dret a la llibertat d'expressió i a l'autodeterminació.

Acabem una altra temporada que ha estat bastant bona a nivell de Club. Aquest any s'ha tornat a aconseguir un fet històric. Totes les seccions professionals del nostre Barça han guanyat el títol de la Copa del Rei. És la primera vegada que s'assoleix en tota la història. Apart d'això, que no és poc, s'han guanyat la Lliga Europea d'hoquei patins i la Lliga de futbol, handbol i hoquei patins.

Pel què fa a la Penya, cal destacar que continua pujant el nombre de socis i la participació en tots els actes organitzats. Gràcies a tots vosaltres es pot continuar fent l'arrossada, la gran Quina de Nadal o la barraca de Festa Major, entre d'altres. Aquest any, si el calendari ens ho permet, celebrarem els 50 anys de la fundació de la Penya. Esperem poder fer una festa a l'altura del que es mereix aquesta efemèride. Com ja ve essent tradició, es va organitzar un autocar a la final de Copa del Rei a Madrid, juntament amb la Penya d'Hostalric. Va ser tot un èxit i vam poder gaudir d'una nit excepcional.

Ja per acabar, només agrair la confiança amb la penya més antiga de la província de Girona i esperar que la propera temporada podem tornar a aixecar títols i seguir gaudint del nostre gran Club.

VISCA EL BARÇA, VISCA LA LLIBERTAT I VISCA CATALUNYA!

Final de Copa 2018

Entitats
Esportives

Club Tennis

Any rere any, el Club Tennis Sant Hilari aprofita aquesta secció del Programa de Festa Major per fer cinc cèntims de les activitats que realitza l'entitat, que no són poques! Algunes d'elles: maratons de pàdel, campionats d'hivern de tennis i pàdel, campionat de tennis Josep Masó, Comarcal de Pàdel, campionats de tennis per a la mainada, etc.

A part de les activitats, s'ha fet un rentat de cara a la zona de pistes de tennis i pàdel: s'ha enjardinat la zona, fent-la més agradable perquè tothom que vingui s'hi senti a gust.

Aquest any, el Club ha tingut una pèrdua important: en **Josep Masó**, qui va ser President del Club els primers anys des de la seva fundació. En Josep va transmetre a molts joves les ganes i l'entusiasme pel tennis.

Aquesta mateixa passió, compartida pels nostres socis, és la que fa que els esports de raqueta continuïn ben vius al nostre poble, i animem a tothom a gaudir-los a les instal·lacions de la Zona Esportiva.

Que tingueu **molt bona Festa Major!**

Club Tennis Taula

Un any més, moltes gràcies al Programa de la Festa Major per donar a conèixer les fites del nostre Club. Aquesta temporada hi ha hagut uns canvis en la Lliga Intercomarcal. Això ha fet que, durant la lliga regular, quedéssim en segon lloc però després hi va haver una fase de play-off. Malauradament no vam estar de sort en els aparellaments i al final vam quedar en un meritori quart lloc. Aquest any han pujat amb força els clubs de la comarca del Moianès i això ha fet que la competició fos més renyida que mai. També hem anat participant en campionats individuals i amb molt bons resultats.

Som una entitat petita i això fa que sigui prou difícil tirar endavant. En tot cas, seguim al peu del canó i intentem, fins allà on podem, participar de la vida esportiva del poble. Com gairebé cada any fem una crida a tothom que es vulgui unir al Club. Quants més siguem, molt millor. No cal tenir un nivell molt alt. Només cal tenir-ne ganes i segur que entrenant amb ganes millorarem. A la Lliga que participem no és important el nivell, ni l'edat ni per suposat el sexe. És una competició sana i amb un ambient molt amè. Animeu-vos, joves i no tan joves.

Si voleu passar una bona estona, les taules són al pavelló a la disposició de qui vulgui. Podeu demanar informació a la recepció de la Piscina.

Bona Festa Major 2018!

Entitats
Esportives/Medi Natural

Societat Esportiva d'Ocellaires

Un any més hem celebrat el concurs d'ocells a Sant Hilari. Dic un any més perquè amb tots els impediments que els animalistes ens posen és un èxit que encara es puguin celebrar.

Com tot el món dels ocells va evolucionant i actualment ens trobem que amb les lleis de la Comunitat Europea, ens han prohibit capturar aquestes aus i, si volem continuar amb aquesta afició, haurem de criar-los en captivitat .

També hem de celebrar que últimament ens trobem amb que s'han incorporat un bon nombre de socis joves. Felicitats.

I per finalitzar, agrair a tota la gent del poble que va assistir el dia del concurs la seva presència, ja que aquest concurs es fa perquè el poble el gaudeixi.

A.D.F.

L'Agrupació de Defensa Forestal Guilleries-Montseny, segueix en les seves tasques de prevenció i lluita contra els incendis forestals, tenint cura dels punts d'aigua, del material d'intervenció i millora de les telecomunicacions, així com del local destinat al parc.

Aquestes tasques no serien possibles sense la col·laboració desinteressada dels socis i voluntaris, l'excel·lent relació i compenetració amb el cos de bombers voluntaris del poble, i l'ajut del nostre Ajuntament.

A tots els hi volem expressar el nostre reconeixement, desitjar-vos una festa major amb salut i alegria, animar-vos en seguir treballant per la conservació del nostre preuat i envejable medi natural.

Moltes gràcies - *La Junta Directiva* -

Bombers

Un any més, des del col·lectiu dels Bombers Voluntaris de Sant Hilari, aprofitem aquest anuari per fer-vos cinc cèntims dels serveis que donem a la nostra vila i territori.

En primer lloc, voldríem agrair a l'ajuntament de Sant Hilari l'esforç realitzat per poder tenir operatiu el nou parc de bombers situat al polígon Mas Garriga.

Durant aquest any, a part de seguir amb les nostres pràctiques mensuals, hem assistit a cursos de formació que ens mantenen preparats per l 'aparició de possibles riscos. Aquest any, per exemple, hem assistit a cursos de riscos tecnològics, que engloben molts perills amb els que avui dia convivim.

Per altra banda, hem actuat en multitud de serveis: des de focs xemeneies, (molt comuns al nostre poble els mesos d'hivern), sortides degudes a les nevades, accidents de trànsit, recerques de persones perdudes, incendis de vegetació, i un llarg etc.

També ens agradaria fer esment al difícil moment que vivim, políticament parlant, en el nostre país. El dia 1 d'octubre serà un dia que costarà molt d'oblidar, però des del nostre col·lectiu ens agradaria que quedés ben clar que nosaltres sempre defensarem els interessos de la nostra població, fent valer el crit de: **ELS BOMBERS SERAN SEMPRE VOSTRES.**
Amb tot això només ens queda desitjar-vos molt bona festa major a tothom!

Salut i República!!!!!

Bojos pel Temps

Només cal sortir al carrer i mirar el cel per veure que aquest any fa el temps que toca. Després d'un any 2017 molt nefast pel que fa a la meteorologia, tot va començar a canviar el dia 1 de desembre de l'any passat, quan la neu fa acte de presència al nostre poble, deixant una acumulació d'entre 7 i 10 cm depenent de la zona. Durant l'hivern d'enguany, cauen set nevades a Sant Hilari, i entre els dies 26 i 28 de febrer, s'acumulen un total de 37 cm de neu a la nostra vila. Fet que no es produïa des de la nevada del 8 de Març de 2010. Un fet que cal destacar també del passat hivern és que la majoria de nevades, varen caure amb temperatures força per sota dels 0 graus a la nostra zona. Destacant la matinada del 27 de febrer, quan la neu queia amb una temperatura pràcticament de set graus negatius.

La primavera comença a Sant Hilari el dia 20 de març amb una nova nevadeta que deixa una mica de gruix. Una primavera amb temperatures força fresques i amb unes precipitacions molt abundants, després de la greu sequera que arrossegàvem aquests últims anys. Els mesos de maig i juny no es presenten tampoc les calorades que últimament ens acostumaven a visitar i les pluges continuen caient amb abundància. Per tot això, diem que aquest any fa el temps que toca. Esperem que continuï així.

BONA FESTA MAJOR

Bub Bub's

Ja ha passat un altre any i seguim veient com molta gent, dia rere dia, abandona i maltracta als nostres peluts. Com associació, els **Bup Bup's** ens agradaria que acabés radicalment. Ja sabem que on hi ha l'ésser humà, moltes vegades el sentit comú no hi és, però per sort tenim molta gent conscienciada en ajudar, compartir i donar estimació als nostres gossos.

El nostre poble és respectuós amb el tema de l'abandonament, us animem que entre tots tinguem un poble net d'excrements de la nostra mascota, que portem a passejar sempre amb corretja, així, evitem possibles atropellaments i més problemes. Esteu tots convidats a col·laborar amb nosaltres, portant idees, passejant els nostres peluts, aportant menjar, collar, corretges, etc., tot és benvingut.

Donem les gràcies al gran nombre de voluntaris que ajuden dia a dia a l'associació a tirar endavant, sense vosaltres aquesta tasca no seria possible.

Us desitgem **Bona Festa Major** i aprofitem a animar-vos a adoptar!!! Gràcies

Guillacats

Guillacats és una associació de persones que estimen els animals en general i els gats en particular. Ja fa un temps, vam veure la necessitat de formar-nos degut a l'augment de gats abandonats al poble. També és important dir que nosaltres no alimentem els gats perquè vulguem fer créixer el nombre de famílies felines, sinó perquè ens hem trobat molts d'aquests animals abandonats pels seus amos i han hagut de fer vida al carrer. Per això mateix recomanem que esterilitzin els seus animals de companyia.

Durant l'últim any hem creat tres colònies de gats controlades i hem pogut esterilitzar una seixantena de gats entre mascles i femelles, amb la col·laboració de l'Ajuntament i dels veïns del poble.

Estem oberts a totes les ajudes que ens pugueu fer en tots els àmbits i fem una crida al respecte de les colònies que ja existeixen i a la lluita perquè no se n'hagin de construir més.

Molt bona Festa Major a tothom!

La Gorga

Hola, sóc una truita nascuda a la riera de Mas Quintà. Els últims estius hem patit moltes sequeres i algunes persones sense miraments ens han deixat el riu sense aigua, ja que l'agafen pel seu propi benefici econòmic. Per aquesta raó, molta part de la meva família i fauna de la riera han mort. A mi i d'altres companys, els amics de la Gorga ens han salvat i ens han portat a la riera d'Osor. Aquí baixa més aigua, però no és tan neta, ja que la depuradora i clavegueram no funcionen bé. Això fa que ens costi molt reproduir-nos i viure en condicions.
Senyors humans, en nom de les truites i la resta de fauna us demanem: que no malgasteu l'aigua, que és un bé de tots i per tots, que no contamineu l'entorn amb herbicides i pesticides, que deixeu de llençar tovalloletes i compreses pel wc i milloreu el funcionament del clavegueram i la depuradora.
Gràcies.

Un any més la Gorga ha seguit organitzant el campionat de ciprínids i també el concurs infantil juvenil i el femení. A tots ells amb premis per a tothom. Els primers 10 classificats del campionat van ser:

1. Joaquim Pimienta
2. Josep Masó
3. Jordi Cardona
4. Àngel Puig
5. Àngel Colom
6. Miquel Carreras
7. Ramon Garriga
8. Lluís Garcia
9. Dani Ventura
10. Jaume Carreras

Donem les gràcies als socis de la Gorga, als col·laboradors i tota la gent que fa possible totes les activitats.

lagorgasanthilari@gmail.com **Bona Festa Major!**

Dinar de Festa Major '17

PIG

Tres anys de govern del PIG amb molta feina feta

Ara fa tres anys que el PIG vam arribar a l'alcaldia de Sant Hilari, amb ganes de treballar i molts projectes que pensàvem que podien fer millor el nostre poble. No ha estat un camí fàcil, però creiem que s'està aconseguint en bona mesura.

En aquests tres anys hem tingut tres grans objectius: analitzar i arreglar la situació econòmica, començar projectes a curt termini necessaris per al poble, i pensar i estructurar projectes més ambiciosos a llarg termini.

Arreglar la crítica situació econòmica que tenia l'ajuntament era una prioritat. És difícil gestionar un pressupost amb un deute anual de 800.000€ i factures al calaix per valor de 900.000€, però s'ha aconseguit fent pressupostos prudents, i s'ha reduït molt el termini de pagament a proveïdors, fet molt important per a les empreses del poble.

Els projectes a engegar de manera ràpida tenien molt a veure amb els pilars ideològics del PIG, Medi ambient i Participació Ciutadana, però també amb Benestar social i Ensenyament. I és innegable que en aquests àmbits s'hi ha treballat molt. En Medi Ambient Sant Hilari s'està convertint en un referent a nivell de país, en Participació Ciutadana s'han engegat molts processos per decidir el futur comptant amb l'opinió de la gent del poble, i en Ensenyament i Benestar Social s'han impulsat moltes iniciatives de suport als i les joves del municipi, per donar-los l'oportunitat de tenir un bon futur.

I pel que fa als projectes a llarg termini cal, per una banda, tenir temps i la confiança de la gent per consolidar allò que s'ha començat i, per l'altra, donar valor al que tenim al poble i a l'entorn. S'està fent un projecte per definir el futur de Sant Hilari, que començarà pel vessant turístic però que afectarà a tots els àmbits del municipi, i és molt important que tots i totes ens el fem nostre. Si tenim ganes de tornar l'esplendor a Sant Hilari i som capaços de fer-ho junts, segur que ho aconseguirem.

Que passeu una **molt bona Festa Major!**

Partit Demòcrata

Un altre any els hilariencs i les hilarienques ens retrobem en el programa de Festa Major. En aquesta ocasió ens trobem en la darrera abans de les properes eleccions municipals. Per aquest motiu, des del Partit Demòcrata ens agradaria poder fer una valoració de l'actual legislatura en la qual el PIG ha governat amb majoria absoluta.

Des de la nostra perspectiva, no ha estat un bon període pel nostre municipi, hem vist com s'ha anat apagant i ha perdut vitalitat. L'Ajuntament podria haver intentat frenar aquesta situació, invertint en manteniment i promoció econòmica, però han preferit invertir en estudis poc útils que en cap cas han millorat el municipi. Referint-nos al manteniment podem observar com la neteja dels carrers ha estat molt deficient i les inversions en zones esportives o en manteniment general del municipi han estat nul·les. Aquest fet fa que la despesa, un cop es vulgui revertir aquesta situació, sigui molt més elevada.

També hem hagut de veure com el PIG tot i només tenir un regidor més que el Partit Demòcrata, ha governat com si els nostres votants no existissin, ja que no ens han consultat cap de les accions importants que s'ha dut a terme al nostre municipi: Porta a porta, Pista multi esportiva del geriàtric, Pressuposts anuals, Gestió de l'aigua... Per altra banda, també hem hagut de veure com el PIG presumeix d'haver gestionat bé els diners de Sant Hilari, tanmateix si no fos gràcies al conveni pactat amb Font Vella en l'anterior legislatura i la revisió de varis imposts, la situació no seria tan beneficiosa.

En totes aquestes situacions, els sis regidors del Partit Demòcrata hem intentat dir que les decisions preses no eren les més encertades, però la resposta sempre ha estat la indiferència.

Per tots els motius exposats, pensem que Sant Hilari ha perdut quatre anys i que revertir aquesta situació no serà fàcil, però entre tots ens haurem d'esforçar per fer-ho.

Esperem que passeu **molt bona Festa Major!**

Visca Sant Hilari i visca Catalunya lliure!

ERC

En aquesta festa tan nostra, volem aprofitar per fer balanç d'aquest any que hem deixat enrere. I és que estem d'enhorabona! Una nova Esquerra Republicana, amb gent nova i amb moltes ganes de treballar per Sant Hilari es presenta com a alternativa a poc més de mig any de les eleccions municipals.

Per assumir el repte d'aquest nou projecte, els nostres militants han escollit en Xavier Prat Puntí, acompanyat d'un equip preparat i amb ganes renovades. Tots nosaltres sabem que Sant Hilari està ple d'oportunitats que no podem deixar passar. Aspectes com el turisme, les empreses, l'entorn natural que ens envolta i la convivència són fortaleses de les que ens sentim orgullosos i que volem potenciar. És per això que ens esforçarem per servir el millor possible els interessos de totes i tots.

També cal dir que ha estat un any complicat pel que fa a la política nacional. Un any que ens quedarà gravat per sempre a la memòria, amb dates com l'1 d'octubre, on molts de nosaltres ens vàrem unir i sortir al carrer per defensar un dret bàsic: el dret a votar. És d'aquesta manera, picant pedra, fent pinya, guanyant una i altra vegada als partidaris del 155, sortint al carrer i organitzant-nos que guanyarem la nostra República. I com no, volem tenir un record per a tots els presos i exiliats polítics; en especial per l'Oriol Junqueras i la Marta Rovira. No dubteu que sempre estarem al vostre costat.

I només ens queda dir-vos que, des d'Esquerra Republicana de Sant Hilari, us volem desitjar una molt bona Festa Major. Esperem que la gaudiu i que la diversió i la disbauxa siguin el plat fort d'aquests dies.

Visca la Festa Major!!!

Visca la República Catalana!!!

ESQUERRA REPUBLICANA
Sant Hilari Sacalm

Entitats
Polítiques

ANC

L'11 de setembre del 2017 va ser una jornada molt festiva i esperàvem amb il·lusió l'1 d'octubre. El 20 de setembre però vam tenir un tastet del que ens esperava i l'1 d'octubre vam votar amb dignitat, serenor i fermesa, tot i les càrregues brutals contra gent indefensa.

No cal dir res més, tenim gravat a la memòria aquell dia i tot el que va venir després: l'aturada de país, la vergonyosa aplicació del 155, la convocatòria d'eleccions, amb els presos polítics i exiliats, els impediments per formar govern amb els polítics legítimament escollits a les urnes, la repressió i un llarg etcètera que encara no ha acabat.

Per tant, aquest 11 de setembre hem de sortir massivament a demanar que es faci efectiu el mandat de l'1 d'octubre, la República Catalana, votada en el referèndum i ratificada a les urnes el 21 D, per culminar la feina i aconseguir la independència.

Gaudim de la **Festa Major**, preparem-nos per la **Diada** i per guanyar la **República.**

Súmate

El referéndum del 1 de Octubre de 2017 fue un gran éxito del pueblo de Catalunya. Decidimos nuestra libertad, nuestra plena soberanía. En definitiva, decidimos construir nuestra propia República, la República Catalana.

Desde Súmate hemos continuado trabajando para hacer crecer esta República. Seguimos con nuestras charlas-coloquio. En abril invitamos a **Vicent Partal,** director del diario independentista *Vilaweb*. Precisamente fue en el día que los alemanes liberaron a nuestro President. Vivimos momentos de gran emoción. Abrazos y lágrimas.

Tenemos previsto invitar al periodista *Quico Sallés* y a *Carles Ribera,* director del semanario La República.

Asimismo colaboramos conjuntamente con la *Assemblea Pagesa de les Guilleries* y gracias a ellos hemos traído a **David Algarra** que nos habló sobre el "Comunalismo" y a **Juanito Piquete** que explicó el tema de la moneda social. De la mano de ellos traeremos al exconcejal de la CUP en Girona *Jordi Navarro* que nos presentará el tema del desescalamiento.

Hemos invitado al eminente catedrático y politólogo **Ramón Cotarelo** para que nos instruya con una conferencia acerca del futuro de la República catalana. Ha sido desde el principio un gran defensor de la causa catalana. No tiene pelos en la lengua y dice lo que piensa sin ningún temor ni restricción. Es un valiente.

Os animamos a que vengáis a estas charlas porque todas ellas nos ayudarán a todos a conocer nuevos puntos de vista y a ayudarnos a abrir nuestra mente en muchos aspectos.

Entitats
Socials

SNIF-ACNEFI

Som al 2018, ja fa dos anys que vàrem formar l'entitat local SINF- ACNEFI a Sant Hilari. Durant aquest temps hem fet diverses activitats al poble per donar a conèixer la malaltia que pateix l'Aroa. Aquesta vegada no cal explicar el que representa patir una malaltia minoritària perquè ja esteu assabentats.

Tot i el que comporta estar en aquesta situació, les iniciatives solidaries, t'ensenyen que la gent et fa costat i et dona suport de diverses maneres.

La més important des que vàrem començar, ha estat la recollida de taps solidaris. La finalitat dels taps és portar-los a les empreses de reciclatge per donar-los una segona utilitat. Amb aquest gest tan fàcil aconseguim finançament per tirar endavant els projectes d'investigació de la malaltia que es duen a terme des de l'hospital Sant Joan de Déu.

Si voleu més informació entreu als següents enllaços:

- **www.teaming.net** - Asociación de afectados de Neurofibromatosis.

Amb un euro al mes ens ajudeu a tirar endavant diversos projectes de col·laboració.

Una altra de les vies possibles és la plataforma **www.migranodearena.org** introduint al buscador neurofibromatosis

Actualment a Sant Hilari, tota la recollida de taps és per SINF- ACNEFI. Per facilitar la gestió de la mateixa, des d'aquest mes de juliol, us informem d'un nou punt de recollida. Amb la col·laboració de l'Ajuntament hem gestionat que la deixalleria municipal sigui un punt de recollida important per portar taps.

Punts col·laboradors al poble:
Casa de Cultura - Can Rovira - Deixalleria Municipal - Supermercats Consum

Per finalitzar només resta tornar a agrair-vos la vostra col·laboració i animar-vos a continuar demostrant, com tantes altres vegades, que **"SANT HILARI SÍ ÉS SOLIDARI".**

Molt bona Festa Major 2018.

AECC

L'AECC es renova per celebrar els 65 anys

Amb motiu del 65è Aniversari de la creació de l'AECC-Catalunya contra el càncer, l'Associació inicia una nova etapa amb nous projectes i serveis pensats per afrontar els reptes del futur. Amb l'objectiu de donar les respostes que necessita una societat moderna i compromesa, com és la societat d'avui, l'AECC s'ha renovat per dins i encamina els seus esforços a transformar la realitat del càncer.

Amb aquesta intenció, ja ha posat en marxa quatre grans projectes dels quals, dos d'ells van ser presentats el passat 4 de febrer amb motiu del Dia Mundial Contra el Càncer: l'Observatori i Infocàncer 24 hores.

L'Observatori del Càncer AECC té com a objectiu mostrar la realitat del càncer a l'estat detectant àrees de millora i corregint-les.

Pel que fa referència al servei d'Infocàncer 24 hores (900 100 036), és l'aposta de l'AECC per estar al costat de tot aquell que ho necessita, a qualsevol hora del dia. Per això, compta amb un equip de 20 persones (voluntaris, especialistes en atenció telefònica, metges, psicòlegs i treballadors socials) per escoltar, assessorar i donar suport tant a pacients com a familiars.

A més d'aquestes dues eines, l'AECC posa en marxa una nova plataforma web **(www.aecc.es)** i una campanya que arribarà a totes les llars sota el lema *"Amb tu, jo dono la cara"*, ambdós projectes amb l'objectiu fonamental d'oferir un millor servei més proper i donar les respostes adequades a necessitats concretes.

Des de Sant Hilari hem treballat i ho continuarem fent perquè aquests projectes i serveis siguin una realitat. Accions com la Postulació, el dia del Càncer de Mama o el dia del Càncer de Colon on es demana la vostra ajuda desinteressada, i que sempre és generosa, ho fan possible. Aprofitem l'oportunitat que ens dóna aquesta publicació per donar-vos les nostres més sinceres **GRÀCIES.**

Que passeu una **Molt Bona Festa Major!!!**

65 ANYS AL TEU COSTAT
AECC Girona

Can Blat

Aquest any, el casal d'avis de Can Blat, voldríem dedicar aquestes línies en especial, a un grup d'alumnes de l'Institut Anton Busquets i Punset de Sant Hilari Sacalm. Gràcies a la Clàudia Barcelona, la Gemma Masó, la Marta Pérez, l'Aina Arteaga i la Lídia Matamoros, els nostres usuaris i usuàries del casal poden gaudir i aprendre d'un taller anomenat **"Activalament"**. Aquest taller ens dona l'espai per treballar la memòria d'una manera dinàmica i divertida, ja que utilitzem les noves tecnologies i això ens dona confiança per treballar en un entorn que no estàvem acostumats i, gràcies a aquestes noies, ens ho posen molt fàcil tot plegat.

Com no, informar a la població de Sant Hilari Sacalm que encara continuem intentant donar moltes activitats diverses que podeu gaudir amb totes elles com ara balls, lectura, pintura, i un munt més que, si les voleu conèixer, ens podeu venir a veure al casal d'avis de Can Blat i us informarem encantats.

ELS SOCIS i LA JUNTA de CAN BLAT DESITGEM UNA **BONA FESTA MAJOR** A TOTHOM!

Càritas

Un repte al voluntariat

La participació en el "programa" ens permet reflexionar sobre com es treballa l'assistència envers un col·lectiu de famílies i persones que no tenen els recursos necessaris per sortir del món de la precarietat i la dependència.

Poc ha variat la situació de fa un any i ens proposem canviar part dels serveis assistencials. També serà necessari personal que tiri endavant nous projectes. Per què Càritas no disposa d'un espai públic per escoltar els necessitats? Per què es dona poca importància a temes laborals, de formació, d'aprenentatge de llengües… Passa el temps i no es prenen decisions que millorarien, de manera global, la seva situació i obririen noves possibilitats.

És necessari un debat entre les persones que poden prendre decisions dins l'entitat de Càritas local i programar actuacions que afavoririen aspectes bàsics per canviar a millor. Això també ajudaria a que el col·lectiu de necessitats pogués ser més lliure en molts aspectes. Per aconseguir-ho, els hem de facilitar i donar més recursos. Aquest és el vertader compromís que ha d'enfocar Càritas com a entitat al servei dels més necessitats.

Cal posar mans a l'obra per millorar situacions i aspectes d'aquestes persones, siguin vingudes de fora o veïns del poble, que tenen problemes i trobar ajuts i solucions.

Convé crear una oficina d'atenció genèrica al necessitat, en la qual Càritas hi ha de tenir un paper primordial. Ha de seguir atenent demandes bàsiques, com menjar i vestir, i ampliar l'ajut en altres aspectes que són molt importants per avançar en les seves possibilitats i perspectives.

En resum. Des de Càritas s'haurien també de fer ajuts amb una oficina d'atenció directa als desproveïts en un aspecte molt ampli i que ajudés a les persones i famílies ateses a sortir de la inferioritat i enfocar amb ànim i optimisme el futur.

A Sant Hilari hi ha persones que tenen ganes de poder col·laborar en un projecte d'aquest tipus i és evident que és imprescindible la participació del consistori municipal, a més de tot el que s'aporta i proporciona des de Càritas Parroquial.

Qui fa el primer pas? És important i necessari per augmentar el nivell de benestar de molta gent que ja forma part del col·lectiu de "nous hilariencs".

Esplai Isards

L'any 2012, a mans d'un grup de joves amb moltes ganes i il•lusió, es creava l'associació juvenil "Esplai d'isards".

Sis anys després, allò que havia nascut entre rialles i alegria, ha arribat a la seva fi. Ha estat molta la gent que ha format part d'aquest petit projecte i que n'ha anat escrivint la història, una vida on l'únic objectiu ha estat sempre passar una bona estona amb tota la canalla gaudint del poble i el seu entorn i lligant noves amistats.

Per nosaltres és molt trist haver de dir adéu, però estem segurs que d'aquesta il•lusió i estima que tenim cap a l'esplai, no sabem quan, però tornarà a haver-hi un nou inici. Així doncs, com bé diu la cançó "No és un adéu per sempre, és un adéu per un instant".

Gràcies per haver confiat en nosaltres!

Comunitat Islàmica

Aquest any la Comunitat Islàmica de Sant Hilari Sacalm va organitzar un torneig benèfic de futbol sala per col·laborar amb la Marató de TV3, que anava dedicada a la investigació de les malalties infeccioses.

El torneig es va dur a terme el dia 9 de desembre de 2017, on varen participar un total d'11 equips vinguts de diferents pobles del voltant, com Arbúcies, Santa Coloma de Farners, Hostalric i Anglès.

Es va poder recaptar un total de 420€ que varen anar a parar a la investigació de la Marató. La iniciativa va tenir una molt bona resposta i això ens anima a col·laborar en pròximes edicions.

Des d'aquí volem agrair la solidaritat de tots els participants en el torneig benèfic i també donar les gràcies a l'Ajuntament, per cedir-nos les instal·lacions i ajudar-nos en l'organització.

Banc de Sang i Teixits de Girona

El passat mes d'octubre es va dur a terme la **3a Marató de Donació de Sang** al nostre municipi. No podia ser menys i, un cop més, Sant Hilari va demostrar ser un poble solidari. Un munt d'activitats promogudes per entitats del municipi i la col·laboració de les escoles i de persones voluntàries van fer que es gaudís d'una gran jornada i que s'arribés a la xifra de gairebé 300 donacions.

En aquesta edició, volem destacar l'obra de l'artista local **DS Leon** que va voler fer la seva particular aportació, fent el donatiu d'una escultura a l'associació de Donants de Sang, com a homenatge als donants. La inauguració de l'escultura va donar el tret de sortida a la jornada i juntament amb l'Ajuntament es va decidir buscar ubicació per l'obra en un punt del municipi perquè tots els hilariencs i hilarienques la poguessin gaudir. Coincidint amb la donació celebrada al mes de febrer, es va col·locar l'escultura a la Plaça Catalunya, just davant del CAP.

El mateix autor explica que: "aquest monument és un homenatge als donants de sang, en especial a les veïnes i veïns de Sant Hilari. Quatre troncs de faig, com a 4 barres de sang, símbol de la nostra ensenya, i 4 figures humanes s'alcen cap al cel unides per un fil blanc, simbolitzant la unió i la solidaritat característica del poble català".

Finalment, només ens queda sumar-nos a l'homenatge de l'artista, cap a tots els donants, que fan que Sant Hilari respiri solidaritat. **Bona Festa Major!**

Les vostres delegades: Núria Navarro i Núria Prat

Monument "Solidaritat sanguínia ubicat a la plaça Catalunya

Goss.o.s K9

L'Associació **Unitat Canina Goss.o.s**. estem especialitzats en l'ensinistrament de gossos per teràpia i protecció a víctimes de violència de gènere. Reconeguts per la Generalitat de Catalunya (ICD).

Disposem del Grup de Recerca Independent de les Guilleries (GRIG)

Disposem de la Residència i Escola Canina GOSS.O.SK9 on realitzem:

- Obediència bàsica.
- Obediència avançada.
- Modificacions de conducta.
- Grups de treball.
- Gymcamadog.
- Recerca.
- Detecció.
- Habilitats canines.
- Teràpies.
- Gossos d'alarma silenciosa.
- Formació professional canina amb sortida laboral (consulta cursos).
- Exhibicions.
- Tallers.
- Seminaris.
- Xerrades.

+ info: **assc.gossosk9@gmail.com**

Facebook: **Unitat canina gossos**

Oncolliga

Oncolliga vol millorar la qualitat de vida dels malalts de càncer i dels seus familiars i promoure entre la població hàbits saludables per a prevenir el càncer. L'entitat ofereix diferents serveis que volem recordar :

- Atenció psicològica a pacients i familiars.
- El banc de perruques, és un servei dirigit a les dones afectades de càncer de mama que durant el procés de superació de la malaltia han de fer front a un deteriorament de la imatge personal provocat per la caiguda del cabell.
- Atenció domiciliària:
  - Préstec temporal de material tècnic (cadira de rodes, caminadors, crosses, llits articulars, cadires de dutxa, grua ...).
  - Servei de neteja domiciliària.
  - Fisioteràpia a domicili.
- Rehabilitació :
  - Drenatge limfàtic per prevenir el limfedema.
  - Escola de laringectomitzats per recuperar la veu.
  - Fisioteràpia a domicili.
- La llar de residència, que té la finalitat de posar a l'abast de les famílies dels malalts oncològics que preveuen una llarga hospitalització, una habitació a prop de l'hospital, que proporcioni acolliment i comoditat de forma gratuïta.
- Assessorament legal per informar sobre drets laborals, mercantils, civils i respondre preguntes freqüents, com ara què és un document de voluntats anticipades, necessitat de sol·licitar reconeixement del grau de discapacitat, ajuts per cura d'un menor afectat...

Des d'Oncolliga de St. Hilari volem incrementar el voluntariat local i us agraïm el recolzament i les aportacions que feu en forma de donacions, compra de flors i col·laboracions.

Que tinguem una bona **Festa Major**

La Violeta

Mica en mica va creixent el ram de violetes de Sant Hilari Sacalm, tot i que petites, ressalten sota els verds que predominen al bosc, i elles busquen un cant nou amb paraules d'aroma, com descriu Joana Raspall al poema.

L' Associació de dones la Violeta busca discretament nous reptes per mostrar solidaritat, per fer pinya, per donar suport, per escoltar, per parlar, per llegir, per escriure, per fer mitja, per fer ganxet, per cosir, per cuinar, per passejar, per caminar, per celebrar, per riure, per compartir...

Fora fantàstic tenir un espai de color violeta, on poder obrir portes a les dones de Sant Hilari Sacalm que volguessin intercanviar coneixements, mostrar les seves qualitats, compartir inquietuds, fer noves amistats, seguir lluitant ..... o senzillament passar l'estona , "escampar la boira", " fer petar la xerrada"

Anima't a formar part d'aquest grup, quantes més siguem, millor: més idees, més col·laboradores, més solidaritat, més diversitat, més propostes...

Us heu fixat que les fulles de la violeta tenen forma de cor?...

Doncs de tot cor: **Bona Festa Major!!!**

Les Violetes a la Font d'en Gurb el passat 12 de maig

Demografia

Moviments demogràfics 2017

El moviment demogràfic de l'any 2017 ha estat positiu, hi ha hagut un petit increment respecte a l'any anterior. A l'inici del 2017 estaven empadronades a St. Hilari 5.744 persones i en acabar-lo n'hi havia 5.751, per tant hi ha hagut un creixement positiu de 7 persones.

Durant aquest any 2017 hi ha hagut 59 naixements i 68 defuncions. Aquesta dada de 9 habitants menys per aquesta diferència ens constata que hi ha hagut un creixement negatiu de 2 habitants (68-59+7).

Quan comparem aquestes dades amb els dos anys anteriors, veiem que hi ha molta mobilitat i que la població és força inestable.

Pel que fa als matrimonis, el 2017 se'n van celebrar 32, el doble que l'any 2016.

Si analitzem la població actual, veiem que la procedència d'un 18´64% de les persones que viuen al poble no és de l'estat espanyol. Ho concretem per continents: d'Amèrica del nord, central i sud n'hi ha 79, de l'Àfrica 584, del continent asiàtic 11 i de la resta d'Europa 398.

Matrimonis

Ahlam Moukrati	Oulid El Ghazi	22	gen
Diana Carolina Chomba	Giancarlo Giovanni Gallardo	04	mar
Irene Vidanes Camó	Victor Manuel Ferreira Pinto	10	mar
Iolanda Triadó Cornellà	Antoni Allué Campdelacreu	23	abr
Mercè Malet Busquets	Jonatan López Àvila	23	abr
Maria Dolors Pelegrí Garcés	Miquel Masnou Samaranch	30	abr
Laura Lecina Diaz	David Terol Vivas	06	mai
Cristina Ferrer Matas	Daniel Blay Berrueta	20	mai
Raquel Martín Fernández	Antolí Fauria Torrent	25	mai
Eva Sararols Darder	Joan Izquierdo Clota	16	jun
Erola Garriga Masó	Àngel Garolera Solà	17	jun
Cristina Redondo Villalón	Jordi Gabarró Valades	21	jun
Anna Taberner Álvarez	Aleix Pérez Turon	01	jul
Marlene Patrícia Dias Nascimiento	Jordi Ribé Ruiz	15	jul
Pura Morilla Camps	Luís Molina Moyano	16	jul
Cristina Cobo Baena	Juan Manuel Linares Ruiz	16	jul
Tanya Yocety Peña Calvache	Antonio Maria Ribas Mas	22	jul
Jessica Romero Baena	Joan Xandri Cano	29	jul
Karina Akhmetzhanova	Vitaly Misyagin	31	jul
Elisabet Martí Serrano	Henry Matheus Dias Da Silva	12	ago
Providència Agustí Suy	Joan Pagès Aymerich	19	ago
Cristina Maria Teixeira Monteiro	Bilal Roktouti	23	ago
Cristina Laredo Serra	Miguel Artés Romero	30	ago
Cora Silva Duran	Josep Maria Vilamala González	22	sep
Núria Solergibert Ponte	Eugenio Cugat Fiter	29	sep
Montserrat Moner Blanco	Antonio Delgado Pinos	01	oct
Juan Camilo Sarmiento Monroy	Raül Andreu Rico	07	oct
Sílvia Carazo De La Prida	Borja Gabella Urrutia	13	oct
Jasmina Pagès Aromi	Javier Alejandro Bolaños Sangines	07	nov
Siham El Khaldi	Nabil Marouan Marouan	26	nov
Mireia Muñoz Miquel	José Antonio Quirós	28	nov
Mª Magdalena Canaleta Martorell	Esteve Soler Creus	08	des

Naixements

Quim Obiols Graupera	23	gen
Arnau Moya Vilanova	24	gen
Mohamed Bajtit Sagire	05	feb
Berta Virgil Vilardell	10	feb
Tanit Masó Masó	17	feb
Santiago Gabancho Escribano	25	feb
Riham Boulil	05	mar
Yanis Mabtoul Driouech	19	mar
Clhoe Ferreira Vidanes	22	mar
Yassin El Kandoussi El Hassouni	21	mar
Jan Garcia Campeny	22	mar
Laura Cullell Núñez	15	abr
Pau Juvanteny Cornellà	19	abr
Adam Matas Moragas	19	abr
Emran Aflat Chaibi	21	abr
Rowan Chourak	25	abr
Judit Recordà Silva	28	abr
Moha. Anwar Lamkadmi Haddouchi	30	abr
Dylan Gallardo Piles	02	mai
Sergi Peñafiel Fàbregas	04	mai
Unai Rotllant Sanchez	11	mai
Mia Mari Gómez	11	mai
Anas Kachouti Amjahad	07	jun
Biel Baena Antequera	12	jun
Alejandro Fernandez Sánchez	05	jul
Blanca Garcia Torrella	30	jul
Ona Busquets Colilles	01	ago
Roc Masó Calvo	05	ago
Arnau Miralpeix Sabatés	23	ago
Pau Güell Xu	25	ago
Yousra Lamkadmi Kaouchi	30	ago
Martí Almera Ferreira	04	set
Júlia Gili Peña	04	set
Clara Llopis Toro	08	set
Oubaida Bouhbas Maallam	03	set
Nicolas Matei Radu	15	set
Othman Boujnoun Adnaouan	21	set
Ían Jared López Ramos	22	set
Laia Corbera Garcia	27	set
Carla Martí Córdoba	06	oct
Èlia Pallarols Rabionet	10	oct
Ot Masó Carrillo	29	oct
Ahlam Allouch El Mizgaldi	14	nov
Patrick Nicolas László	16	nov
Eloi Puntí Gómez	23	nov
Adrià Fugarolas Garcia	28	nov
Rania Ajarray Bouhbas	12	des
Lluc Costa Pujol	21	des
Berta Infante Santacreu	31	des

Defuncions

Carme Busquets Masnou	04	gen
Floranie Fusté Silvestre	10	gen
Maria Amat Argemí	17	gen
Genoveva Pla Solà	19	gen
Rosa Garriga Pujol	23	gen
Carmen Coll Garolera	27	gen
Carme Roura Comajuan	28	gen
Antonio Parramon Clermont	30	gen
Santiago Carrillo Ortíz	30	gen
José Luís Gómez De La Fe	11	feb
Elvira Pagespetit Valls	14	feb
Josep Panella Grabalosa	21	feb
Teresa Saló Jubany	21	feb
Santiago Jiménez Quintana	04	mar
Estrella Tejón Pachón	06	mar
Maria Fugarolas Ginesta	08	mar
Francisco Mayorgas Expósito	08	mar
Carmen Codina Armengol	15	mar
Teresa Vinardell Cabau	15	mar
Josep Vilà Soler	16	mar
Lluís Llopis Roca	21	mar
Joan Mosoll Brugada	22	mar
Francisco Roig Bussot	23	mar
Maria Clopés Roca	24	mar
Filomena Ribera Casellas	03	abr
Joan Daniel Pagespetit Álvarez	20	abr
Dolors Pallarols Busquets	20	mai
Joan Miralpeix Boada	24	mai
Agustina Sarqueda Gil	26	mai
Francesc Xavier Rossell Terris	29	mai
Antonio Ramon Güell	04	jun
Jordi Tura Mosoll	10	jun
Maria Teresa Cruañas Marés	11	jun
Ignacia Bagué Gener	13	jun
Carolina Vilacis Argila	27	jun
Júlia Fernández Tundidor	27	jun
Carmen Bayo Navas	05	jul
Dolores Rusquellas Colomer	06	jul
Jorge Parareda Nomen	06	jul
Maria Del Carmen Duran Moner	06	jul
Teresa Massot Masó	11	jul
Dolores Carreras Colomer	17	jul
Ramon Masferrer Crous	24	jul
Cecília Casas Tarrés	29	jul
Maria Isach Solà	11	ago
Julián Osuna Pulido	16	ago
Maria Casas Clopés	16	ago
Carmen Ferrer Valls	17	ago
Ramon Pagès Riera	27	ago
Amancia Aranda Tenorio	29	ago
Pedro Masó Pujol	02	set
Joaquin Juncà Cayuela	04	set
Alberto Buxeda Corrales	07	set
Pedro Garriga Valls	11	set
Carmen Moragas Ripoll	14	set
Miguel Pérez Parrón	18	set
Rosa Vidal Ricart	23	set
Concepción Pla Gubau	24	set
Lluïsa Roca Julià	29	set
Ramon Rabionet Arimany	11	oct
Adoración Bronchal Julián	23	oct
Maria Lluïsa Francàs Orriols	31	oct
Francesc Brugués Ruhí	07	nov
Carmen Pacheco Belmonte	30	nov
Maria Agustí Masdeu	08	des
Gloria Cruz Garrido	11	des
Maria Busqets Solà	23	des
Elisenda Balmaña Rissech	24	des

Emergències	112
Municipals	972 86 81 33 652 196 382 699 49 20 60
Mossos - Santa Coloma -	972 18 16 75
Violència Domèstica	016 900900120
Àrea Bàsica de Salut -CAP-	902 111 444 972 872277
Assistència Social	972 872037
Ambúlàncies	972 868457
Guilleries	607548633
Framàcia Broto	972 868098
Farmàcia Muntalt	972 869049 fxaviermuntalt@cofgi.org

Telèfons

Ajuntament

Ajuntament (oficines)	972 86 81 01	ajuntament@santhilari.cat
Biblioteca	972 86 80 08	biblioteca@santhilari.cat
Casa Cultura	972 86 86 56	casadecultura@santhilari.cat
Deixalleria Municipal	972 86 88 51	natalia_germansalum@hotmail.com
Espai Aqua	972 98 19 10	promocioeconomica@santhilari.cat
Espai Jove	620 05 37 27	tecnicjoventut@santhilari.cat
Instal·lacions esportives municipals i piscina Municipal coberta	972 86 97 62	santhilari@sportgest.com
Museu Guilleries	972 86 94 47	museuguilleries@santhilari.cat
Oficina de Turisme "Can Rovira"	972 86 96 86	oficinaturisme@santhilari.cat
Ràdio Sant Hilari	972 87 23 00	radiosanthilari@gmail.com
Residència Gent Gran	972 87 28 00	residenciaggshs@sumaracciosocial.cat
Tanatori	972 20 23 35	tanatorigirona@memora.es

Serveis diversos

Aula de Música Municipal	606 67 41 58	femmusicajunts@gmail.com
Casal de Gent Gran "Can Blat"	972 86 87 32	associaciocanblat@gmail.com
Escola Guilleries	972 86 87 29	b7003434@xtec.cat
Col·legi Sant Josep	972 86 94 83	col-santjosep@xtec.cat
	972 86 81 46	
Correus	972 86 94 00	santhilari_sacalm.girona@correos.com
Escola Bressol Municipal La Baldufa	972 87 28 88	labaldufa@santhilari.cat
IES Anton Busquets i Punset	972 86 93 58	b7004517@xtec.cat
Llar Infantil Les Cent Fonts	972 86 80 61	llar-centfonts@xtec.cat
Parròquia de Sant Hilari	972 86 82 22	carlesgiol@gmail.com

Col·laboracions

Agencies de viatge

Rossell Vacances	972 86 80 79		lluis@rossellvacances.cat
Viatges Noves Rutes (Sta. Coloma de Farners)	972 87 74 85	972 84 10 27	info@novesrutes.com

Arquitectes, Arquitectes Tècnics i Enginyers

C2 ARQ SLP (gestió integral de projectes)		625 448 904	c2arq@c2arq.cat
Gstió arquitectes & arquitectes tècnics (Gerard Tordera)		619 906 578	info@gstio.cat
Isabel Font Mercader (arquitecta)	972 87 20 41	693 454 258	fontmercader@hotmail.com
Jaume Pallarols Canaleta (enginyer tècnic industrial)	972 86 81 64		info@jpallarols.com
Jordi Rotllant (arquitecte tècnic)		620 207 315	jrotllant@aparellador.cat
Maria Cerver (arquitecta tècnica)	972 86 93 06	630 685 930	mariacerver@gmail.com
Mª Carme Saurina Porta (disseny d'interiors)		610 562 233	estudienblau@infonegocio.com

Assessories i Assegurances

Anna Frigola Allianz	972 86 82 35		anna.frigola@allianzmed.es
Agència Suy	972 86 88 33		agenciasuy@gmail.com
Gestoria A.C.A. - J. González	972 87 21 75		mangelsbelmonte@gmail.com
Mapfre - G. Assegurador	972 86 90 50		nripoll@mapfre.com
Núria Torrent	972 86 90 68	689 862 741	ntempreses@gmail.com
Saballs Gestió, S.L	972 86 81 15		sthilari@saballsgestio.com
Vilabella Assessoria i Gestió, SLU	972 86 81 82		info@vilabella.net

Bars

Bar Ca la Fina	972 86 86 48	
Bar Chapete	972 86 99 94	615 515 586
Bar Club	972 86 80 43	
Bar Juani	972 86 83 69	
Bar El Racó del Cau		640 816 729
Bar Florida		
Bar Granja Tivoli	972 86 80 42	
Bar Les Voltes		872 012 206
Cafeteria Bar Moragues	972 86 91 23	
Pub la Cabanya		

Benzineres

Estació de Servei Sant Hilari BP	972 87 20 30	nfloriach@centraldebenzineres.com

Carnisseries I Cansaladeries

Carns i embotits Homs	972 86 82 92		albert.santaugini@gmail.com
Can Barnet	972 86 87 47		canbarnet@gmail.com
Carnisseria Pagespetit	972 86 94 76	686 178 312	tarres.josep@gmail.com
Carns i embotits Masó	972 86 82 41		
Carnisseria i xarcuteria can Cisquet	972 86 82 67		carnisseria.cancisquet@hotmail.com
Joan Valls Bosch	972 86 82 11	625 408 616	

Col·laboracions

Centres de Bellesa

Àngels Suy (Estètica i salut)	972 87 23 56	619 183 371	suyestetica@yahoo.es
Clips	972 87 28 53	680 289 256	shsclips@gmail.com
Estètica i Teràpia E.Elias	972 86 92 85	649 591 237	estetica_elias_04@hotmail.com
Estètica Styl- Làser de Diode	972 86 82 70		evallsa@hotmail.com
Filu centre estètica	972 86 84 70	699 968 480	info@esteticacarme.com
Silvia Cornellà	972 86 82 65		
Rosa Crous	972 86 88 37	607 318 658	

Clínica Dental

Clínica Dental Dr. Joan Mª de Ribot i Porta	972 86 98 14	
Clínica Dental Sant Hilari		675 462 460

Clínica Veterinaria

l´Eriçó Blau	972 86 87 53	630 177 405	cveterinariblau@gmail.com

Comercials

Comercial Màiquez S.L.	972 86 91 28	f: 972 86 95 79	comercialmaiquez@sinto.net

Comestibles

Aliments Es-Pla		667 756 760	
Carns i embotits Homs	972 86 82 92		
Bonpreu	972 12 92 58		s0109@bonpreu.cat
Fruiteria i Celler Jordi Bayés	972 87 22 48		fruiteriajordi@gmail.com
Magatzem Collsabena	972 86 86 05		rafi.collsabena@hotmail.com
Pastes Canigó (Joan Vidal)	972 86 80 33	650 602 675	pastescanigo@gmail.com
Productes agroalimentaris Ponet	972 87 22 24	659 909 583	rosellmoragas@hotmail.com
Queviures i pollastres a l'ast Rotllant	972 86 82 47	678 642 205	queviures-rotllant@hotmail.com
Supermercat Charter Consum	972 86 92 87		
Supermercat Condis	972 86 85 61		c0295@condis.es
Supermercat Suma (celler)	972 86 87 10		superferra@gmx.es

Confiteries

Pastisseria Duran	972 86 81 14	annaduranfuguet@gmail.com
Pastisseria Fornés	972 86 80 85	
Pastisseria l'Artesà	972 87 39 94	
Pastisseria Malet-Torrent	972 86 93 08	info@malet.cat
Pastisseria Masó	972 86 94 85	josepmariamaso@hotmail.es

Construccions Metàl·liques

Art Català	972 86 82 91	artcatala@grn.cat
Rolen- Moca	972 86 80 81	

Constructors D'obres i Serveis Immobiliaris

Antoni Brugué	972 87 21 25		antonibrugue@gmail.com
Construccions Àngel Toro	972 86 92 43	610 228 381	atoroluque@hotmail.com
Construccions Casas (Albert Casas)	972 33 65 67	660 001 671	construccionscasas@gmail.com
Construccions Josep Carrillo		690 870 989	carrillo.jose.1969@gmail.com
Construccions i reformes Dani Juvanteny		649 591 546	
Construccions A.Juvanteny		626 773 856	constructora.j2@telefonica.net
Construccions Roc, S.L	972 86 83 39	605 824 965	construccionsroc@gmail.com
Obres i reformes Vilamala		650 117 315	
Obres Molist, S.L.	972 86 87 18	639 394 103	
Obres Montseny, S.L.	972 86 93 83	699 141 748	
Obres Salvador Bosch	972 86 95 00	692 620 611	vadobosch1970@gmail.com
Obres Jordi Marcó	972 86 95 52	650 326 973	obresjmarco@gmail.com
Roura Construcció - Joan Roura Font	972 87 20 92	620 361 282	rouraconstruccio@gmail.com

Serveis immobiliaris

Finques Valls	972 16 27 19		valls@finques-valls.com
Vilabella Assessoria i Gestió, SLU	972 86 81 82		info@vilabella.net

Distribucions de Begudes

Distribucions Josep Molas		625 335 510	jmolas67@gmail.com

Drogueries

Dispunt	972 86 80 01	699 615 342	marmora.65@gmail.com

Electrodomèstics

Botigues Rossell-Confort electr.	972 86 96 95		joseprossell@confort-electro.com
Electro-Porcel (venda i reparació)	972 86 87 42		satporcel@perfil.cat
Josep Garcia (reparació i manteniment)		646 597 278	
Lampisteria Can Vilamala	972 86 93 14	670 895 563	canvilamala@canvilamala.com

Ensenyaments

Centre Formació Permanent d'Adults	972 86 86 56		escoladadults@gmail.com
CEIP Guilleries	972 87 87 29		ceipguilleries@centres.xtec.es
Col·legi Sant Josep	972 86 81 46		col-santjosep@centres.xtec.es
Escola de Música de St.Hilari	972 87 21 64	626 937 855	aulesmusicals@gmail.com
IES Anton Busquets i Punset	972 86 93 58		b7004517@centres.xtec.es
Llar Infantil "Les Cent Fonts"	972 86 80 61		b7003458@centres.xtec.es
Escola Bressol Municipal "La Baldufa"	972 87 28 88		labaldufa@santhilari.cat
SH Concept Formació		672 371 690	info@shconceptformacio.cat

Escola Idiomes

One Way (serveis lingüístics)	608 429 120	info@oneway.cat

Col·laboracions

Estancs

Casa Mimó	972 86 80 52		ilamo639090@gmail.com
Estanc Duran	972 86 80 05		

Espectacles

Cinema Catalunya	972 86 81 46	972 86 94 83	apf@colsantjosep.cat

Esports

Piscines municipals	972 86 97 62		santhilari@sportgest.com

Excavacions

Excavacions i Àrids Joan Rovira		616 446 688	info@excavacionsjrovira.com
Excavacions Pagès, SL	972 87 21 94	606 936 940	excavacionspages@gmail.com

Farmàcies

J. R. Broto Soucheiron	972 86 80 98	646 593 929	joseprbroto@cofgi.org
Xavier Muntalt Brugués	972 86 90 49		fxaviermuntalt@cofgi.org

Ferreteries

Camó-Ridorsa, Can Jombo	972 86 83 08		canjombo@qfplus.com

Ferros foriats i Carrosseries

Art Català	972 86 82 91		info@artcatala.es
Bonjoch, S.L. carrosseries	972 87 39 00		bonjoch@bonjoch.net
Serralleria d'alumini Sacalm	972 86 96 18	605 800 148	alu.sacalm@gmail.com
Serralleria Solà, SL	972 87 21 57	648 122 443	serralleria.sola@gmail.com
Serralleria Toni Juvanteny		635 629 575	tjserralleria@gmail.com

Fleques

Antiga Casa Forner Nou	972 87 28 91		
El Crostó (granja-cafeteria)	972 86 94 56		elcrostodesanthilari@gmail.com
Fleca Artesania Danés	972 86 87 97		
Forn de pa Solà	972 87 21 07		
Forn d'Osor	972 44 61 09	667 265 662	jgaranger@gmail.com
La Dama d'Ayma	972 86 94 12		

Flors, Plantes, Jardineria i Cultius Forestals

Cultius La Pedra Llarga	972 86 95 71	646 711 567	lapedrallarga@gmail.com
Cultius Miralpeix SC	972 86 89 26		cultius@miralpeix.com
Cultius Sacalm		606 100 877	
Plajarsa		653 934 217	tonifontb@hotmail.com
Plantes Masó Sant Hilari	972 87 39 04	680 959 343	plantesmasosanthilari@gmail.com
Vivers Guilleries, S.L	972 87 21 94	606 865 399	info@viversguilleries.com

Fotògrafs

Irene Fotògraf	972 86 85 01	635 480 924	irenefotograf@gmail.com

Fusteries i Mobles

Avet Blau	972 86 97 23	F:972 86 97 22	mobleslavetblau@hotmail.com
Bellmoble	972 86 81 86		info@bellmoble.com
FIAM - Aymerich	972 86 81 72		fiamaymerich@gmail.com
Fusteria Joan Masó	972 86 91 80	630 650 333	
Fusteria Viladelbosch	972 86 91 09	639 411 107	fviladelbosch@hotmail.com
JMJ Fusteria i Decoració	972 86 97 70	675 655 575	info@jmjfusteriaidecoracio.com
Joan Jumbert Solé	972 86 87 66	616 436 032	joan.jumbert@gmail.com
Miquel Rovira S.L.	972 86 82 48	630 679 444	
Ramon Llopis	972 86 87 14	696 575 299	fusteriaramonllopis@gmail.com

Fustes

Cornellà , S.C.P. (serradora)	680 222 805	608 432 369	serradoracornella@live.com
Fustes Sant Hilari, S.A.	972 87 21 80	692 945 528	antoni@maderassanhilario.cat
Fusteria Muntalt (Joan Juvanteny)	972 87 22 80	630 622 917	fusteriamuntalt.joanjros@gmail.com

Gràfiques i Publicacions

Gràfiques Montseny	972 86 84 06		info@montseny-impressors.com

Hotels, Hostals, Fondes, Cases Rurals i Restaurants

Cases rurals

Casa rural "Les Clotas"	972 87 20 87	669 500 321	lesclotas2002@yahoo.es
Cortals de Tarrés	972 87 20 87	669 500 321	cortalsdetarres2015@gmail.com
La Casica	669 500 321	636 936 985	lacasicarural@hotmail.es

Hotels, hostals i fondes

Vilar Rural de Sant Hilari	972 87 28 20		infosanthilari@vilarsrurals.com
Hotel Balneari Font Vella	972 86 83 05		info@balnearifontvella.cat
Hotel Ripoll Restaurant	972 86 80 25		info@hotelripoll.com
Hostal Torras Restaurant	972 86 80 96	649 087 563	info@hostaltorras.com
Fonda Rita	972 86 80 09		fondarita@gmail.com

Restaurants

Bar Restaurant Aquari " Can Pinotxo"	972 86 93 69	649 192 438	restaurantaquari@hotmail.com
Bar Restaurant Ca la Fina	972 86 86 48		
Bar Restaurant Bar Montseny	972 87 29 67		annasoler.cat@gmail.com
Bar Restaurant Ca La Marta	972 86 89 18		restaurant@calamarta.com
El Caliu de Joanet	972 16 26 75		monjoan@gmail.com
La Bàscula		655 849 660	
Els Cortals	972 86 87 95		www.elscortals.cat
L'Isard	972 86 96 09	616 281 430	
La Pedra Llarga	972 86 86 77		lapedrallarga@hotmail.com
La Roda	972 87 39 60		larodasthilari@gmail.com
Mª Verdolet	972 86 81 06		info@verdolet.cat
Pizzeria La Teca (per emportar)	972 86 89 08		
Pizzeria Braseria Villavecchia	972 86 95 64		villavecchiascp@gmail.com

Col·laboracions

Joieries i Rellotgeries

Joieria Fortuna-Fina Font	972 86 93 54	665 517 502	fina@autoreparacionstgb.com
Joieria i Rellotgeria J.Breix	972 86 80 57		
Joimar Joiers	972 86 95 15		joimar4@hotmail.com

Lampistes i Manyans

Argemí Instal·lacions	972 86 95 24		info@argemi.cat
Instal·lacions Carreras (tèc superior en PLC)	972 86 81 43	607 547 878	i.carreras@outlook.com
Instal·lacions J.Pallarols, S.L.	972 86 81 64		info@jpallarols.com
Lampisteria Can Vilamala	972 86 93 14	670 895 563	canvilamala@canvilamala.com
Lampisteria Instalcomas		619 623 246	instalcomas@hotmail.com
Lampisteria Insteny	972 86 81 04		info@insteny.com
Remiendos Paco Rojas (Tot tipus de manteniment per la llar)	972 86 93 87	648 254 837	pacorojas.r@gmail.com

Llenyes

Llenyes Josep Valls	972 87 20 52	628 090 165	
Riudecos (llenyes i productes forestals)	972 86 04 53	609 832 112	riudecos@riudecos.com
Excavacions i llenyes Pagès, S.L	972 87 21 94	606 936 940	excavacionspages@gmail.com

Llibreries, Copisteries i Premsa

Can Vilamala	972 86 93 14	670 895 563	canvilamala@canvilamala.com
Casa Mimó	972 86 80 52		
Jeimar	972 16 24 01		jeimar@telefonica.net

Loteries

TrèvolDolç	972 86 99 61	609 767 846	teredias84@gmail.com

Manantials en explotació

Font del Subirà	972 86 82 40		ceam@fontsubira.com
Font Vella	972 86 82 50		
Fontdor	93 300 43 18	972 86 90 26	fontdor@vichycatalan.es

Manteniments Industrials

Agustí Donadeu (Cayo)	972 86 82 66		tmcayo@gmail.com
Mecanitzats DJ - David Jou	972 87 21 11		mecanitzatsdj@gmail.com
Mecanitzats Macavi, SL	972 87 39 92		oficina.macavi@gmail.com
Mecanitzats Cersa, S.L	972 86 95 48		mecanitzatscersa@gmail.com

Mecànics i Compra-Venda de Cotxes

Antoni Fauria, S.L.	972 86 82 35	672 059 303	fauria@fauria.cat
Autoreparacions TGB (Mecànica de cotxes)	972 86 95 06	665 517 502	info@autoreparacionstgb.com
Autoreparacions Viladelbosch	972 86 94 70		viladelbosch@gmail.com
Garatge Guilleries-Citröen	972 86 88 73		estserveiguilleries@soc.redcitroen.com
Garatge Trima, S.L.	972 86 83 28		taller@garatgetrima.seat.es
Seat (Grup Volskswagen) Servei de grua			
Motos Malet, S.L.	972 86 90 38	600 375 891	motosmalet@hotmail.com
Motos Villegas (venda i reparació de motos, bicicletes i maquinària agrícola)	972 87 22 12	665 527 433	motosvillegas@hotmail.com
Planxisteria i pintura Toni Masó	972 86 94 23	625 071 037	planxisteriatonimaso@gmail.com
Tallers Casas-Güell - Opel - Suzuki - Hyundai	972 86 80 95		jcasas1801@gmail.com

Electricitat

Mecanitzats elèctrics Mecalec	972 87 39 67	972 01 17 48	mecalec@mecalec.cat

Moda, Merceries i Confecció

Confeccions Montse	972 86 94 72		montse.confeccions@gmail.com
Drapps	972 86 93 71		drapps15@hotmail.com
Teresa Ripoll	972 86 82 08		info@teresaripoll.com
010 SHS		629 009 590	010shs.complements@gmail.com
Roba i complements Judit		626 972 131	judit.busquets79@gmail.com

Medicina, Medicina Alternativa i Altres

Centre de fisioteràpia Teresa de Ribot	972 86 92 08		
Joan Torres, medicina i dietètica	972 86 89 42		guitartlourdes@hotmail.com
Jordi Vila, osteòpata		669 175 929	info@osteopatiajordivila.com
Sacalm Salut, Fisioteràpia i Osteopatia	649 546 081		sacalmsalut@gmail.com

Objectes de Regal

deCOR-a	972 86 88 33		agenciasuy@gmail.com

Òptiques

Estrada Centre Òptic (òptica i aparells auditius)	972 86 95 42		www.opticaambulatori.com
Òptica Xica	972 86 89 60		opticaxica@gmail.com

Peixateries

Peixateria Llorà	972 86 83 21		

Perruqueries

BeArtist	972 86 82 94		
Clips	972 87 28 53	680 289 256	shsclips@gmail.com
Carme Garriga	972 86 80 20		cgllopis@hotmail.com
Carme Ramon (home i dona)	972 86 89 51		carmeramonbasela@gmail.com
Louan	972 87 21 50		louan@louan.net
Maria Roquet	972 86 84 14		perruqeriamariaroquet@hotmail.com
Perruqeria Silvia	972 86 82 65		silviacornella@yahoo.es
Perruqueria Elias	972 86 92 85	649 591 237	estetica_elias_04@hotmail.com
Perruqueria Elvira (home i dona)	972 86 94 58		verdolet54@hotmail.es
Perruqueria Imatge (home i dona)	972 86 97 82		imatge2003@hotmail.com
Perruqueria Josmay (depilacions)	972 86 93 48		josmay.27@hotmail.com
Perruqueria Montse i Sílvia (home i dona)	972 86 89 97	658 257 750	p.montsesilvia@gmail.com
Perruqueria Styl (home i dona)	972 86 82 70		evallsa@hotmail.es
Rovira Perruquers	972 86 85 08		roviramaso@gmail.com

Pintors

Pintures Teodoro Arteaga - Andreu Arteaga	972 86 82 32	670 201 046	info@pinturestarteaga.cat

Psicologia

Estímul (logopèdia, pedagogia, psicologia)	972 87 38 18	676 428 145	nuriafabregasc@gmail.com

Sabateries

Calçats Comas	972 86 95 26	628 120 599	calçatscomas@hotmail.com

Reparació Calçats

Boutique 4 elements (Reparació de calçat, tintoreria i esmolat d'eines)		627 374 508	victorferreirapinto@gmail.com

Torneries

Artesania Artidecoració, S.L.	972 86 82 14	617 539 455	joaquimsaurinaporta@gmail.com
Artesania Danés, S.L.	972 86 87 97		art.danessl@grn.es
Artesania i mobles J. Teixeira	972 87 23 03		teixeira@grn.es
M.D.C., S.A	972 87 22 26		mdc@mdc.es
Manufactures Sacalm	972 86 90 41		mansacalm@gmail.com
Packaging Solà. SLU (Albert Puig)	972 86 88 55		

Transports

La Hispano Hilarienca, SAU	972 20 48 68		info@hispanohilarienca.com
Transport de paqueteria J. Gubern (Caseta)		620 875 910	joancaseta@gmail.com
Transports J. Valls	972 87 20 52	628 090 165	ancose68@gmail.com
Transports Jordi i Carles Elias	606 918 061	636 015 722	transjelias@hotmail.com
Transports Josep Canaleta i fills	972 86 92 01	699 978 314	
Transports Ricard Moragas i Fills	972 86 86 07		moragas@moragas.com
Transports Soler	972 86 83 74		trans.soler@hotmail.com

Trofeus, Publicitat i Regals d'Empresa

Trofeus Wanscat. Grup Wanscat	972 87 22 23	610 414 076	info@wanscat.cat

Varis

Aporta	972 87 23 51		
Assercat suport, s.c	678 878 311	617 899 691	
Autoescola Vial-2	972 86 88 38	610 420 419	vial2@vial2.cat
Cinema a la Fresca (J. Jumbert)		616 436 032	joan.jumbert@gmail.com
Fedor, S.A.	972 86 82 00	609 738 870	fedorsa@fedorsa.com
Hidroserveis Guilleries, S.L. (Bombes d'aigua i instal·lacions)		659 430 864	hidroserveis@gmail.com
Magatzems Sant Hilari	972 86 80 11		
Maria Roquet (manualitats)	972 86 84 14		perruqueriamariaroquet@hotmail.com
Material Construcció Guilleries, GRUP GAMMA	972 87 21 05		guilleriesgamma@gmail.com
Tapisseria Cuberta	972 86 83 33		tapisseriacuberta@gmail.com
Tintoreria Destaca		607 701 113	
Video Oca S.L	972 86 96 76		sthilari@videooca.com

Vins i Begudes

Art&vi (celler degustació)	972 86 88 52	649 964 415	
El Celler d'en Jordi		659 446 469	cellerdenjordi@gmail.com
Magatzem Collsabena	972 86 86 05		rafi.collsabena@hotmail.com
Productes agroalimentaris Ponet	972 87 22 84		rossellmoragas@hotmail.com

Foto contraportada: "1r Holly Dolly Sant Hilari" de Mª Carme Porta Brugués

